

Ročník 2007

Věstník

MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Částka 7

Vydáno: ZÁŘÍ 2007

Cena: 177 Kč

OBSAH:

1. Vzdělávací programy akreditovaných kvalifikačních kurzů
zubní instrumentářka, ošetřovatel, zdravotnický asistent, masér, nevidomý a slabozraký masér,
řidič vozidla dopravy nemocných a raněných, řidič vozidla zdravotnické záchranné služby,
dezinfektor, pitevní laborant, zdravotně-sociální pracovník ..... str. 2
2. Statut a jednací řád akreditační komise zřízené dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských
zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů ..... str. 129
3. Statut a jednací řád akreditačních komisí MZ podle zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách
získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického
povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů ..... str. 134
4. Český lékopis 2005 – Doplněk 2007 .....str. 141
5. Řešení indikace č. XXVIII (nemoci ledvin a cest močových u dětí a dorostu) v Dětské lázeňské
léčebně Kynžvart za uzavřenou dětskou lázeňskou léčebnu MIRAMONTE v Mariánských
Lázních .....str. 142
6. Instrukce MS, MV, MZ, MŠMT a MPSV ze dne 5.4.2007 č.j. 142/2007-Org, kterou se upravuje
postup při výkonu soudních rozhodnutí o výchově nezletilých dětí ..... str. 143
7. Léčebné programy humánních léčivých přípravků (bude dodáno ve středu 15.8.) ..... str. 147
8. Oznámení o seznamu vnitrostátních sdružení odborníků v oblasti lékařství, výživy nebo
dietologie podle článku 11 nařízení (es) č. 1924/2006 O výživových a zdravotních
tvrzeních při označování potravin..... str. 145
9. Oznámení ministerstva zdravotnictví o zrušení metodického opatření ministerstva
zdravotnictví č. 1/1998 O posuzování způsobilosti k dárcovství krve, krevních složek
a krvevorných buněk..... str. 146
10. Kritéria a podmínky programu pro screening karcinomu děložního hrdla v ČR..... str. 147

ZPRÁVY A SDĚLENÍ

1.

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ZVEŘEJŇUJE K ZAJIŠTĚNÍ KVALIFIKAČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ PRO NELÉKAŘSKÉ ZDRAVOTNICKÉ PRACOVNÍKY PODLE USTANOVENÍ § 45 Odst. 1 ZÁKONA Č. 96/2006 Sb., O PODMÍNKÁCH ZÍSKÁVÁNÍ A UZNÁVÁNÍ ZPŮSOBILOSTI K VÝKONU NELÉKAŘSKÝCH ZDRAVOTNICKÝCH POVOLÁNÍ A K VÝKONU ČINNOSTÍ SOUVISEJÍCÍCH S POSKYTOVÁNÍM ZDRAVOTNÍ PÉČE A O ZMĚNĚ NĚKTERÝCH SOUVISEJÍCÍCH ZÁKONŮ (ZÁKON O NELÉKAŘSKÝCH ZDRAVOTNICKÝCH POVOLÁNÍCH), VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ, RÁMCOVÉ VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY PRO AKREDITOVANÉ KVALIFIKAČNÍ KURZY NELÉKAŘSKÝCH ZDRAVOTNICKÝCH PRACOVNÍKŮ.

Zn. č.j.: 17980/2007

Referent: Bc. Nina Müllerová / linka: 2355

Ministerstvo zdravotnictví ČR

Vzdělávací program Akreditovaného kvalifikačního kurzu

Zubní instrumentářka

Akreditovaný kvalifikační kurz (dále jen kurz) v oboru Zubní instrumentářka

Pořádá:

Akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace Ministerstva zdravotnictví k uskutečňování tohoto vzdělávacího programu (dle ustanovení § 45 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.).

PROFIL ABSOLVENTA

1. Pracovní uplatnění absolventa

Po ukončení kurzu a úspěšném vykonání závěrečné zkoušky je absolvent kurzu připraven k výkonu práce zdravotnického pracovníka, který pod odborným dohledem zubního lékaře nebo dentální hygienistky v rozsahu své odborné způsobilosti stanovené zákonem č. 96/2004 Sb. a vyhláškou č. 424/2004 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, vykonává činnost v rámci léčebné a diagnostické péče v oboru stomatologické prevence a zubního lékařství.

2. Výsledky vzdělávání:

2.1. Obecné vědomosti, dovednosti a postoje

Účastník kurzu bude vzdělán tak, aby:

- uměl komunikovat na požadované úrovni zejména s pacienty/klienty a zachovával obecně uznávaná pravidla slušného chování;
- využíval získané vědomosti a dovednosti při řešení různých problémů a situací;

- efektivně využíval prostředky informačních a komunikačních technologií v pracovním i osobním životě a pro další vzdělávání;
- uměl se orientovat na trhu práce, aktivně hledal zaměstnání, celoživotně se vzdělával nebo rekvifikoval.

2.2. Odborné vědomosti, dovednosti a postoje

Účastník kurzu bude vzdělán tak, aby si osvojil vědomosti a dovednosti potřebné pro výkon jednotlivých činností v rámci léčebné a diagnostické péče v oboru stomatologické prevence a zubního lékařství pod odborným dohledem zubního lékaře nebo dentální hygienistky, a to zejména při:

- asistování při ošetření dutiny ústní,
- zpracování dentálních materiálů v ordinaci,
- péči o pacienta v průběhu ošetření zubním lékařem,
- vyvolávání RTG snímků,
- podílení se na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků,
- podílení se na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků a prádla a na manipulaci s nimi,
- podílení se na dezinfekci a sterilizaci zdravotnických prostředků a prádla a na zajištění jejich dostatečné zásoby, poskytování zdravotní péče v souladu s platnými právními předpisy a standardy,
- předávání informací v rámci zdravotnického týmu a zejména práci se zdravotnickou dokumentací a informačním systémem zdravotnického zařízení.

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

1. Pojetí a cíle vzdělávacího programu

Kurz připravuje účastníky pro práci zdravotnických pracovníků, kteří budou v rámci léčebné a diagnostické péče poskytovat zdravotní péči pod odborným dohledem zubního lékaře nebo dentální hygienistky. Vzdělávání se zaměřuje zejména na vytváření žádoucích profesních postojů a návyků a dalších osobnostních kvalit zdravotnického pracovníka.

Kurz je koncipován tak, aby poskytl odborné vzdělání, které mu umožní využívat získané základní odborné vědomosti nezbytné pro vytvoření požadovaných praktických dovedností. Nedílnou součástí odborného vzdělávání jsou cvičení a praktické vyučování uskutečňující se na odborných pracovištích stomatologické prevence a zubního lékařství.

2. Charakteristika obsahových složek

Vzdělávání v oboru zubní instrumentářka zahrnuje odborné vzdělávání a tzv. klíčové kompetence.

2.1. Odborné vzdělávání:

Odborné vzdělávání poskytuje účastníkům kurzu ucelený soubor vědomostí, manuálních a intelektových dovedností a návyků nezbytných pro jejich pracovní uplatnění. Vytváří vědomosti a dovednosti týkající se zdraví a prevence nemoci, zdravotní politiky a fungování veřejného zdravotnictví, podpory veřejného zdraví a výchovy k péči o zdraví, etiky zdravotní péče a práv pacientů. Účastníci kurzu získají přehled o stavbě, funkci a změnách lidského organismu, získávají poznatky z psychologie potřebné k poznání a pochopení osobnosti pacienta a jeho rodiny. Získávají nezbytné teoretické poznatky a praktické dovednosti týkající se poskytování léčebné a diagnostické péče v oboru stomatologické prevence a zubního lékařství, včetně respektování odlišného sociokulturního prostředí. Seznamuje účastníky s pracovním prostředím, obsahem a charakterem činností vykonávaných v zubních ordinacích. Součástí odborného vzdělávání je osvojení si zásad a dovedností předlékařské první pomoci a ochrany člověka za krizových situací. Systematicky se věnuje pozornosti BOZP a dodržování hygienických a epidemiologických požadavků.

Odborné vzdělávání v kurzu má teoreticko-praktický charakter. Praktické vyučování se realizuje formou praktického cvičení ve vzdělávací instituci nebo formou praktického vyučování ve stomatologických pracovištích zdravotnických zařízení.

2.2. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence tvoří soubor schopností, znalostí a s nimi souvisejících postojů a hodnot, které jsou obecně uplatnitelné a na jejichž vytváření se musí různou mírou podílet všechny předměty.

Patří sem kompetence:

- komunikativní – vyjadřovat se přesně, efektivně komunikovat, umět naslouchat druhým;
- interpersonální – usilovat o svůj další rozvoj, reálně plánovat pracovní schopnosti a kariérní růst, spolupracovat s ostatními, přijímat odpovědnost za svou práci;
- umět řešit běžné pracovní problémy a problémové situace – zejména identifikovat problémy, hledat vhodná řešení;
- kompetence k práci s informacemi a k využívání prostředků informačních a komunikativních technologií – tzn. zejména volit vhodné zdroje a postupy získávání informací, používat PC a jeho periferie, zvládnout základní práce se soubory.

3. Organizace výuky

Délka vzdělávacího programu kurzu je dána:

- a) předepsanou hodinovou dotací (dle ustanovení § 38 odst. 2 vyhl. č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání) na nejméně 1200 hodin, z toho 700 hodin teoretické výuky a 500 hodin praktického vyučování
- b) formou uspořádání výuky, která je v kompetenci vzdělávacího nebo zdravotnického zařízení – např. při 8 hodinách výuky denně, 5 dní v týdnu (= 40 hodin týdně), je kurz formou týdenní výuky realizovatelný za 30 týdnů, tj. za necelých 8 měsíců – příprava nepřesáhne délku jednoho roku.

Rozsah a náplň přípravy jsou stanoveny:

- a) profilem absolventa,
- b) cílem kurzu,
- c) učebním plánem a učební osnovou.

4. Metody výuky

Metody a formy (slovní, názorně-demonstrační, dovednostně-praktické, aktivizující, komplexní) vzdělávání volí vyučující se zřetelem k charakteru předmětu, ke konkrétní situaci ve vyučovacím procesu a dle možností akreditovaného zařízení.

Ve studiu jsou respektovány zvláštnosti ve vzdělávání dospělých.

5. Způsob zakončení:

K ověřování získaných znalostí a dovedností v průběhu kurzu se užívají diagnostické a klasifikační metody, přičemž je kladen důraz na praktickou část výuky i samostatnou práci účastníka.

Kurz se ukončuje závěrečnou zkouškou, která obsahuje závěrečné ověřování praktických dovedností a teoretických znalostí. U praktické zkoušky má účastník prokázat samostatné zvládnutí praktického úkolu. Teoretická část zkoušky se koná z učiva v jeho komplexu a souvislostech. Zkouškou se zjišťuje rozsah a hloubka získaných znalostí a dovedností účastníků a jejich schopnost samostatně a kreativně řešit stanovené úkoly.

Na základě absolvování kurzu, vykonáním praktické zkoušky a ověřením teoretických znalostí před zkušební komisí obdrží účastník kurzu osvědčení, kterým získal odbornou způsobilost k výkonu povolání zubní instrumentářky.

Závěrečné ověřování znalostí je organizováno v souladu s platnými předpisy (zákon č. 96/2004 Sb., vyhláška č. 394/2004 Sb., kterou se upravují podrobnosti o konání atestační zkoušky, zkoušky k vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, závěrečné zkoušky akreditovaných kvalifikačních kurzů, probační zkoušky a zkušební řád pro tyto zkoušky).

6. Podmínky přijetí do kurzu:

- dovršení věku 18 let;
- minimálně ukončené středoškolské odborné vzdělání bez maturitní zkoušky;
- zdravotní požadavky.

Posouzení zdravotního stavu uchazeče provádí příslušný registrující praktický lékař pro dospělé.

7. Materiální zabezpečení kurzu

Odborná praxe musí být zajištěna v akreditovaném zdravotnickém zařízení; materiální vybavení kurzu musí být ve shodě s potřebami pro výkon příslušného povolání.

8. Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví

Součástí teoretického a praktického vyučování je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany a hygieny práce. Výuka k bezpečné a zdraví neohrožující práci vychází z požadavků v době vzdělávání platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Tyto požadavky musí být doplněny o informace o rizicích možných ohrožení, jimiž jsou účastníci kurzu v teoretickém a praktickém vyučování vystaveni, včetně informace o opatřeních na ochranu před působením zdrojů rizik.

UČEBNÍ PLÁN**Studijní obor: zubní instrumentářka**

Názvy vyučovacích předmětů	Celkový počet vyučovacích hodin
Úvod do stomatologie	8
Právní minimum	8
Základy psychologie a komunikace	32
Anatomie, fyziologie	48
Mikrobiologie, epidemiologie, hygiena	52
Farmakologie	24
Zdravotnické prostředky (nástroje, přístroje, materiály)	80
Vybrané kapitoly z jednotlivých stomatologických oborů	264
Technologické postupy	96
Patologie	32
První pomoc	16
BOZP	8
Administrativa, práce s PC	32
Praktická výuka	500
Celkem	1200

Učební osnovy**I. Teoretická část:****Úvod do stomatologie****8 hod**

1. Pojetí vyučovacího předmětu:

Výuka se opírá o znalosti a dovednosti účastníků kurzu ze stomatologie a patologie a jiných předmětů. Účastníci kurzu získají základní poznatky z oboru stomatologie, osvojí si základní odborné názvosloví.

2. Cíle předmětu:

Cílem předmětu je charakterizovat stomatologii jako vědu, objasnit zařazení stomatologie do systému vědních oborů, klasifikovat stomatologické obory, charakterizovat stomatologickou péči, klasifikovat odborná stomatologická pracoviště. Dále výuka směřuje k osvojení znalostí o anatomii a fyziologii tkání orofaciální oblasti.

3. Rozpis učiva:

Úvod do předmětu:

(stomatologie jako věda, zařazení stomatologie do systému vědních oborů, rozdělení stomatologie: chirurgická, záchovná, protetická, dětská, parodontologie a ortodontie, vznik nových oborů ve stomatologii, stomatologická péče o obyvatelstvo ČR /stomatologická pracoviště, pracovníci/)

Základní vyšetřovací metody ve stomatologii

(anamnéza, klinické vyšetření pacienta intraorální a extraorální, radiodiagnostické vyšetření, laboratorní vyšetření /klinická biochemie, hematologie/, klinická fotografie, studijní modely)

Metodika vedení dokumentace:

(záznamy vstupního i kontrolního vyšetření pacienta, záznam stomatologické léčby a objednávací doby, léčebná karta, RTG štítek, SW dokumentace)

Stomatologie a příbuzné obory

Význam interdisciplinární spolupráce. Urgentní stavy ve stomatologii a náhlé příhody ve stomatologické praxi.

Anatomie, fyziologie**48 hod.**

1. Pojetí vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět se zabývá skladbou a funkcí lidského organismu za fyziologických podmínek. Poskytuje základní vědomosti z klinicky aplikované anatomie a fyziologie, histologie a biochemie.

2. Cíl předmětu:

Výuka směřuje k tomu, aby účastník kurzu porozuměl fyziologickým funkcím jednotlivých soustav a orgánů lidského těla, osvojil si odborné názvosloví a chápal význam předmětu pro svou budoucí profesi.

3. Rozpis učiva:

Úvod do somatologie

(Somatologie jako věda. Vztah k dalším vědním oborům.)

Funkční morfologie tkání

(Vznik živé hmoty. Buňka. Základní vlastnosti a živé projevy buněk. Tkáň - epitelová, svalová, pojivová, nervová. Orgány, soustava orgánů, organismus.)

Základní orientace na lidském těle

(Směry a roviny lidského těla. Anatomická nomenklatura.)

Jednota vnějšího a vnitřního prostředí

(Regulace funkcí a adaptace organismu, látkové regulace, nervová regulace. Stručný popis CNS, reflexní oblouk, reflexní podstata nervové činnosti, podmíněný a nepodmíněný reflex, analytická a syntetická činnost mozkové kůry).

Soustava kostry

Společné vlastnosti kostí. Spojení kostí. Kostra hlavy (podrobný popis čelistí, tvrdého patra, vývin čelistí, vznik rozštěpu). Kostra trupu, kostra pánve.

Soustava svalová

Rozdělení svalů podle tvaru a funkce. Vlastnosti svalové tkáně. Svaly hlavy, mimické a žvýkací svaly (podrobně). Svaly hrudníku, břicha, pánevního dna, sedací, horní a dolní končetiny (orientačně).

Soustava krevního oběhu

Význam a úloha krve. Formované krevní elementy. Krevní plazma, srážení krve, krevní skupiny. Stavby cév: žíla, vlásečnice. Tepny a žíly ústní dutiny (podrobněji). Srdce: uložení, stavby, oběh krve. Krevní tlak a jeho změny, puls a změny pulsu. Tkáňový mok, mizní cévy a uzliny. Slezina.

Dýchací soustava

Význam, funkce. Nosní dutina, vedlejší dutiny nosní a jejich význam. Hrtan, tvorba hlasu a řeči. Průdušnice a průdušky. Plíce a pleura. Dýchání zevní, mechanismus dýchání, ventilace plic, regulace dýchání, vnitřní dýchání. Poruchy dýchacího rytmu. Nebezpečí zaprášení plic při broušení a leštění v zubních laboratořích. Ochranné opatření dýchacích cest řasinkový epitel, reflexní uzávěr glotidy, kašel, kýchání.

Zažívací soustava, zuby, chrup

Ústní dutina: rty, předstíh ústní dutiny, tvrdé a měkké patro, dásně, ústní spodina, jazyk. Topografické rozdělení chrupu, označení zubů, vývoj chrupu, doba prořezávání zubů. Popis zubů dočasné a stálé dentice. Výměna zubů, prořezávání stálého chrupu. Funkce chrupu - pohyby čelisti při zavírání a otevírání úst. Činnost čelistního kloubu a žvýkacího svalstva. Stavba zažívací trubice. Slinné žlázy, složení a význam slin. Přijímání a zpracování potravy. Trávení v ústní dutině, polykání. Význam sliny při obraně proti zubnímu kazu. Mikrobiální flóra v dutině ústní, její složení v různých fázích života. Hltan a jícen. Žaludek a žaludeční šťáva. Vliv chrupu na event. žaludeční onemocnění. Vyprazdňování žaludku, zvracení. Tenké a tlusté střevo, konečník. Zácpa, průjem, meteorismus. Játra, žluč, žlučové cesty. Slinivka břišní, pankreatická šťáva.

Složení potravy a význam živin

Význam bílkovin, tuků a glycidů a nerostných látek. Vitamíny. Zdůraznit vitamíny potřebné pro správný vývin chrupu a udržování dobrého stavu měkkých tkání v ústní dutině. Avitaminózy. Význam správné výživy z hlediska prevence zubního kazu.

Přeměna látek a energie

Přeměna bílkovin, tuků a uhlohydrátů. Přeměna vody a solí. Zdůraznit vápenaté soli, fosforečnany a fluordy. Přeměna energií, základní a celková přeměna. Tělesná teplota a její řízení, horečka.

Žlázy s vnitřní sekrecí (v přehledu)

Popis, skladba, hormony. Funkce a její poruchy.

Močová a pohlavní soustava

Močová soustava, ledviny, činnost ledvin, vývodné cesty močové, močení. Kvantitativní změny moče: polyurie, oligurie, anurie. Složení moče, acidobazická rovnováha. Pohlavní soustava: mužské pohlavní orgány a hormony. Ženské pohlavní orgány - ovulace, menstruace, ženské pohlavní hormony. Vývoj jedince: oplodnění, nitroděložní vývoj.

Nervová soustava

Všeobecný význam, základní členění. Somatické a vegetativní nervstvo. Fylogenetický a ontogenetický přehled. Mícha. Reflexní činnost míchy hřbetní. Reflex jednoduchý, složený, vlastní, cizí. Mozek. Nervy ústní dutiny. Vyšší nervová činnost.

Smysly a kůže

Smysly: receptory - všeobecně. Periferní analyzátoři, kožní citlivost, hluboká citlivost. Nervy čichové, sluchové, zrakové a jejich význam.

Souhrn poznatků z anatomie a fyziologie ústní dutiny

Patologie**32 hod.**

1. Pojetí předmětu:

Výuka se opírá o znalosti účastníků kurzu z předmětu anatomie a fyziologie. Účastník kurzu musí získat základní poznatky o patologických a funkčních změnách, které postihují především orofaciální soustavu, aby mohli porozumět úkolům a praktickým činnostem při práci ve stomatologické ordinaci a při ošetřování pacientů/klientů.

2. Cíle předmětu:

Cílem je osvojení si znalostí o chorobných procesech, které postihují tkáň a orgány orofaciální oblasti.

3. Rozpis učiva:

Základní pojmy

Vznik a zánik buňky, vznik a zánik organismu. Zdraví, nemoc.

Záněty, defekty, nádoryNejčastější onemocnění dutiny ústní

Zubní kaz, parodontopatie, vývojové vady a ortodontické anomálie. onemocnění dutiny ústní, patologické změny čelistních kostí, nádorové procesy, úrazy. Výskyt onemocnění dutiny ústní a chrupu v populaci ČR.

Vývojové poruchy tvrdých zubních tkání

Příčiny poruch (vnější i vnitřní), příčiny poruch vrozené (rozštěpové vady, ortodontické anomálie, anomálie mezičelistních vztahů), jejich diagnostika a terapie. Stomatologické ošetření pacientů s vývojovými vadami.

Získané poruchy tvrdých zubních tkání

Zubní kaz, (příčiny vzniku, zubní mikrobiální povlak – plak). Projevy zubního kazu, kaz skloviny, dentinu, cementu. Diagnostika zubního kazu, rozdělení kavit. Metody ošetření zubního kazu, prevence zubního kazu. Klínové defekty, poranění zubů, dutiny ústní a čelisti (zlomeniny, poranění měkkých tkání obličeje a dutiny ústní). Zásady PP u úrazů a způsoby definitivního ošetření.

Onemocnění ústní sliznice

Příčiny onemocnění ústní sliznice (mikrobiální infekce, poruchy imunity, alergie. Vybraná onemocnění sliznice (cheilitis, stomatitis, glossitis) a jejich klinické projevy, diagnostika a léčba. Projevy kožních chorob na ústní sliznici. Projevy celkových onemocnění na ústní sliznici.

Změny v dutině ústní po ztrátě zubů

Defekty chrupu, částečná a úplná ztráta zubů. Sklon okolních zubů a posun zubů do mezer. Úbytek alveolární kosti. Změny při úplné ztrátě zubů (bezzubé čelisti). Poruchy funkce (mastifikační, fonetická). Změny v čelistních kloubech. Změny vzhledu obličeje.

Základy psychologie a komunikace**32 hod**

1. Pojetí vyučovacího předmětu:

Předmět je chápán jako teoreticko-praktický, jeho těžiště je v rozvoji požadovaných dovedností.

2. Cíl předmětu:

Obecným cílem předmětu je naučit účastníky kurzu využívat poznatky z psychologie při jednání s lidmi a komunikaci s pacienty/klienty i k rozvoji vlastní osobnosti a pro řešení různých životních situací.

3. Rozpis učiva:

Úvod do psychologie

Předmět psychologie, odvětví psychologie, užití psychologie v praxi.

Člověk jako osobnost

Biologická a sociokulturní determinace osobnosti. Vývoj osobnosti v procesu socializace. Struktura a vlastností osobnosti. Typologie osobnosti. Utváření osobnosti: motivace, učení.

Psychické stavy, procesy a vlastnosti

Poznávací procesy, paměť, učení. Myšlení a řeč. Metody sebepoznávání a sebehodnocení psychických funkcí.

Vývoj psychiky jedince

Charakteristika jednotlivých vývojových stádií.

Sociální skupiny a sociální vztahy

Sociální adaptace a její poruchy. Zásady týmové práce. Konflikty.

Umění komunikace a jednání s lidmi

Verbální a neverbální komunikace. Asertivita. Navazování kontaktu – verbálně, neverbálně, vzhledem k věkovým a individuálním zvláštnostem. Poruchy v komunikaci. Kritické momenty komunikace ve stomatologické ordinaci.

První pomoc

16 hod.

1. Pojetí vyučovacího předmětu:

Předmět je chápán jako teoreticko praktický. Z vyučovacích forem by měla převládat cvičení jednotlivých postupů.

2. Cíle předmětu:

Obecným cílem předmětu je seznámit účastníky kurzu s moderním pojetím první pomoci a fungováním jednotného záchranného systému, naučit je pohotově reagovat a správně postupovat v život ohrožujících situacích.

3. Rozpis učiva:

Úvod do předmětu

Definice základních pojmů, integrovaný záchranný systém. Význam první pomoci (PP).

Jednotný postup při poskytování PP

Orientace na místě nehody, posouzení vážnosti situace. Zjišťování základních informací. Návčik postupu vyšetřování a předání informací. Osobní bezpečnost zachránce.

Polohování a transport zraněných

Pravidla vyprošťování, základní polohy, odsunové prostředky, technika odsunu, návčik modelových situací.

Neodkladná resuscitace

Poruchy průchodnosti, umělé dýchání z úst do úst. Zástava krevního oběhu, masáž srdce. Pomůcky k osobní ochraně. Návčik provedení.

Bezvědomí

Vyšetření stavu vědomí, zásady PP při bezvědomí. PP při kolapsu, návčik ošetření.

Šok

PP u šokových stavů, preventivní protišoková opatření. Nácvik a modelové situace.

Krvácení

Druhy krvácení. Jednotný postup při poskytování PP. Nácvik ošetření a modelové situace.

Rány

Druhy ran a poranění, zásady ošetřování jednotlivých typů ran, pomůcky. Nácvik ošetření, modelové situace.

Požkození teplem, chladem, chemickými látkami.

Druhy poškození. Bezpečnost a ochrana zdraví při poskytování PP. Zásady PP u jednotlivých druhů poškození. Nácvik ošetření a modelové situace.

Poranění kostí a kloubů.

Postup PP při ošetření raněného u zlomenin a kloubů. Nácvik ošetření a modelové situace.

BOZP**8 hod.**

1. Pojetí vyučovacího předmětu:

Předmět poskytuje informace o bezpečnosti, o ochraně zdraví, o radiační ochraně a o povinnostech a opatřeních, které je nutno v rámci této ochrany dodržovat.

2. Cíle předmětu:

Cílem předmětu je získání poznatků v oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví, o povinnostech pracovníků a organizací, které je nutno v rámci BOZP dodržovat.

3. Rozpis učiva:

Poslání BOZP

Povinnost organizace, pracovníka, státní odborný dozor.

Zásady bezpečné práce s technickým zařízením

Elektrina, plyn, ionizující záření, tlakové nádoby, výtahy, ap.

Osobní ochranné prostředky a jejich poskytování a používáníPovinnost pracovníka a organizace při vzniku pracovního úrazuZákladní povinnosti v požární ochraně

Hasící přístroje, prevence.

Nežádoucí biologické účinky ionizujícího záření – základní přehledPřehled zdrojů ionizujícího záření

Průchod ionizujícího záření vzduchem a jinými látkami, ochrana vzdáleností a stíněním, ochranné pomůcky

Poučení o chování při běžném klinickém provozu zdrojů záření, význam kontrolních pásem

Poučení o chování v havarijních situacích, role havarijního plánu a zásadových instrukcí

Právní minimum**8 hod.**

1. Pojetí vyučovacího předmětu:

Předmět má účastníkům kurzu zprostředkovat poznatky z oblasti zdravotní politiky, organizace a řízení zdravotnictví a pracovního uplatnění ve studovaném oboru.

2. Cíl předmětu:

Cílem předmětu je dosáhnout toho, aby se účastník kurzu orientoval v právních normách a v právní problematice ve zdravotnictví, orientoval se ve zdravotnické legislativě.

3. Rozpis učiva:

Systém zdravotní péče

Reforma systému zdravotní péče, její zásady. Soustava zdravotnických zařízení. Organizace léčebně-preventivní péče. Postavení občana v systému léčebně preventivní péče a jeho práva. Financování zdravotní péče. Řízení zdravotnictví. Pracovníci ve zdravotnictví.

Právní úprava zdravotní péče

Listina základních práv a svobod a další základní právní normy. Práva pacientů. Eticko-právní aspekty zdravotní péče. Poskytování zdravotní péče cizincům.

Administrativa, práce s PC**32 hod**

1. Pojetí a cíle vyučovacího předmětu:

Předmět naučí základům vedení účetnictví a účetní evidence potřebné pro výkaznictví. Podporuje počítačovou gramotnost účastníků kurzu, jejich přípravu na efektivní využívání prostředků informačních a komunikačních technologií v běžném osobním životě i pro pracovní účely.

2. Rozpis učiva:

Výklad zásad správného vedení jednoduchého účetnictví

S důrazem na praktické problémy, které se v účetní praxi podnikatelů (lékařů) účtujících v jednoduchém účetnictví vyskytují. Výcvik ve vedení peněžního deníku formou praktického příkladu.

Vytvoření analytické účetní evidenceUzavírání peněžního deníku a způsob výpočtu daňového základuSeznámení s daňovými předpisy v rozsahu nezbytném pro praxi účetního

Předmět a základ daně, druhy příjmů, odpočitatelné položky, osvobození od daně, výdaje, odpisy hmotného a nehmotného majetku.

Základy práce s PC

PC, součásti počítače, soubory, adresáře, operační systémy, uživatelské programy, praktický nácvik obsluhy PC.

Technologické postupy**96 hod**

1. Pojetí vyučovacího předmětu:

Předmět má praktický charakter. Výuka probíhá ve školní laboratoři na ve zdravotnickém zařízení.

2. Cíl předmětu:

Předmět poskytuje žákům znalosti a dovednosti pracovních v činnostech zubní instrumentářky na stomatologických pracovištích poskytující léčebnou a diagnostickou péči. Účastník kurzu si osvojí technologické postupy v činnostech zubní instrumentářky.

3. Rozpis učiva:

Úvod do předmětu

Činnosti zubní instrumentářky. Příprava ordinace ke každodennímu provozu. Práce s přístroji, nástroji, organizační a administrativní postupy.

Stomatologické pracoviště

Stavební, funkční a materiální vybavení stomatologického pracoviště. Ergonomické zásady práce při ošetřování pacienta.

Zásady ochrany zdraví a bezpečnosti při práci, protipožární prevence na stomatologickém pracovišti

Používání ochranného oděvu a ochranných pomůcek, zásady ochrany zdraví, protipožární prevence.

Hygienický režim stomatologického pracoviště

Prostorové podmínky, mikroklima, optické a akustické podmínky. Péče o nástroje, přístroje a pomůcky. Mechanická očista, dezinfekce a sterilizace. Zásady manipulace a uchovávání sterilních nástrojů, pomůcek. Ochranné pomůcky (ústní rouška, ochranné rukavice, ochranné brýle, štíty). Osobní hygiena pracovníků.

Zubní laboratoř

Úkoly zubní instrumentářky při spolupráci se zubní laboratoří.

Úkoly zubní instrumentářky při vyšetření a ošetření pacienta

Příprava pacienta, příprava dokumentace. Vedení evidence. Právo na ochranu osobních dat. Etika v práci zubní instrumentářky. Příprava nástrojů, přístrojů a materiálů. Instrumentace a asistence při vyšetření a ošetření. Přejímání, kontrola, manipulace a uložení léčivých přípravků.

Práce zubní instrumentářky na úseku radiodiagnostiky

Radiologické vybavení odborného stomatologického pracoviště. Ochrana zdraví před riziky z ionizujícího záření (směrnice Rady 7/43/EURATOM). Příprava pacienta ke snímkování (ochranný límec, ochranná zástěra). Technologie zpracovávání rentgenových snímků (práce v temné komoře, vyvolávání snímků, práce s výbojkou a ustalovačem, příprava roztoků, práce s vyvolávacím automatem). Zásady uchovávání hotových snímků (zakládání dokumentace, archivace).

Práce zubní instrumentářky při výkonech v zachovné stomatologii

Příprava nástrojů, přístrojů a materiálů. Instrumentování při výkonech a příprava souprav. Technologie zpracování a přípravy materiálů.

Práce zubní instrumentářky při výkonech v protetické stomatologii

Metody protetického ošetření defektního chrupu (fixní a snímatelné protézy). Příprava nástrojů, přístrojů a materiálů. Instrumentování při výkonech. Technologie zpracování a přípravy materiálů. Ošetření, dezinfekce a distribuce otisků.

Práce zubní instrumentářky v dětské stomatologii

Zvláštnosti stomatologické péče. Komunikace s dětskými pacienty a mladistvými.

Práce zubní instrumentářky na klinických pracovištích a v lůžkových zařízeních ve stomatologii

Týmová práce.

Mikrobiologie, epidemiologie, hygiena**52 hod**

1. Pojetí vyučovacího předmětu:

Předmět je chápán jako teoretický, avšak prostřednictvím konkrétních případů, faktografických údajů.

2. Cíle předmětu:

Cílem je zprostředkování vybraných poznatků z mikrobiologie, epidemiologie a hygieny potřebné pro to, aby účastníci kurzu lépe pochopili příčiny onemocnění, vliv mikroorganismů na zdraví a vztah makroorganismu a životního prostředí. Dalším cílem je připravit účastníky kurzu na práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů a prevenci infekčních onemocnění.

3. Rozpis učiva:

Úvod do studia, vymezení obsahu a funkce předmětu

Vysvětlení základních pojmů (mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, hygiena, vztah mezi těmito obory).

Mikrobiologie

Morfologie a fyziologie mikrobů. Mikrobiální osídlení člověka. Patogenita mikrobů. Možnost diagnostiky nakažlivých chorob. Účinek ATB, chemoterapeutik. Rezistence mikroorganismů.

Imunologie

Pojem infekce, imunita. Podstata imunitních mechanismů. Specifická a nespecifická imunita. Imunologické vyšetřovací metody.

Epidemiologie

Infekční proces a onemocnění. Prevence infekčního onemocnění, protiepidemická opatření. Očkování. Přehled infekčních chorob podle původu nákazy infekčního onemocnění. Epidemiologická situace v ČR. Nozokomiální nákazy.

Základy hygieny

Charakteristika oboru, úloha hygieny v primární péči. Orgány hygienické služby a jejich úkoly. Předmět a úkoly komunální hygieny, vliv kvalit složek životního prostředí. Hygiena výživy. Hygiena a bezpečnost práce ve zdravotnických zařízeních, prevence nozokomiálních nákaz, riziková pracoviště, ochrana pracovníků proti infekcím včetně zdravotních rizik souvisejících s výkonem povolání - povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance, základní předpisy BOZP pro zdravotnické pracovníky.

Projevy infekčních onemocnění v dutině ústní

Stomatologická péče o pacienty HIV pozitivní a s klinickými projevy AIDS. Jiná infekční onemocnění (dětská infekční onemocnění, mononukleóza, syfilis, TBC). Preventivní opatření při práci a zásady ochrany stomatologického týmu.

Farmakologie**24 hod**

1. Pojetí a cíle vyučovacího předmětu:

Jedná se o teoretický předmět, kde si účastník kurzu osvojí znalosti základů farmakologie zaměřené především na zubní lékařství

2. Rozpis učiva:

Vysvětlení pojmů: léčivo, léčivé látky, léčivé přípravky, léky, generický, lékopisný, chemický a obchodní název.

Podání léčiv

Lokální podání, celkové podání. Perorální, rektální, intravenózní, subkutánní, intramuskulární, inhalační podání, ap.

Osud léčiv v organizmu

Resorpce léčiv a její mechanismy, distribuce léčiv, ovlivňující faktory eliminace - způsoby vylučování, metabolismus, biotransformace.

Účinky léčiv

Specifický a nespecifický účinek, účinky látek na organizmus. Dávky - základní pojmy: terapeutická dávka, dávky maximální, toxické. Změny účinku při opakovaném podání. Interakce léčiv. Nenormální reakce na léčiva: alergie a jejich typy, teratogenní a karcinogenní účinky. Faktory ovlivňující účinek léčiva: věk, hmotnost, pohlaví, choroby a stav organizmu. Vedlejší a nežádoucí účinky léčiv.

Lokální anestézie, lokální anestetika

Použití lokálních anestetik (bolestivé stavy, extrakce zubů, operace). Druhy lokální anestézie. Nejčastěji používaná lokální anestetika. Instrumentárium pro aplikaci lokální anestézie.

Přejímání, kontrola, manipulace a uložení léčivých přípravků, doba použitelnosti**Zdravotnické prostředky (nástroje, přístroje, materiály)****80 hod**

1. Pojetí vyučovacího předmětu:

Předmět je chápán jako teoreticko-praktický. Z celkového počtu 150 hodin je 75 hodin cvičení. Mezi-předmětově je výuka vedena zejména v propojenosti s učivem předmětů technologické postupy a odborná praxe.

2. Cíle předmětu:

Cílem předmětu je poskytnout žákům teoretické poznatky o dentálních materiálech a zdravotnických prostředcích používaných ve stomatologii, dovednosti k přípravě a zpracování dentálních materiálů a správné používání dentálních nástrojů.

3. Rozpis učiva:

Stomatologická ordinace

Vybavení ordinace (nástroje, přístroje, léčivé přípravky a zdravotnické prostředky). Stomatologická souprava. Stomatologické křeslo. Kompresory pro dentální vzduch. Pracovní pole stomatologa. Pracovní pole zubní instrumentářky.

Ergonomický způsob práce ve stomatologické praxi

Význam ergonomického způsobu práce. Poloha pacienta/klienta. Pracovní poloha lékaře a asistujícího zdravotnického personálu. Princip práce „čtyř a šesti rukou“.

Čištění, dezinfekce, sterilizace a uchovávání zdravotnických prostředků a prádla

Dekontaminace, mechanická očista, dezinfekce, sterilizace, antiseptika a aseptika. Zařízení/přístroje pro čištění a mytí, dezinfekci, sterilizaci. Sterilní nástroje a pomůcky a jejich uchování.

Zpracování výplňových materiálů

Podložky, dočasné a trvalé výplně, stomatologické cementy, zinkooxidfosfátové, zinkoxideugenologé, polykarboxylátové, polyalkenoátové skloionomerní, cementy s hydroxidem vápenatým, vlastnosti a použití. Leptací roztoky a gely, adhezivní látky (sklovina, dentin). Amalgamové výplně, vlastnosti a použití. Amalgám, kapsle do amalgamátoru. Práce se rtutí. Amalgamový odpad, separátory amalgamu, nosiče

amalgamu. Cpátka, ořezávače, uhlazovače (hladítka). Nástroje na povrchovou úpravu výplní a leštění (podle druhu výplně). Matrice, napínače matric, klínky, transparentní matrice a klínky. Elektrické mísiče (Automix), amalgamátoři, spony, polymerační lampy, speciální kleště. Výplňové materiály adjustované v kapslích (kapslové programy pro elektrické mísiče).

Příprava instrumentária a zdravotnických prostředků ke stomatologickému vyšetření

Základní vyšetřovací kovové a nekovové nástroje, nástroje pro jedno použití, kazety na nástroje, a nástrojové sety. Obvazový materiál. Ochranné prostředky a prádlo. Zdravotnická dokumentace.

Nástroje, přístroje a materiály pro endodoncii

Pojmy endodoncie a endodontické výkony. Preparační nástroje, přípravky s hydroxidem vápenatým. Lokální anestetika. Devitalizační prostředky (Arsodent, Toxavit). Endokoncovky (Giromatic, Canal Leader, Intra-endo, Cavitron Endo). Léčebné vložky s protimikrobiálním účinkem.

Pomocné materiály v protetické stomatologii

Stomatologické protézy (zubní náhrady) – fixní, snímatelné (individuálně zhotovené v zubní laboratoři). Ochranné korunky a můstky (zhotovené přímou a nepřímou metodou). Otiskovací hmoty - elastické a neelastické (silikony, polyétery, polysulfidy, agarové, alginátové hydrokoloidní, otiskovací sádra, kompoziční a zinkoxideugenolové otiskovací hmoty, otiskovací vosky). Otiskovací lžičky (konfekční, individuální). Zaváděči vláken. Dávkování složek (mísící poměr), čas, míchání, pracovní čas, doba tuhnutí. Nástroje a pomůcky k přípravě otiskovacích hmot: míchací kelímky a lžičky (kopistky), elektrické mísiče. Základní druhy laboratorních přístrojů: artikulační přístroje, okludory.

Nástroje a přístroje pro chirurgickou stomatologii

Nástroje pro extrakci zubu. Nástroje pro dentoalveolární operace, komplikované extrakce, incize, resekce kořenového hrotu, cystektomie, excize, extirpace. Operační nože (skalpely), držáky na čepelky (pro jedno použití), skalpely na gingivektomii. Pinzety (anatomické, chirurgické, adaptační), elevatoria, raspatoria. Chirurgické nůžky (rovné, zahnuté a lomené). Chirurgická dláta (klínová a žlábková), chirurgické kládívko, štípací kleště na kost, cévní klíšťky (peán). Jehelce, chirurgické jehly, atraumatické jehly. Háky na rány, kleště na jazyk, svorky (Beckhaus). Drény, zaváděč drénů (Luniatschek). Rozvěrač úst. Šicí materiál (přírodní, syntetický).

Nástroje a přístroje na parodontologii

Vyšetřovací nástroje a pomůcky: zubní zrcátko, zubní pinzeta, zubní sonda, parodontologická sonda (WHO sonda), sonda do mezizubních prostorů. Pomůcky a prostředky k detekci plaku. Artikulační papír (ordinační), zkoušeč vitality zubů. Základní parodontologické indexy (API, PBI, CPI, TN). Nástroje pro chirurgické zákroky v parodontologii: skalpely, speciální parodontologické skalpely, raspatoria, pinzety, jemné exkochleační lžičky, vybrané scalery a kyrety, cévní kleště, kostní kleště, kostní frézy, jehelce a jehly. Speciální parodontologické nástroje-scalery: kořenové pilníčky, ruční scalery – srpky, motyčky, dlátka, ultrazvukové scalery – (magnetokonstrukční), piezonické scalery, air-scalery, a kyrety: kyrety univerzální (Gracey), kyrety do bifirkucí, speciální kyrety. Demonstrační pomůcky pro dokonalou hygienu úst a chrupu: ilustrační schéma, modely zubů, zubní kartáčky, mezizubní kartáčky, zubní nit, barevný indikátor plaku.

Nástroje, přístroje a materiály v dětské stomatologii

Endodontické ošetření dočasných a stálých zubů. Přípravky k prevenci zubního kazu – lokální aplikace fluoridových přípravků v ordinaci, F roztok, pasty, gely, laky. Ošetření zubů poškozených úrazem, subluxace, luxace. Specifika stomatologického ošetření dětí (dětská zubolékařská křesla, dětské extrakční kleště).

Nástroje, přístroje a materiály pro ortodoncii

Vyšetření pacienta v ortodoncii. Ortodontické anomálie. Fixní a snímatelné ortodontické přístroje. Příprava materiálu ke zhotovení fixního ortodontického přístroje.

Léčivé přípravky a zdravotnické prostředky

Přijímání, kontrola, zajišťování zásoby a uložení léčivých přípravků a zdravotnických prostředků. Doba použitelnosti. Speciální zdravotnický materiál a pomůcky. Prostředky fyzikální terapie.

Vybrané kapitoly z jednotlivých stomatologických oborů

264 hod

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Výuka se opírá o znalosti ze somatologie a patologie. Účastník kurzu musí získat základní poznatky o patologických a funkčních změnách, které postihují orofaciální soustavu.

2. Cíle předmětu:

Cílem předmětu je osvojení si znalostí o chorobných procesech, které postihují tkáň a orgány orofaciální oblasti. Získané znalosti musí účastníkům kurzu umožnit správné pochopení celé šířky odborné činnosti ve stomatologii a účast zubních instrumentárek při výkonech v zachovné stomatologii, protetické stomatologii, parodontologii, dětské stomatologii a ortodontii.

3. Rozpis učiva:

Dětská stomatologie

Základní údaje o somatickém a psychickém vývoji dítěte, histologie a anatomie zubů dočasně a stálé dentice. Etiologie, diagnostika a terapie onemocnění chrupu v dětském věku.

Záchovná stomatologie

Vývoj chrupu. Prevence zubního kazu. Fluoridace a pečetění fisur. Problematika stomatologického ošetřování v dětském věku. Dětská protetika.

Parodontologie, parodont (parodontální tkáň)

Úloha zubního mikrobiálního plaku při vzniku onemocnění parodontu. Onemocnění gingivy. Onemocnění parodontu. Atrofie parodontu. Základní výkony stomatologa v parodontologii.

Stomatologická protetika

Rozdělení stomatologických protéz (zubních náhrad). Fixní náhrady. Speciální léčebné pomůcky pro stomatologii. Otisk situace v ústech pacienta/klienta, otiskovací lžičky, otiskovací hmoty. Spolupráce stomatologa se zubní laboratoří. Přehled základních výkonů stomatologa při zhotovování zubních náhrad. Používání zubních náhrad, poučení pacienta.

Ortodontie

Anomálie zubní (počet, tvar, velikosti a postavení zubů). Mezičelistní anomálie (klasifikace dle Angela). Pravá mandibulární progenie. Léčba ortodontických anomálií. Fixní ortodontické přístroje. Snímací ortodontické přístroje.

Stomatologická chirurgie

Dentoalveolární chirurgie. Ambulantní operace. Extrakce, incize. Kolemčelistní záněty, cysty. Nádory. Příprava chirurgických nástrojů, lokálních anestetik.

Příprava pacienta k chirurgickému výkonu ve stomatologii, úkoly asistence při operaci. Závažná stomatologická onemocnění a život ohrožující stavy.

Preventivní stomatologie

Prevence, profylaxe. Dispenzarizace. Moderní metody hygieny dutiny ústní a chrupu. Význam racionální a řízené výživy.

II. Praktická část:**Odborná praxe****500 hod****Pracoviště odborné praxe:**

Odborná pracoviště poskytující léčebnou a diagnostickou péči v oboru stomatologické prevence a zubního lékařství.

1. Pojetí a cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je naučit účastníky kurzu aplikovat získané teoretické vědomosti, dovednosti do praktické činnosti a získat praktické dovednosti nezbytné pro práci zubní instrumentářky a pracovat jako člen týmu.

2. Rozpis učiva:

Seznámení s organizací práce na odborném pracovišti, BOZP a protipožární prevence

Administrativně-hospodářské činnosti

(příjem, objednávání pacienta/klienta, dokumentace, dezinfekce a sterilizace nástrojů, přístrojů, dekontaminace zdravotnického materiálu)

Příprava na vyšetření a ošetření pacienta

Asistence u dospělého člověka

Příprava stomatologických nástrojů

Asistence u dětského pacienta

V rámci vzdělávacího programu žadatel o udělení akreditace předloží rozpracovaný plán odborné praxe, včetně přehledu výkonů, které musí účastník kurzu provést, popřípadě vidět, včetně jejich četnosti.

Literatura:

Dřížhal, I.: *Základy parodontologie*. Karolinum.Praha.1993

Hořejš, J.: *Stomatologická rentgenologie*. Avicenum.Praha.1985

Jedličková, O., Razska, M.: *Vybrané kapitoly z ortodoncie a dentoalveolární chirurgie*. IDVPZ. Brno.1990

Klilian, J a kol.: *Základy preventivní stomatologie*. Karolinum.Praha.1996

Niderle, B.: *Práce sestry na operačním sále*. Avicenum. Praha.1986

Roubalíková, L.: *Amalgámová výplň*. IDVPZ.Brno.1997

Steklý, L.: *Vybrané kapitoly z rentgenologie a z anesteziologie*. IDVPZ. Brno.1999

Šebestová, V.: *Minimum z dentoalveolární chirurgie pro stomatologické sestry*. IDVPZ.Brno.1999

Velková, A.: *Problematika dětské stomatologie pro potřeby SZP*. IDVPZ. Brno.1982

Slezák, R., Dřížhal, I. a kol.: *Infekční choroby ústní sliznice*, Grada, Praha 1997

Slezák, R.: *Praktická parodontologie*, 1995, Quintessenz Praha

Slezák, R. Dřížhal, I.: *Atlas onemocnění ústní sliznice*, Quintessenz, 2004, Praha

Mazánek, J., Urban, Fr. a kol.: *Stomatologické repetitorium*, Grada, 2003, 1. vydání

Kovalová, E., Čierný, M.: *Orální hygiena I*, vyd. Pavol Šidelský-Akcent Print, 2006

Kovalová, E., Biroš, P., Dřížhal, I., Abelovský, P.: *Dentální radiografie v praxi*, vyd. Pavol Šidelský-Akcent Print, 2005, 1. vydání

Slezák, R.: *Preklinická parodontologie*, Nucleus, HK, 2007

Hellwig, E., Klimek, J., Attin T.: *Záchovná stomatologie a parodontologie*, Grada Praha, 2003

Killian, J. a spol.: *Prevence ve stomatologii*, Karolinum Praha 1999

Weber, T.: *Memorix zubního lékařství*, Grada, 2006. ¹⁾

¹⁾ Vypracováno v souladu s učebními dokumenty obor vzdělání: ZUBNÍ INSTRUMENTÁŘKA, které byly schváleny MŠMT po dohodě s MZ dne 22.12.2004, č.j.:32 194/2004-23, s účinností od 1. září 2005

Ministerstvo zdravotnictví ČR

Vzdělávací program akreditovaného kvalifikačního kurzu

ZDRAVOTNICKÝ ASISTENT

Akreditovaný kvalifikační kurz v oboru zdravotnický asistent

Pořádá:

Akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace Ministerstva zdravotnictví k uskutečňování tohoto vzdělávacího programu (dle ustanovení § 45 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.).

PROFIL ABSOLVENTA:

1. Uplatnění účastníka kurzu:

Po úspěšném složení závěrečné zkoušky kurzu je účastník kurzu připraven k výkonu práce zdravotnického asistenta, který pod odborným dohledem - viz ustanovení § 29 zákona č. 96/2004 Sb., všeobecné sestry nebo porodní asistentky poskytuje ošetrovatelskou péči dětem (s výjimkou novorozenců) i dospělým a ve spolupráci s lékařem se podílí na preventivní, diagnostické, neodkladné, léčebné, rehabilitační a dispenzární péči v rozsahu své odborné způsobilosti stanovené vyhláškou č. 424/2004 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků MZ ČR. Pod přímým vedením všeobecné sestry se specializovanou způsobilostí nebo porodní asistentky se specializovanou v oboru se podílí na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče – viz ustanovení § 27 vyhl. č. 424/2004 Sb. Podle pokynů provádí určené ošetrovatelské výkony, podílí se na plnění ošetrovatelského plánu a spolupracuje při hodnocení výsledků poskytnuté ošetrovatelské péče, zajišťuje činnosti spojené s přijetím, překladem, propuštěním a úmrtím pacienta. Účastník kurzu se uplatní v různých zdravotnických zařízeních lůžkového i ambulantního charakteru, například v nemocnici, na poliklinikách a v lékařských nebo ošetrovatelských centrech, v ordinacích praktických nebo odborných lékařů a v domácí ošetrovatelské péči, jako zdravotnický pracovník v zařízeních sociální péče a služeb (např. v léčebnách dlouhodobě nemocných, v ústavech sociální péče, ve stacionářích pro osoby se zdravotním postižením, v zařízeních pro seniory aj.).

2. Výsledky vzdělání

2.1 V oblasti výkonu profese si účastník kurzu osvojil vědomosti a dovednosti potřebné pro:

- poskytování ošetrovatelské péče v rámci ošetrovatelského procesu a podle stanoveného ošetrovatelského plánu,
- získávání a shromažďování informací potřebných pro sestavení ošetrovatelských diagnóz,
- práci se zdravotnickou dokumentací,
- sledování subjektivních i objektivních projevů a fyziologických funkcí pacientů – měření tělesné teploty, pulsu, dechu, krevního tlaku (kromě měření CVT),
- zajišťování správné výživy a dostatečné hydratace pacientů,
- provádění úpravy lůžka (bez nemocného i s nemocným), sledování čistoty a úpravy prostředí,
- poskytování hygienické péče pacientům nebo pomoci při zajišťování hygieny,

- provádění rehabilitačního ošetřovatelství (ve spolupráci s fyzioterapeutem a ergoterapeutem) včetně prevence a ošetřování dekubitů, pro zajišťování prevence imobilizačního syndromu,
- péči o pomůcky a přístroje, dezinfekci a sterilizaci pomůcek a nástrojů,
- podávání léčivých přípravků prostřednictvím zažívacího traktu, kůží, dýchacími cestami (kromě intrabronchiální aplikace), prostřednictvím injekcí do svalu, pod kůži nebo do kůže (s výjimkou novorozenců a dětí do 3 let věku),
- odběr biologického materiálu, manipulaci s biologickým materiálem a screeningové vyšetření, orientační vyšetření moče, glykémie, stolice,
- udržování kyslíkové terapie,
- péči o akutní a chronické rány,
- péči o vyprazdňování nemocných, aplikace klyzmatu,
- přípravu pacientů k diagnostickým a léčebným výkonům, asistenci u těchto výkonů a poskytování ošetřovatelské péče při a po těchto výkonech,
- ošetřování nemocných s katétry,
- obsluhu jednoduchých lékařských přístrojů; dodržování bezpečných pracovních postupů při práci s přístroji,
- činnosti spojené s příjmem, překladem, propuštěním a úmrtím pacienta,
- poskytnutí předlékařské první pomoci (v rozsahu odborné způsobilosti) a spolupráci při lékařské první pomoci, pro racionální jednání v situacích obecného (veřejného) ohrožení.

2.2. Základní vědomosti, dovednosti a postoje:

Účastník kurzu je připraven k výkonu povolání tím, že:

- si osvojil odborné vědomosti a postupy nezbytné pro poskytování komplexní ošetřovatelské péče, pro prevenci nemocí a závislostí na návykových látkách,
- v odborné komunikaci se vyjadřuje přesně, věcně a terminologicky správně, rozumí základní latinské terminologii,
- má přehled o organizaci a řízení zdravotnictví a o nových trendech v péči o zdraví obyvatelstva, zná programy na podporu zdraví obyvatelstva,
- uplatňuje při poskytování ošetřovatelské péče holistické pojetí člověka,
- dodržuje standardy ošetřovatelských postupů, požadavky na hygienu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci ve zdravotnických a sociálních zařízeních,
- umí pomáhat pacientům překonávat problémy spojené s nemocí nebo hospitalizací a udržovat kontakt s vnějším prostředím, vést je k dodržování léčebného režimu a k odpovědnosti za své zdraví,
- dovede vhodným způsobem komunikovat s pacienty, s ohledem na jejich věk, typ osobnosti a zdravotní stav, dodržovat pravidla společenského chování,
- při ošetřování pacienta jedná taktně, ohleduplně a s empatií, dodržuje práva pacientů,
- při poskytování ošetřovatelské péče pacientům z odlišného sociokulturního prostředí jedná s vědomím jejich národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností,
- dodržuje etické zásady ošetřovatelské péče a požadavky na ochranu informací,
- umí si zorganizovat práci, pracovat individuálně i v týmu,
- pracuje svědomitě a dbá na kvalitu své práce, chová se hospodárně a ekologicky,
- dodržuje základní pracovněprávní předpisy a požadavky na výkon pracovních činností zdravotnického asistenta,
- osvojuje si dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení, pro upevňování svého zdraví a zvládnutí náročných pracovních a životních situací (pro prevenci syndromu vyhoření),
- sleduje odborné informace a umí s nimi efektivně pracovat,
- je schopen uplatnit se na trhu práce a aktivně rozhodovat o své profesní kariéře.

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

1. Pojetí a cíle vzdělávacího programu:

Vzdělávací program připravuje účastníky kurzu pro práci zdravotního asistenta, který bude poskytovat ošetrovatelskou péči v rámci ošetrovatelského procesu, to pod odborným dohledem všeobecné sestry nebo porodní asistentky, popř. lékaře. Vzdělání se proto zaměřuje zejména na zvládnutí ošetrovatelských výkonů a postupů a na vytváření žádoucích profesních postojů, návyků a dalších osobnostních kvalit zdravotnického pracovníka.

2. Charakteristika obsahových složek:

Vzdělání v oboru zdravotnický asistent zahrnuje odborné vzdělávání a tzv. klíčové kompetence.

2.1. Odborné vzdělávání:

Poskytuje účastníkům kurzu ucelený soubor vědomostí, manuálních a intelektových dovedností a návyků nezbytných pro jejich pracovní uplatnění. Zahrnuje jednak učivo obecně-odborného a propedeutického charakteru, jednak učivo specificky odborně zaměřené na ošetrovatelský proces a péči o jednotlivé kategorie klientů/pacientů.

Obecně – odborné učivo – vytváří vědomosti a dovednosti týkající se zdraví a prevence nemoci, zdravotní politiky a fungování veřejného zdravotnictví, etiky ošetrovatelské péče a práv pacientů. Seznamuje účastníky kurzu se stavbou, změnami a fungováním lidského organismu, poskytuje jim poznatky z psychologie potřebné pro poznání a pochopení osobnosti klienta/pacienta i rozvoj vlastní osobnosti.

Učivo specificky odborné – zahrnuje nezbytné teoretické poznatky a praktické dovednosti týkající se péče o zdraví a ošetrování klientů/pacientů v primární a klinické péči, včetně vybraných otázek péče o osoby z odlišného sociokulturního prostředí. Účastníci kurzu si osvojují ošetrovatelské postupy potřebné pro poskytování ošetrovatelské péče klientům/pacientům, zejména s vnitřními chorobami, chirurgickými a přenosnými chorobami, dětem a seniorům. Součástí odborného vzdělávání je osvojení zásad a dovedností předlékařské první pomoci a ochrany člověka za mimořádných situací.

Systematicky se věnuje pozornost bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a dodržování hygienických a protiepidemiologických požadavků.

Odborné vzdělávání má teoreticko-praktický charakter. Praktické vzdělávání se realizuje jednak formou cvičení ve škole, jednak formou praktického vyučování na zdravotnických pracovištích a formou odborné praxe.

2.2. Klíčové kompetence:

Klíčové kompetence tvoří soubor schopností, znalostí a s nimi souvisejících postojů a hodnot, které jsou obecně uplatnitelné a na jejichž vytváření se musí různou mírou podílet všechny předměty.

Patří sem kompetence:

- komunikativní – vyjadřovat se přesně, efektivně komunikovat, umět naslouchat druhým;
- interpersonální – usilovat o svůj další rozvoj, reálně plánovat pracovní schopnosti a kariérní růst, spolupracovat s ostatními, přijímat odpovědnost za svou práci;
- umět řešit běžné pracovní problémy a problémové situace – zejména identifikovat problémy, hledat vhodná řešení;
- kompetence k práci s informacemi a také využívání prostředků informačních a komunikativních technologií – tzn. zejména volit vhodné zdroje a postupy získávání informací, používat PC a jeho periferie, zvládnout základní práce se soubory.

3. Organizace výuky:

Délka vzdělávacího programu kurzu je dána:

- a) předepsanou hodinovou dotací (ustanovení § 28 odst. 2 vyhl. č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání) na nejméně 900 hodin, z toho 500 hodin teoretické výuky a 400 hodin praktického vyučování,

- b) formou uspořádání výuky, která je v kompetenci vzdělávacího nebo zdravotnického zařízení – např. při 8 hodinách výuky denně, 5 dní v týdnu (= 40 hodin týdně), je kurz formou týdenní výuky realizovatelný za 23 týdnů, tj. za necelých 6 měsíců – příprava nepřesáhne délku jednoho roku.

Rozsah a náplň přípravy jsou stanoveny:

- a) profilem absolventa
- b) cílem kurzu
- c) učebním plánem a učební osnovou

4. Metody výuky

Metody a formy (slovní, názorně-demonstrační, dovednostně-praktické, aktivizující, komplexní) vzdělávání volí vyučující se zřetelem k charakteru předmětu, ke konkrétní situaci ve vyučovacím procesu a dle možností akreditovaného zařízení.

Ve studiu jsou respektovány zvláštnosti ve vzdělávání dospělých.

5. Způsob zakončení:

K ověřování získaných znalostí a dovedností v průběhu studia se užívají diagnostické a klasifikační metody, přičemž je kladen důraz na praktickou část výuky i samostatnou práci účastníka.

Studium se ukončuje závěrečnou zkouškou, která obsahuje závěrečné ověřování praktických dovedností a teoretických znalostí. U praktické zkoušky má účastník prokázat samostatně zvládnutí praktického úkolu. Teoretická část zkoušky se koná z učiva v jeho komplexu a souvislostech. Zkouškou se zjišťuje rozsah a hloubka získaných znalostí a dovedností účastníků a jejich schopnost samostatně a kreativně řešit stanovené úkoly.

Na základě absolvování kurzu, vykonáním praktické zkoušky a ověřením teoretických znalostí před zkušební komisí obdrží absolvent osvědčení, kterým získal odbornou způsobilost k výkonu povolání zdravotnický asistent. Závěrečné ověřování znalostí je organizováno v souladu s platnými předpisy (zákon č. 96/2004 Sb, vyhláška č. 394/2004 Sb., kterou se upravují podrobnosti o konání atestační zkoušky, zkoušky k vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, závěrečné zkoušky akreditovaných kvalifikačních kurzů, aprobační zkoušky a zkušební řád pro tyto zkoušky).

6. Podmínky přijetí do akreditovaného kvalifikačního kurzu

Ukončené úplné střední všeobecné vzdělání nebo úplné střední odborné vzdělání a způsobilosti k výkonu povolání ošetřovatele podle ustanovení § 36 zákona č. 96/2004 Sb.

Zdravotní požadavky- uchazeči netrpí zejména:

- prognosticky závažnými onemocněními podpůrného a pohybového aparátu znemožňujícími zátěž páteře a trupu,
- prognosticky závažnými onemocněními omezujícími funkce končetin,
- prognosticky závažnými chronickými nemocemi dýchacích cest a plic, kůže a spojivek včetně onemocnění alergických,
- prognosticky závažnými nemocemi srdce a oběhové soustavy vylučujícími středně velkou zátěž,
- prognosticky závažnými poruchami mechanismu imunity,
- prognosticky závažnými a nekompenzovanými formami epilepsie a epileptických syndromů a kolapsovými stavy,
- prognosticky závažnými nemocemi oka znemožňujícími zvýšenou fyzickou zátěž a manipulaci s břemeny,
- prognosticky závažnými poruchami vidění, poruchami barvocitu,
- závažnými duševními nemocemi a poruchami chování.

Posouzení zdravotního stavu uchazeče provádí příslušný registrující praktický lékař pro dospělé.

7. Materiální zabezpečení kurzu

Odborná praxe musí být zajištěna v akreditovaném zdravotnickém zařízení; materiální vybavení kurzu musí být ve shodě s potřebami pro výkon příslušného povolání.

8. Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví

Součástí teoretického a praktického vyučování je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany a hygieny práce. Výuka k bezpečné a zdraví neohrožující práci vychází z požadavků v době vzdělávání platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Tyto požadavky musí být doplněny o informace o rizicích a možných ohroženích, jimiž jsou účastníci kurzu v teoretickém a praktickém vyučování vystaveni, včetně informace o opatřeních na ochranu před působením zdrojů rizik (např. ionizující záření).

Učební plán

I. Teoretická část

Předmět	Minimální počet hodin	poznámka
Odborná latinská terminologie	46	
Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví	36	
První pomoc	30	
Psychologie a komunikace	64	
Klinická propedeutika	30	
Somatologie	58	
Základy epidemiologie a hygieny	20	
BOZP	16	
Ošetrovatelství	200	Předmět závěrečné zkoušky
Celkem	500	

II. Praktická část

Předmět	Minimální počet hodin	Poznámka
Ošetřování nemocných	160	Předmět závěrečné zkoušky
Odborná praxe	240 (6 týdnů)	Předmět závěrečné zkoušky
Celkem	400	

Celkem: 900

Učební osnovy

1. Teoretická část

Název předmětu:

Odborná latinská terminologie

počet hodin: 46

Anotace předmětu:

Poskytuje účastníkovi kurzu orientaci v oblasti řecko-latinském názvosloví. Klade důraz na získání odborného latinského projevu. Znalost odborné latinské terminologie je předpokladem pro ostatní preklinické a klinické obory.

Cíle předmětu

Cílem je získání poznatků, které pomohou účastníkům orientovat se ve struktuře zdravotnické odborné terminologie vedoucí k naplnění role a funkce zdravotnického asistenta.

Název tématu

počet hodin

Řečové dovednosti

10

- receptivní (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním)
- produktivní (mluvení, psaní,)

Jazykové prostředky	20
– výslovnost	
– slovní zásoba (slova všeobecného významu, odborná terminologie, tvoření slov, principy tvoření složených slov, sufixy...)	
– gramatika (morfologie, druhy slov, flexe, substantiva, adjektiva, numeralia, verba, adverbia, prepositio- nes,...)	
– pravopis (psaní hlásek a hláskových skupin...)	
Tématické okruhy	16
– anatomie	
– fyziologie	
– patologie	
– ošetřovatelství	
– klinické obory	

Název předmětu:***Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví******počet hodin 36*****Anotace předmětu:**

Poskytuje základní informace v oblasti zdravotní politiky a sítě zdravotnických a sociálních zařízení. Rovněž seznamuje s významnými zdravotnickými organizacemi a vybranými programy na podporu zdraví.

Cíle předmětu

Cílem je získání poznatků, které pomohou účastníkům orientovat se ve struktuře zdravotní a sociální politiky, poznání faktorů ovlivňující zdraví a ve výchově ke zdraví.

Název tématu:***počet hodin***

System zdravotní péče	4
– soustava zdravotnických zařízení	
– organizace léčebně-preventivní péče	
– postavení občana v systému léčebně-preventivní péče a jeho práva	
– financování zdravotní péče	
– řízení zdravotnictví	
Právní úprava zdravotní péče	3
– listina základních práv a svobod a další právní normy	
– práva pacientů	
– eticko-právní aspekty zdravotní péče	
– seznámení s platnými právními zákony (zákon č. 96/2004 Sb., vyhl. č. 424/2004 Sb., 20/1966 Sb., ...)	
Zabezpečení v případě nemoci a jiných sociálních událostí	5
– pojištění	
– nemocenské pojištění	
– starobní a invalidní důchod	
– sociálně-zdravotní péče o vybrané skupiny občanů	
Pracovníci ve zdravotnictví	4
Zdravotnické organizace	1
Aktuální otázky zdravotnictví	2
Programy na podporu zdraví	2
Výchova ke zdraví	15
– zdraví a nemoc	
– programy na podporu zdraví	
– výchova ke zdraví	

Název předmětu:**První pomoc****počet hodin 30****Anotace předmětu:**

Poskytuje základní informace v oblasti poskytování předlékařské první pomoci. Seznamuje účastníka kurzu s poskytováním první pomoci při různých stavech, živelných pohromách a jiných mimořádných situacích.

Cíle předmětu:

Cílem je získání poznatků, které pomohou účastníkům orientovat se ve struktuře záchranného systému a poskytování první pomoci.

Název tématu:**počet hodin**

Úvod do předmětu

1

(definice základních pojmů, IZS- základní složky, kompetence, způsoby aktivace, význam PP)

Příruční lékárna

1

(základní vybavení a využití obsahu lékárny v domácnosti, uložení a kontrola lékárny v domácnosti a na pracovišti, ...)

Jednotný postup při poskytování PP

2

(orientace na místě nehody, posouzení závažnosti situace, třídění raněných, zjišťování základních informací, jednotný postup při poskytování PP, nácvik postupu vyšetřování a předávání informací, osobní bezpečnost zachránce...)

Polohování a transport raněných

2

(pravidla a způsob vyprošťování postižených, základní polohy při vyšetřování a ošetřování zraněných, jejich indikace, zásady odsunu zraněných, odsunové prostředky, techniky odsunu, nácvik modelových situací)

Neodkladná resuscitace

3

(poruchy průchodnosti DC, zástava krevního oběhu, etické aspekty neodkladné resuscitace, pomůcky k osobní ochraně a k rozšířené neodkladné resuscitace, nácvik provedení, modelové situace)

Bezvědomí

2

Šok, křečové stavy

2

(druhy, příčiny, příznaky šoku, PP, protišoková opatření, křeče, PP)

Krvácení

2

(druhy krvácení, postup při poskytování PP u zevního krvácení, rozpoznání a poskytnutí PP při vnitřním krvácení a krvácení z tělních otvorů, nácvik ošetření)

Rány

1

(druhy ran a poranění, zásady ošetřování, nácvik ošetření)

Poškození teplem, chladem, chemickými látkami

2

(druhy poškození, bezpečnost a ochrana zdraví při poskytování PP, nácvik ošetření)

Poranění hlavy a CNS, poranění páteře a míchy

2

(mechanismy vzniku poranění, zásady poskytování PP, nácvik ošetření)

Poranění hrudníku

2

(příčiny poranění, příznaky poranění hrudníku, PP, nácvik ošetření)

Poranění břicha a pánve

2

(rozdělení poranění, příznaky, poskytnutí PP, nácvik ošetření)

Poranění kostí a kloubů

2

(příčiny, rozdělení, ošetření poraněného se zlomeninou, nácvik ošetření)

Překotný porod a akutní stavy v gynekologii (krvácení, překotný porod, zásady PP, nácvik ošetření)	2
Akutní otravy (druhy otrav, PP při akutních otravách)	1
První pomoc při mimořádných událostech (vymezení pojmu, obecné zásady pro případ ohrožení, evakuace...)	1

Název předmětu:***Psychologie a komunikace******počet hodin 64*****Anotace předmětu:**

Poskytuje základní informace v oblasti základní psychologické terminologie, citového prožívání člověka, kognitivních procesech a chování v jednotlivých fázích lidského života. Součástí předmětu je také rozvoj komunikačních a sociálních kompetencí účastníka kurzu.

Cíle předmětu:

Cílem je získání poznatků, které pomohou účastníkům orientovat se ve struktuře oboru zdravotnické psychologie a mezilidské komunikace.

Název tématu***počet hodin***

Psychologie jako věda (předmět psychologie, odvětví psychologie, vztah k jiným vědám ...)	2
Člověk jako osobnost (charakteristika osobností, vlastnosti osobnosti, motivace, potřeby, utváření osobnosti, motivace a učení, poznávání a posuzování osobnosti, poruchy osobnosti a jejich prevence...)	8
Psychické procesy, stavy a vlastnosti (poznávací procesy, procesy emoční a volní, paměť, učení, pozornost, metody sebepoznávání a sebehodnocení, poruchy psychických procesů a stavů)	8
Vývoj psychiky jedince (charakteristika vývojových stadií, vývoj a uspokojování potřeb v jednotlivých vývojových stadiích)	6
Vliv civilizace na psychiku člověka (náročné životní situace a jejich vliv- stres, frustrace, deprivace, strach, agrese, týrání, péče o duševní zdraví, syndrom vyhoření a jeho prevence, techniky vyrovnávání se s náročnými životními situacemi)	10
Základy sociální psychologie (sociální učení a zrání, sociální skupiny a vliv skupin na vývoj člověka, sociální adaptace, poruchy adaptace, poruchy socializace)	4
Umění komunikace a jednání s lidmi (verbální, neverbální komunikace, poruchy komunikace, rozhovor, navazování kontaktu, vedení rozhovoru, komunikace s dítětem, řešení modelových situací ...)	14
Psychologie nemocných (prožívání nemoci, adaptace na nemoc a hospitalizaci, kulturní specifika, vztah zdravotnický pracovník-nemocný, iatrogenie, psychologie bolesti, umírání a smrti...)	12

Název předmětu:***Klinická propedeutika******počet hodin 30*****Anotace předmětu:**

Poskytuje základní informace v oblasti postupů vyšetřování pacienta, fyzikálního vyšetření a v dalších vyšetřovacích metodách. Vede účastníka kurzu k orientaci ve zdravotnické dokumentaci a rozpoznání základních chorobných příznaků. Nedílnou součástí předmětu je znalost vybraných léčivých přípravků, jejich lékových forem, způsobů aplikace, nežádoucích účinků a kontraindikací u vybraných lékových skupin léčivých přípravků.

Cíle předmětu

Cílem je získání poznatků, které pomohou účastníkům orientovat se ve struktuře základních vyšetřovacích postupů a chorobných příznaků včetně léčby léčivými přípravky.

Název tématu:***Počet hodin***

Obecná symptomatologie

10

- anamnéza
- subjektivní a objektivní příznaky
- sledování a měření FF (TT, P, D, TK)
- fyzikální vyšetření – pohled, poslech, poklep, pohmat)

Vyšetřovací metody

10

- laboratorní
- přístrojové – příprava pacienta
- funkční
- RTG, CT, MR, izotopy, UZV, EKG, EEG, endoskopie

Farmakologie

10

- obecná farmakologie – léčivé přípravky a jejich lékové formy způsoby aplikace
- speciální farmakologie – analgetika, hypnotika, sedativa, léčivé přípravky ovlivňující srážlivost krve, ...
- hlavní nežádoucí účinky

Název předmětu:***Somatologie******počet hodin 58*****Anotace předmětu:**

Poskytuje základní informace v oblasti stavby a funkce lidského organismu za fyziologických podmínek, s poznatky aplikované anatomie a fyziologie, histologie a biochemie. Učí základy odborné medicínské terminologie. Prohlubuje znalosti z biologie člověka a z dalších přírodovědných předmětů.

Cíl předmětu:

Cílem je získání poznatků, které pomohou účastníkům orientovat se ve struktuře stavby a funkce lidského těla.

Název tématu***počet hodin***

Úvod do studia

1

Funkční morfologie tkání

3

(buňka, tkáň, orgán, orgánový systém, tkáně-charakteristika, dělení)

Základní orientace na lidském těle

2

(roviny a směry lidského těla, anatomická nomenklatura)

Pohybový systém

5

(kostra lidského těla, spojení kostí, svalová soustava)

Krev (funkce krve, složení, imunita)	5
Krevní oběh (stavba a funkce cév, srdce, tepny, žíly, mízní systém, slezina)	5
Dýchací systém (stavba a funkce, přenos dýchacích plynů krví, řízení a mechanika dýchání)	5
Trávicí systém (stavba a funkce, mechanismus základních živin, játra, žlučové cesty, slinivka břišní)	5
Močový systém a vylučování (ledviny, vývodné cesty močové, diuréza, složení moči)	5
Pohlavní systém (pohlavní systém muže a ženy, menstruační a ovulační cyklus)	5
Kožní systém (stavba a funkce kůže, přídatné kožní orgány)	3
Řízení činnosti organismu. Látkové řízení (regulace humorální a nervová, přehled žláz s vnitřní sekrecí)	5
Nervové řízení organismu (CNS, periferní nervový systém, vegetativní nervový systém – funkce, skladba)	6
Smyslové orgány	3

Název předmětu:***Základy epidemiologie a hygieny******počet hodin 20*****Anotace předmětu:**

Poskytuje základní informace v oblasti mikrobiologie, epidemiologie, všeobecné a komunální hygieny a hygieny práce ve zdravotnickém zařízení. Součástí předmětu je příprava studentů na práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů a prevenci infekčních onemocnění. Pozornost je dále věnována celkové situaci rozšíření infekčních chorob v ČR.

Cíle předmětu:

Cílem je získání poznatků, které pomohou účastníkům orientovat se ve struktuře hygienických předpisů a prevence infekčních chorob.

Název tématu***počet hodin***

Úvod do studia (vymezení obsahu a funkce předmětu, vysvětlení základních pojmů)	2
Mikrobiologie (morfologie a fyziologie mikrobů, mikrobiální osídlení člověka, patogenita mikrobů, účinek ATB a CHT, rezistence mikroorganismů)	4
Imunologie (pojem infekce, imunita, specifická a nespecifická imunita, imunologické vyšetřovací metody)	4
Epidemiologie (infekční proces, prevence infekčního onemocnění, protiepidemická opatření, očkování, přehled infekčních chorob)	5

Základy hygieny 5
(charakteristika oboru, předmět a úkoly, hygiena a bezpečnost práce ve zdravotnictví, prevence nosokomiálních nákaz, ochrana pracovníků proti infekcím, základy BOZP)

Název předmětu:***Bezpečnost a ochrana zdraví při práci******počet hodin 16*****Anotace předmětu:**

Předmět poskytuje informace o bezpečnosti, o ochraně zdraví, o radiační ochraně a o povinnostech a opatřeních, které je nutno v rámci této ochrany dodržovat.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání poznatků v oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví, o povinnostech pracovníků a organizací, které nutno v rámci BOZP dodržovat.

Název tématu***počet hodin***

Poslání BOZP (povinnost organizace, pracovníka, státní odborný dozor)	1
Zásady bezpečné práce s technickým zařízením (elektřina, plyn, tlakové nádoby, výtahy, ap.)	2
Osobní ochranné prostředky a jejich poskytování a používání	2
Povinnost pracovníka a organizace při vzniku pracovního úrazu	1
Základní povinnosti v požární ochraně (hasící přístroje, prevence)	2
Nežádoucí biologické účinky ionizujícího záření – základní přehled (přehled zdrojů ionizujícího záření, průchod ionizujícího záření vzduchem a jinými látkami, ochrana vzdáleností a stíněním, ochranné pomůcky, poučení o chování při běžném klinickém provozu zdrojů záření, význam kontrolních pásem)	5
Poučení o chování v havarijních situacích, role havarijního plánu a zásadových instrukcí	3

Název předmětu:***Ošetrovatelství******počet hodin 200*****Anotace předmětu:**

Poskytuje základní informace v oblasti teorie ošetrovatelství a ošetrovatelského procesu, ošetrovatelských postupů a v základech multikulturního ošetrovatelství. Důraz je kladen na osvojení si holistického a multikulturního přístupu k pacientům, práci s informacemi a s odborným textem a dále na získání sociálně-komunikativní kompetence.

Cíle předmětu:

Cílem je získání poznatků, které pomohou účastníkům orientovat se ve struktuře teorie ošetrovatelství a ošetrovatelského procesu.

Název tématu***počet hodin***

Ošetrovatelství, úvod, charakteristika (charakteristika a základní rysy moderního ošetrovatelství)	4
---	---

Ošetrovací jednotka (typy a stavební uspořádání, vybavení, spotřební materiál, prádlo, udržování čistoty a pořádku na ošetrovací jednotce)	4
Organizace práce zdravotnického týmu, ošetrovatelský proces (organizace a řízení ošetrovatelské péče, týmová práce, pracovní náplň, práva pacientů/klientů, ošetrovatelský proces-charakteristika, fáze procesu, PES, potřeby pacientů/klientů, formy a způsoby získávání informací o pacientovi)	12
Péče o pomůcky (dezinfekce, druhy, způsoby, druhy dezinfekčních prostředků, jejich příprava, zásady dezinfekce a čištění pomůcek z různých materiálů, sterilizace, druhy a způsoby, sterilizační přístroje, příprava materiálu ke sterilizaci, zacházení se sterilním materiálem, pomůcky k jednomu použití)	6
Lůžko a jeho úprava (typy lůžek pro děti a dospělé, základní vybavení lůžka, pomůcky doplňující lůžko, úprava lůžka bez nemocného a s nemocným, polohy nemocného v lůžku)	4
Pacient a nemocniční prostředí (příjem, překlád, propuštění /informativně/, zdravotnická dokumentace, adaptace nemocného na hospitalizaci)	10
Hygienická péče o děti a dospělé (význam, osobní a ložní prádlo, ranní a večerní toaleta, celková koupel, hygiena při vyprazdňování, péče o kůži, prevence opruzenin, proleženin, příčiny jejich vzniku, projevy, ošetření, koupel kojence, vážení kojence, vedení hygienických záznamů)	14
Výživa nemocných (dietní systém, objednávání stravy, podávání jídla u dětí a dospělých, vybraná kulturní specifika ve stravování, krmení kojence, příprava kojenecké stravy)	12
Péče o odpočinek a spánek (význam spánku, poruchy spánku, vytváření vhodných podmínek pro odpočinek a spánek)	6
Ošetrování nemocného s bolestí (vnímání a prožívání bolesti, její intenzita, mírnění bolesti, prevence)	6
Obvazový materiál, obvazová technika (druhy, použití, význam, obvazy šátkové, prakové, náplastové, mulové, z pružných úpletů a obinadel na jednotlivé části těla)	8
Sledování fyziologických funkcí (subjektivní a objektivní příznaky nemoci, měření a vážení nemocných, měření tělesné teploty, pulsu, dechu, krevního tlaku, záznam hodnot, sledování vyprazdňování močového měchýře - diuréza, bilance tekutin, hustota moči, záznamy hodnot; informativně: cévkování, permanentní cévky, výplach močového měchýře, sledování vyprazdňování tlustého střeva; informativně: klyzma, druhy klyzmat, vedení záznamů, pomůcky pro inkontinentní nemocné)	16
Vizita (význam, účel, formy, povinnosti, záznam, etické aspekty vizity)	5
Aplikace léčivých přípravků (odborný úvod k podávání léčivých přípravků: lékové formy léčivých přípravků, hospodaření s léčivými přípravky, opiáty, účinky léčivých přípravků, reakce organismu na léčivé přípravky, kumulace léčivých přípravků, způsoby aplikace léčivých přípravků, perorální podávání léčivých přípravků, místní aplikace léčivých přípravků: konečníkem, kůží, do spojivkového vaku, ucha, nosu, podávání léčivých přípravků do dýchacích cest: inhalace, aplikace kyslíku, provozní a bezpečnostní předpisy, aplikace injekcí, příprava léčivých přípravků)	18

k aplikaci, zásady, komunikace, dokumentace, aplikace léčivých přípravků do kůže, podkoží, svalu, informativně: žíly, tepny, srdce, problematika injekcí u dětí, infúzní terapie (informativně): účel, druhy infúzních roztoků, příprava nemocného, komplikace, dokumentace, asistence při transfúzi: účel transfúze, transfúzní přípravky, povinnosti zdravot. asistenta)

Odběr biologického materiálu	14
(zásady, způsoby vyšetření, prevence přenosných chorob, bezpečnost práce, dokumentace, odběr moči: sběr, orientační vyšetření, biochemické, mikrob. vyš., zvláštnosti odběru u dětí, odběr sputa, zvratků, zbytků potravy, výtěry, stěry, komunikace s klientem, informativně cytologické a biotické vyšetření, odběr stolice odběr krve pod přímým vedením (technika odběru, protisrážlivé prostředky, dokumentace), zvláštnosti techniky odběru u dětí, informativně odběr krve na biochemické, hematologické, serologické, mikrobiologické vyš., odběr žaludečního a duodenálního obsahu, výplach žaludku, specifika odběru u dětí;)	
Rehabilitační ošetřovatelství	10
(význam, RHB metody, účinky kondičního cvičení, polohování nemocného, dechová cvičení, vertikalizace, fyzikální terapie /informativně/, aplikace tepla a světla)	
Asistence při převazech ran	10
(vybavení převazového vozíku, základní chirurgické nástroje, asistence u převazu aseptické a septické rány, příprava sterilního stolku)	
Ošetrovatelská péče o pacienta s interním, chirurgickým a infekčním onemocněním	21
(etiopatogenéze onemocnění, diagnostika, léčba a prevence, ošetrovatelská péče, specifika oš. péče na jednotlivých odd. klinických oborů, zvláštnosti oš. péče o děti, mládež, seniory a cizince)	
Specifika ošetrovatelské péče na vybraných odděleních:	20
ORL, oftalmologie, stomatologie, gynekologie, dermatovenerologie, onkologie a psychiatrie (ošetrovatelská péče)	

II. Praktická část

Název předmětu:

Ošetrování nemocných

počet hodin: 160

Anotace předmětu:

Poskytuje základní informace v oblasti praktických dovedností a odborných činností v rámci poskytování ošetrovatelské péče v klinických podmínkách. Výuka předmětu doplňuje znalosti, dovednosti a návyky získané v ostatních teoretických a teoreticko-praktických odborných předmětech. Součástí výuky ošetrování nemocných mohou být i exkurze na pracovišti poskytující primární, sekundární a terciární zdravotnickou péči i v zařízeních sociální péče a služeb.

Cíle předmětu:

Cílem je získání poznatků, které pomohou účastníkům orientovat se ve struktuře odborných ošetrovatelských výkonů a činností.

Název tématu

počet hodin

Management ošetrovatelské péče v reálném zdravotnickém prostředí	12
(organizace a harmonogram práce zdravotnického týmu, specifika vybavení a pracovních postupů na ošetrovací jednotce, požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, léčebný a organizační řád, práva nemocných)	
Realizace základní ošetrovatelské péče	14
(hygienická péče, úprava lůžka, péče o pomůcky, prevence opruzenin a dekubitů, polohování nemocného)	

Péče o výživu (podávání jídla, příprava kojenecké stravy, krmení kojence, hydratace nemocných)	14
Péče o vyprazdňování (sledování odchodu stolice a moče, nácvik defekace, klyzma, sledování diurézy, cévkování ženy, péče o inkontinentní pacienty, přebalování kojenců, hygienické návyky batolat)	18
Sledování fyziologických funkcí (měření TT, TK, P, D, zjišťování hmotnosti, výšky, tělních obvodů, zjišťování a posuzování stavu vědomí)	18
Vizita (příprava pomůcek k vizitě, příprava nemocného, asistence při převazech a ošetřování akutních a chronických ran)	14
Odběry biologického materiálu neinvazivní cestou (příprava dokumentace a pomůcek, fyzická a psychická příprava pacientů, odběr materiálu na biochemické, mikrobiologické, imunologické, hematologické, cytologické, bioptické a serologické vyšetření)	14
Podávání léčivých přípravků (podávání léčivých přípravků dýchacím a zažívacím ústrojím, kůží, do dutin, aplikace kyslíku)	18
Aplikace léčivých přípravků injekcemi (aplikace injekcí pod kůží, do svalu, asistence při aplikaci transfúzních přípravků)	8
Psychická a fyzická aktivace pacientů (uspokojování psychických a sociálních potřeb, rehabilitace)	14
Příjem, překlad, propuštění, úmrtí pacienta (asistence a ošetrovatelské intervence)	16

Název předmětu:***Odborná praxe******počet hodin 240*****Anotace předmětu:**

Praktická část je koncipována jako základ pro fixaci získaných dovedností a jejich realizaci do praxe v rozsahu potřebném pro obor zdravotnický asistent. Probíhá formou přímé či nepřímé péče o klienty a pacienty v souladu s platnou legislativou pod vedením školitele odborné praxe (učitele odborné praxe nebo sestry). Pozornost se věnuje také poučením účastníků kurzu o BOZP. Praxe může probíhat skupinově nebo individuálně.

Cíl předmětu:

Cílem praktické části akreditovaného kvalifikačního kurzu zdravotnický asistent je vybavit účastníky kurzu praktickými dovednostmi z aplikace teoretických poznatků v poskytování základní ošetrovatelské péče.

Praxe je zaměřena na získání praktických dovedností:

V poskytování ošetrovatelské péče v rámci svých kompetencí u pacientů různých věkových kategorií a kultur v pozorování, analyzování a hodnocení zdravotního stavu pacientů/klientů, ve využívání nových poznatků ošetrovatelské péče k sebevzdělávání, v organizaci práce v podmínkách konkrétního pracoviště, v komunikaci a spolupráci ve zdravotnickém týmu, v řešení problémů a práci s informacemi.

Odborná praxe probíhá na oddělení:

- interního lékařství (interna, neurologie...)
- chirurgii
- pediatrie
- porodnicko-gynekologickém
- geriatrickém

V rámci vzdělávacího programu žadatel o udělení akreditace předloží rozpracovaný plán odborné praxe, včetně přehledu výkonů, které musí účastník kurzu provést, popřípadě vidět, včetně jejich četnosti.

Doporučená literatura

- BERÁNKOVÁ, M., FLEKOVÁ, A., HOLZHASEROVÁ, B.: *První pomoc. 1 vyd.* Praha: Informatorium, 2002. 199 s. ISBN 80-86073-99-8
- ČERVINKOVÁ, E.: *Ošetrovatelské diagnózy. 2 vyd.* Brno: IDVPZ, 2001. 165 s. ISBN 80-7013-332-5
- DOENGES, M. E., MOORHOUSE, F. M.: *Kapesní průvodce zdravotní sestry II. 2. vyd.* Praha: Grada, 1999.
- JUŘENÍKOVÁ, P., HÚSKOVÁ, J., PETROVÁ, V.: *Ošetrovatelství pro SZŠ, 1 část – vnitřní lékařství, gynekologie, porodnictví, urologie. 2 vyd.* Uherské Hradiště: Print, 1999
- JUŘENÍKOVÁ, P., HÚSKOVÁ, J., PETROVÁ, V.: *Ošetrovatelství pro SZŠ, 2 část – chirurgie, pediatrie, gerontologie. 2 vyd.* Uherské Hradiště: Print, 1999
- JUŘENÍKOVÁ, P., HÚSKOVÁ, J., TOMÁNKOVÁ, D.: *Ošetrovatelství pro SZŠ, 1 část – psychologie nemocného před a po operaci, ORL oční práce sestry v terénu, onkologie, 2 vyd.* Uherské Hradiště: Pront, 2000
- KOZIEROVÁ, B., ERBOV, G., OLIVIEROVÁ.: *Ošetrovatelstvo 1. 1 vyd.* Martin: Osveta, 1991. 836 s.
- KOZIEROVÁ, B., ERBOV, G., OLIVIEROVÁ.: *Ošetrovatelstvo 2. 1 vyd.* Martin: Osveta, 1991. 620 s.
- Kolektiv autorů. *Lemon – učební texty pro sestry a porodní asistentky 1 – 4 I. vyd.* Brno: IDVPZ, 1996
- NEUWIRTH, J., FIFERNOVÁ, G. *Ošetrovatelství II. 3 vyd.* Praha Informatorium, 1996. 205 s. ISBN 80-85427-88-5.
- MIKŠOVÁ, Z., JANOŠÍKOVÁ, M., ZAJÍČKOVÁ, M.: *Kapitoly z ošetrovatelské péče I. díl. 2 vyd.* Valašské Meziříčí: Nalios, 1998. 118 s.
- MIKŠOVÁ, Z., JANOŠÍKOVÁ, M., ZAJÍČKOVÁ, M.: *Kapitoly z ošetrovatelské péče 2. díl. 2 vyd.* Valašské Meziříčí: Nalios, 1998. 118 s.
- ROZSYPALOVÁ, M., STAŇKOVÁ, M., a kol.: *Ošetrovatelství 1/1. 3 vyd.* Praha: Informatorium, 1999. 234 s. ISBN 80-86073-39-4.
- ROZSYPALOVÁ, M., STAŇKOVÁ, M., a kol.: *Ošetrovatelství 1/2. 3 vyd.* Praha: Informatorium, 1999. 234 s. ISBN 80-85427-94-X.
- ROZSYPALOVÁ, M., HALADOVÁ E., ŠAFRÁNKOVÁ, A.: *Ošetrovatelství I. 1. vyd.* Praha: Informatorium, 2002. 239 s. ISBN 80-86073-97-1.
- ROZSYPALOVÁ, M., HALADOVÁ E., ŠAFRÁNKOVÁ, A.: *Ošetrovatelství II. 1. vyd.* Praha: Informatorium, 2002. 239 s. ISBN 80-86073-97-1.
- STAŇKOVÁ, M.: *České ošetrovatelství 1 – 13. I. vyd.* Brno: IDVPZ, 2001.
- TRACHTOVÁ, E., a kol.: *Potřeby nemocného v ošetrovatelském procesu. 1 vyd.* Brno: IDVPZ, 1999. 186 s. ISBN 80-7013-285-X..

Ministerstvo zdravotnictví ČR

Vzdělávací program akreditovaného kvalifikačního kurzu

ZDRAVOTNĚ-SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK

Akreditovaný kvalifikační kurz v oboru Zdravotně-sociální pracovník

---

Pořádá:

Akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace ministerstva zdravotnictví k uskutečňování tohoto vzdělávacího programu (dle ustanovení § 45 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.).

PROFIL ABSOLVENTA

1. Uplatnění absolventa

Po ukončení kurzu závěrečnou zkouškou je účastník kurzu připraven k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu. Za výkon povolání zdravotně-sociálního pracovníka se považuje činnost v rámci preventivní, diagnostické a rehabilitační péče v oboru zdravotně sociální péče. Dále se zdravotně-sociální pracovník podílí na ošetrovatelské péči v oblasti uspokojování sociálních potřeb klienta/pacienta.

Účastník kurzu se uplatní v různých typech zdravotnických zařízení, např. v nemocnicích, ošetrovatelských centrech, v léčebnách dlouhodobě nemocných, v zařízeních pro seniory, hospicích aj.

2. Organizační zabezpečení kurzu

- Teoretická část výuky je realizována v učebnách akreditovaného zařízení.
- Odborná praxe musí být zajištěna ve zdravotnickém zařízení a v zařízení integrované sociální péče; materiální vybavení kurzu musí být ve shodě s potřebami pro výkon příslušného povolání.

3. Předpokládané výsledky vzdělávání

3.1. Cílové vědomosti

Účastník kurzu si osvojí vědomosti potřebné pro výkon jednotlivých činností v rámci zdravotně sociální péče bez odborného dohledu, to je především činnosti zaměřené na prevenci, diagnostiku a rehabilitaci v sociální oblasti.

Účastník kurzu:

- zná základy práva ve vztahu ke zdravotnické legislativě,
- zná základní principy organizace a řízení zdravotnictví, nové trendy v péči o zdraví obyvatelstva,
- má základní znalosti klinických oborů a preventivní medicíny,
- má znalost projevů duševních nemocí a sociální problematiku spojenou s těmito chorobami,
- má znalost sociálních aspektů, které provází řadu onemocnění a stavy po úrazech,
- má znalost specifik péče o geriatrické klienty/pacienty,
- má znalost specifik péče o dětské klienty/pacienty.

3.2. Cílové dovednosti a postoje

Účastník kurzu si osvojí dovednosti a postoje potřebné pro výkon jednotlivých činností v rámci zdravotně sociální péče bez odborného dohledu, to je především činnosti zaměřené na prevenci, diagnostiku a rehabilitaci v sociální oblasti.

Účastník kurzu:

- umí řešit složité sociální situace klientů/pacientů vzniklých v souvislosti s onemocněním nebo zdravotním postižením,
- odborně komunikuje tak, aby se vyjadřoval přesně, věcně a terminologicky správně, rozuměl základní latinské terminologii v rozsahu stanovených činností,
- dodržuje etické kodexy a požadavky na ochranu informací,
- umí sledovat odborné informace v oblasti činností, které je způsobilý vykonávat a umí s nimi efektivně pracovat.

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Vstupní předpoklady: pro absolventy nejméně tříletého studia v oborech sociálního zaměření na vyšších odborných školách, pro absolventy akreditovaného bakalářského nebo magisterského studijního oboru sociálního zaměření.

Délka a forma studia: studium je jednoleté, dálkové.

1. Pojetí a cíle vzdělávacího programu

Vzdělávací program připravuje účastníky kurzu pro práci zdravotnických pracovníků, kteří budou poskytovat preventivní, diagnostickou a rehabilitační péči v oboru zdravotně sociálním a to bez odborného dohledu. Účastník kurzu se bude také podílet na ošetrovatelské péči a to zejména v oblasti uspokojování sociálních potřeb klienta/pacienta. Vzdělávání se zaměřuje zejména na zvládnutí teoretických znalostí a praktických dovedností v oblasti poskytování zdravotně sociální péče.

Vzdělávací program je koncipován tak, aby si účastník kurzu vedle znalostí a dovedností, které získal během základního studia, rozšířil a prohloubil, popřípadě nově získal teoretické poznatky z následujících oborů: veřejného zdravotnictví, základů zdravotnické legislativy, vnitřního lékařství, chirurgie, pediatrie, geriatric, neurologie, psychiatrie a ošetrovatelství. Nedílnou součástí odborného vzdělávání je praktická výuka ve zdravotnických nebo sociálních zařízeních poskytující zdravotně sociální péči.

2. Charakteristika obsahových složek

Vzdělávání v oboru zdravotně-sociální pracovník zahrnuje odborné vzdělávání a tzv. klíčové kompetence.

2.1 Odborné vzdělávání

Odborné vzdělávání poskytuje účastníkům kurzu ucelený soubor vědomostí, intelektuálních dovedností a návyků nezbytných pro jejich pracovní uplatnění. Vytváří vědomosti a dovednosti týkající se zdraví a prevence nemoci. Účastníci kurzu si prohloubí přehled o stavbě, funkci a změnách lidského organismu, získají základní poznatky z vnitřního lékařství, chirurgie, pediatrie, geriatric, neurologie, psychiatrie a ošetrovatelství potřebné k poznání a pochopení sociálních aspektů vybraných onemocnění. Účastníci kurzu si rovněž osvojí základy zdravotnické legislativy. Součástí odborného vzdělávání je osvojení zásad a dovedností předlékařské první pomoci.

Odborné vzdělávání má teoreticko-praktický charakter. Praktické vzdělávání se realizuje formou stáží ve zdravotnických a sociálních zařízeních nebo ve vzdělávací instituci a formou praktického vyučování ve zdravotnických a na sociálních pracovištích.

2.2 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence tvoří soubor schopností, znalostí a s nimi souvisejících postojů a hodnot, které lze obecně uplatnit a na jejichž vytváření se podílí různou mírou všechny předměty.

Patří sem kompetence:

- komunikativní – vyjadřovat se přesně, efektivně komunikovat, umět naslouchat druhým;
- interpersonální – usilovat o svůj další rozvoj, reálně plánovat pracovní činnosti a kariérní růst, spolupracovat s ostatními, přijímat zodpovědnost za svou práci;
- manažerské – umět řešit běžné pracovní problémy a problémové situace – zejména identifikovat problémy, hledat vhodná řešení.

3. Organizace výuky

Studium je jednoleté. Program je realizován formou kontaktní výuky, jejímž cílem je získání teoretických poznatků v oborech stanovených minimálními požadavky na studijní programy a následná aplikace a upevnění praktických dovedností při práci na odborném pracovišti. Kurz je ukončen závěrečnou zkouškou, jejíž organizace a průběh je v souladu s vyhláškou č. 394/2004 Sb., kterou se upravují podrobnosti o konání atestační zkoušky, zkoušky k vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, závěrečné zkoušky akreditovaných kvalifikačních kurzů, aprobační zkoušky a zkušební řád pro tyto zkoušky.

4. Metody výuky

Ve výuce jsou uplatňovány aktivizační metody, které napomáhají vytvoření požadovaných klíčových, odborných a dalších dovedností. Volba jednotlivých metod (slovní, názorně – demonstrační, dovednostně – praktické, aktivizující, komplexní metody) je plně v kompetenci vyučujících. Ve studiu jsou respektovány zvláštnosti ve vzdělávání dospělých.

5. Podmínky přijetí do kurzu:

- úspěšné dokončení nejméně tříletého studia v oborech sociálního zaměření na vyšších odborných školách
- úspěšné dokončení akreditovaného bakalářského nebo magisterského studijního oboru sociálního zaměření

6. Zakončení kurzu: závěrečnou zkouškou, která se skládá z:

1. teoretické zkoušky
2. praktické zkoušky

Účastník kurzu obdrží osvědčení, které mu osvědčuje způsobilost k výkonu zdravotnického povolání v oboru zdravotně-sociální pracovník.

7. Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví

Součástí teoretické a praktické výuky je problematika bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce a požární ochrany. Výuka k bezpečné a zdravé neohrožující práci vychází z požadavků v době výuky platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Požadavky jsou doplněny o informace o rizicích možných ohrožení v souvislosti s vykonáváním praktické výuky, včetně informací o opatřeních na ochranu před působením zdrojů rizik.

UČEBNÍ PLÁN

Studijní obor: Zdravotně-sociální pracovník

Názvy vyučovacích předmětů	Celkový počet vyučovacích hodin
Veřejné zdravotnictví a základy zdravotnické legislativy	4
Vnitřní lékařství	10
Chirurgické obory	10
Pediatric	10
Geriatric	10
Neurologie	10
Psychiatrie	10
Základy ošetrovatelství	16
Odborná praxe	80
Celkem	160

UČEBNÍ OSNOVY

VEŘEJNÉ ZDRAVOTNICTVÍ A ZÁKLADY ZDRAVOTNICKÉ LEGISLATIVY

1. Cíl předmětu

Cílem předmětu je poskytnout účastníkům kurzu vybrané poznatky z oblasti veřejného zdravotnictví potřebné pro to, aby lépe pochopili systém soustavného a státem organizovaného úsilí o komplexní poznání zdravotního stavu populace a jeho podmínek a o vybudování sítě odpovídajících zdravotnických služeb. Účastníci kurzu budou rovněž seznámeni se základy zdravotnické legislativy.

- 2. Rozsah výuky**
přednášek	4 hodiny
cvičení	0 hodin

3. Obsah předmětu

- obsah a funkce veřejného zdravotnictví
- zákon o zdravotní péči
- prevence a podpora zdraví, primární péče
- zdravotnická legislativa
- funkce práva v systému zdravotní péče

4. Doporučená studijní literatura

Haškovcová, H.: Práva pacientů: komentované vydání. b.v. Havířov: Nakladatelství Aleny Krtilové 1996. 176 s. ISBN 80-902163-0-7

Mach, J.: Zdravotnictví a právo. Komentované předpisy. 1.vyd. Praha: Orac 2003. 350 s. ISBN 80-86199-50-9

Zavázalová, H.: Sociální lékařství a veřejné zdravotnictví. 2.vyd. Praha: Karolinum 2004. 154 s. ISBN 80-246-0467-1

VNITŘNÍ LÉKAŘSTVÍ

1. Cíl předmětu

Cílem předmětu je přiblížit účastníkům kurzu základy oboru vnitřního lékařství a poskytnout jim informace o sociálních dopadech na klienta, rodinu a komunitu u vybraných interních onemocnění.

- 2. Rozsah výuky**
přednášek	10 hodiny
cvičení	0 hodin

3. Obsah předmětu

- hematologická onemocnění
- onemocnění kardiovaskulárního aparátu
- revmatologická onemocnění
- onemocnění endokrinní a metabolická
- onemocnění ledvin
- onemocnění GIT
- onemocnění respiračního aparátu
- infekční onemocnění
- onkologická onemocnění
- sociální aspekty vyplývající z těchto onemocnění

4. Doporučená studijní literatura

Kubešová, H.: Vnitřní lékařství I. : pro bakalářské studium ošetrovatelství, 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita 2003, 103 s. ISBN 80-210-3138-7

Klener, P. a spol.: Vnitřní lékařství, 2. vyd. Praha: Galén 2001. 949s. ISBN 80-7262-101-7

CHIRURGIE

1. Cíl předmětu

Cílem předmětu je seznámení účastníků kurzu se základy oboru obecné a speciální chirurgie a poskytnutí informací o sociálních dopadech vybraných onemocnění na klienta, rodinu a komunitu.

2. Rozsah výuky	přednášek	10 hodiny
	cvičení	0 hodin

3. Obsah předmětu

- chirurgická onemocnění GIT
- chirurgická onemocnění jater, žlučových cest, slinivky a sleziny
- chirurgická onemocnění hrudníku, plic a mediastina
- kardiochirurgie a chirurgie tepenného a žilního systému
- onkologická onemocnění a chirurgická léčba
- urologická onemocnění
- chirurgie endokrinního systému
- sociální aspekty vyplývající z těchto onemocnění

4. Doporučená studijní literatura

Valenta, J.: Chirurgie pro bakalářské studium ošetrovatelství. 1.vyd. Praha: Karolinum 2003.235 s. ISBN 80-246-0644-5

Hoch, J. – Leffler, J. a kol.: Chirurgie speciální. Praha: Maxdorf 2001. 224 s. ISBN 80-85912-44-9

Mueller, M. a spol.: Chirurgie pro studium a praxi.1.vyd. Praha: Goldstein 1997. 441 s. ISBN 80-86094-10-3

PEDIATRIE

1. Cíl předmět

Cílem předmětu je přiblížit účastníkům kurzu základy oboru pediatrie a poskytnout jim informace o sociálním dopadu vybraných onemocnění na dítě, jeho rodinu a komunitu.

2. Rozsah výuky	přednášek	10 hodiny
	cvičení	0 hodin

3. Obsah předmětu

- dítě zdravé (pojem zdraví a normy), nemocné (akutně, chronicky), dítě postižené, ohrožené
- rozdělení dětského věku
- genetika, vady genové, poradenství
- choroby srdce a cév v dětském věku
- choroby centrálního nervového systému v dětském věku
- choroby krve u dětí
- choroby zažívacího a vylučovacího traktu u dětí
- choroby respiračního systému u dětí
- poruchy imunity, diabetes mellitus u dětí
- sociální aspekty vyplývající z těchto onemocnění

4. Doporučená studijní literatura

Hrodek, O., Vavřínek, J.: Pediatrie.1.vyd. Praha: Galén 2002. 767 s. ISBN 80-7262-178-5

Křižan, S.: Pediatrie. 1.vyd.Trnava: Trnavská univerzita 2001. 108 s. ISBN 80-88908-88-4

GERIATRIE

1. Cíl předmětu

Cílem předmětu je seznámit účastníky kurzu se základy oboru geriatrie a poskytnout jim informace o sociálních dopadech vybraných onemocnění na seniorskou populaci a jejich rodinu a komunitu.

2. **Rozsah výuky** přednášek 10 hodin (5 x 2 přednáškové hodiny)
cvičení 0 hodin

3. Obsah předmětu:

- stárnoucí populace – problém 21. století – velké geriatrické syndromy (mobilita, instabilita, inkontinence, intelektové poruchy) – úvod
- výživa ve stáří, inkontinence, možnosti řešení poruch příjmu stravy
- onemocnění štítné žlázy, ADAM, PADAM syndromy, důsledky klimaktéria
- diabetes mellitus, osteoporosa, metabolický syndrom
- kardio – cerebrovaskulární problematika vyššího věku
- imobilita – parkinsonismus, kloubní onemocnění vyššího věku
- syndrom demence a další kognitivní poruchy vyššího věku
- geriatrická onkologie
- paliativní a chronická ošetrovatelská péče v geriatrii, možnosti domácí péče
- sociální aspekty vyplývající z typických geriatrických onemocnění a možnosti sociální péče o seniory

4. Doporučená studijní literatura

Kalvach, Z.: Geriatrie, Galén 2004

Vorlíček, J., Adam, Z.: Paliativní medicína, Grada 2004, 2.vydání

Kalvach, Z.: Úvod do gerontologie a geriatrie. 1 vyd. Praha: Karolinum 1997. 193 s. ISBN 80-7184-366-0

Krajčík, Š.: Geriatria. 1 vyd. Trnava: Trnavská univerzita 2000.82 s. ISBN 80-89908-68-X

Hegyí, L.: Klinické a sociálne aspekty ošetrovania starších ľudí. 1 vyd. Trnava: Trnavská univerzita 2001. 127 s. ISBN 80-88908-80-9

NEUROLOGIE

1. Cíl předmětu

Cílem předmětu je seznámení účastníků kurzu s onemocněním centrální a periferní nervové soustavy, která způsobují motorický, řečový, senzorický a u některých onemocnění i psychický deficit, měnící dosavadní sociální vazby postižených a jejich adaptabilitu.

2. **Rozsah výuky** přednášek 10 hodiny
cvičení 0 hodin

3. Obsah předmětu

- motorický systém, centrální a periferní parézy, mozečkové a extrapyramidové syndromy
- sensitivní systém
- vědomí a jeho poruchy
- symbolické funkce a jejich poruchy
- epilepsie a jiná záchvatová onemocnění
- demyelinizační onemocnění
- degenerativní onemocnění nervového systému
- vertebrogenní onemocnění
- svalová onemocnění
- obrny periferních nervů a polyneuropatie
- sociální problematika neurologických onemocnění

4. Doporučená studijní literatura

- Mumenthaler, M., Mattle, J.: Neurologie. 1 vyd. Praha: Galén 2001.652 s. ISBN 80-7169-545-9
Bednařík, J.: Učebnice obecné neurologie. 1 vyd. Brno: Masarykova univerzita 2003. 198 s.
ISBN 80-210-3309-6
Ambler, Z.: Neurologie pro studenty LF. 4 vyd. Praha: Karolinum 2002.399s. ISBN 80-246-0080-3

PSYCHIATRIE

1. Cíl předmětu

Cílem předmětu je seznámit účastníky kurzu se základy oboru psychiatrie a poskytnout jim informace o sociálních dopadech vybraných psychiatrických onemocnění na jedince, rodinu a komunitu.

2. **Rozsah výuky** přednášek 10 hodiny
cvičení 0 hodin

3. Obsah předmětu

- organizace a formy péče o duševně nemocné
- psychotické poruchy
- poruchy nálady
- neurotické poruchy a poruchy spojené se stresem
- poruchy osobnosti a sexuální poruchy
- psychosomatické poruchy
- návykové nemoci – alkohol, drogy, hráčství
- psychická krize a pomoc v krizi
- sociální aspekty vyplývající z těchto onemocnění

4. Doporučená studijní literatura

- Hoeschl, C. a kol.: Psychiatrie. 1 vyd. Praha: TIGIS s.r.o. 2002. 895 s. ISBN 80-900130-1-5
Malá, E., Pavlovský, P.: Psychiatrie: Učebnice pro zdravotní sestry a další pomáhající Profese. Praha: Portál 2002. ISBN 80-7178-700-0
Raboch, J.; Pavlovský, P.: Psychiatrie – minimum pro praxi.3 vyd. Praha: Triton 2003. 210 s.
ISBN 80-7254-423-3

ZÁKLADY OŠETŘOVATELSTVÍ

1. Cíl předmětu

Cílem předmětu je seznámit účastníky kurzu se zásadami současného ošetřovatelství v návaznosti na základní znalosti klinických předmětů. Součástí výuky jsou i informace o poskytování první pomoci.

2. **Rozsah výuky** přednášek 12 hodiny
cvičení 4 hodin

3. Obsah předmětu

- koncepce ošetřovatelství
- teorie ošetřovatelství
- etické kodexy
- ošetřovatelský proces, ošetřovatelská dokumentace
- sledování fyziologických funkcí
- prevence imobilizačního syndromu
- komplexní ošetřovatelská péče o seniory, chronicky nemocné a umírající
- první pomoc ,kardiopulmonální resuscitace (teorie + praktické nácviky)

4. Doporučená studijní literatura

Haškovcová, H.: České ošetřovatelství 10: Manuálek sociální gerontologie. Brno, NCONZO 2002. ISBN 80-7013-363-5.

Jobánková, M.: Kapitoly z psychologie pro zdravotnické pracovníky. Brno, NCONZO 2003. ISBN 80-7013-390-2.

Kozierová, Erbová, Olivierová.: Ošetřovatelstvo. Osveta, Martin 1995. ISBN 80-2317-0528-0

Saňková, M.: Základy teorie ošetřovatelství. UK Praha 1997. ISBN 80-7184-243-5

Saňková, M.: České ošetřovatelství 3: Jak provádět ošetřovatelský proces. Brno, NCONZO 1999. ISBN 80-7013-283-3.

Saňková, M.: České ošetřovatelství 4: Jak provádět ošetřovatelský proces. Brno, NCONZO 1999. ISBN 80-7013-283-3.

Ertlová, F., Mucha, J.: Přednemocniční neodkladná péče. NCO NZO Brno 2003. ISBN 80-7013-379-1.

ODBORNÁ PRAXE

1. Cíl předmětu

Účastníci kurzu vykonají souvislou praxi v rozsahu dvou týdnů v zařízeních zdravotnické nebo sociální péče. Důraz je kladen na aplikaci teoretických poznatků do praxe.

2. Rozsah výuky	přednášek	0 hodiny
	cvičení	80 hodin

3. Obsah předmětu

- organizační struktura, personální a prostorové vybavení daného zařízení
- struktura klientů dle věku, zdravotního stavu, postižení apod.
- typologie psychosociálních problémů klientů daného zařízení
- uplatnění sociální práce ve zdravotnictví v daném zařízení
- pracovní náplň sociálního pracovníka
- samostatné jednání s klienty daného zařízení
- evaluace praxe a komparace získaných praktických dovedností s teoretickými znalostmi
- supervize souvislé praxe

V rámci vzdělávacího programu žadatel o udělení akreditace předloží rozpracovaný plán odborné praxe, včetně přehledu výkonů, které musí účastník kurzu provést, popřípadě vidět, včetně jejich četnosti).

4. Doporučená studijní literatura

Literatura a materiály vztahující se ke konkrétnímu typu zvoleného zařízení, včetně zákonů, metodických pokynů, interních směrnic a materiálů.

Literatura a studijní materiály vztahující se k sociální práci s danou skupinou klientů.

Organizační průběh

- Organizace bude probíhat v souladu s akreditovaným programem a legislativními podmínkami stanovenými zákonem č. 96/2004 Sb.
- Průběh a zakončení kurzu bude administrativně zajištěno:
  - vedením třídní knihy
  - vedením prezenčních listin účastníků
  - vedením protokolů o absolvování kvalifikačního kurzu
  - archivací veškeré dokumentace kurzu

Ministerstvo zdravotnictví ČR

Vzdělávací program akreditovaného kvalifikačního kurzu

ŘIDIČ VOZIDLA ZDRAVOTNICKÉ ZÁCHRANNÉ SLUŽBY

Akreditovaný kvalifikační kurz v oboru řidič vozidla zdravotnické záchranné služby

---

Pořádá:

Akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace Ministerstvem zdravotnictví k uskutečňování tohoto vzdělávacího programu (dle ustanovení § 45 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.).

PROFIL ABSOLVENTA

1. Pracovní uplatnění absolventa

Akreditovaný kvalifikační kurz připraví účastníky kurzu k výkonu povolání řidiče vozidla zdravotnické záchranné služby pro činnost ve zdravotnickém zařízení provozující zdravotnickou záchrannou službu.

Účastník akreditovaného kvalifikačního kurzu Řidič vozidla zdravotnické záchranné služby je připraven pro vykonávání činností v rámci neodkladné péče a zdravotnické dopravy pod odborným dohledem lékaře nebo zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování neodkladné péče bez odborného dohledu.

2. Výsledky vzdělávání:

2.1. Obecné vědomosti, dovednosti a postoje

Účastník kurzu bude vzdělán tak, aby:

- byl schopen pečovat o své zdraví na základě osvojených základních znalostí a dovedností potřebných k péči o zdraví své i zdraví občanů,
- uměl komunikovat na požadované úrovni s klienty/pacienty, se spolupracovníky a jinými lidmi, zachovával obecně uznávaná pravidla slušného chování a dodržoval etická pravidla v rámci svého povolání,
- v odborné komunikaci se vyjadřoval přesně, věcně a terminologicky správně, rozuměl základní latinské terminologii v rozsahu svých činností,
- na základě obecných vědomostí z pedagogiky byl schopen podílet se na výuce pracovníků zařazených do dalšího vzdělávání v rozsahu svých činností,
- měl přehled o základních principech organizace a řízení zdravotnictví zejména s ohledem na přednemocniční neodkladnou péči a medicínu katastrof i nových trendech v péči o zdraví obyvatelstva,
- dodržoval požadavky na hygienu, bezpečnost a ochranu při práci ve zdravotnických zařízeních především ve složkách neodkladné péče,
- dovedl vhodným způsobem komunikovat s pacienty s ohledem na jejich věk i stav a dodržoval pravidla společenského chování i etické normy,
- při ošetřování pacientů jednal taktně, ohleduplně a s empatií, dodržoval práva pacientů,
- při poskytování neodkladné ošetrovatelské péče pacientům z odlišného sociokulturního prostředí jednal s vědomím jejich národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností,
- dodržoval etické zásady neodkladné péče a požadavky na ochranu informací,

- pracoval svědomitě a dbal na kvalitu své práce, choval se hospodárně a ekologicky,
- dodržoval pracovně právní předpisy a požadavky na výkon pracovních činností řidiče zdravotnické záchranné služby,
- sledoval odborné informace v oblasti činností, které je způsobilý vykonávat a uměl s nimi efektivně pracovat,
- uměl využívat získané vědomosti a dovednosti při řešení různých problémů a situací jak v osobním, tak v pracovním životě,
- využíval efektivně prostředky informačních a komunikačních technologií v pracovním i osobním životě, byl schopen se efektivně učit v rámci celoživotního vzdělání,
- uměl se orientovat na trhu práce, aktivně hledal zaměstnání a byl platným členem společnosti.

2.2. Odborné vědomosti, dovednosti a postoje

Účastník kurzu má osvojeny znalosti, vědomosti a dovednosti potřebné pro výkon jednotlivých činností v rámci výkonu svého povolání, které bude vykonávat pod odborným dohledem lékaře nebo zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu. Účastník kurzu bude schopen zajistit přednemocniční neodkladnou péči při náhlém postižení zdraví v běžných situacích i při mimořádných událostech. Pochopení základních funkcí organismu a jejich souvislostí, znalosti zásad při poskytování přednemocniční neodkladné pomoci i psychologický přístup k postiženým se znalostmi komunikaci s jednotlivými skupinami postižených i s jejich rodinami včetně komunikace s ostatními členy záchranného týmu jsou nezbytným vybavením řidiče zdravotnické záchranné služby.

Účastník kurzu Řidič vozidla zdravotnické záchranné služby je připraven v rámci svých kompetencí:

- vyprošťovat osoby při různých havarijních situacích v součinnosti s ostatními složkami integrovaného záchranného systému,
- spolupracovat při provádění diagnosticko-třídící činnosti v místě zásahu,
- provádět jednoduché výkony v rámci přednemocniční neodkladné péče:
  - ošetřovat rány, včetně zástavy krvácení,
  - dýchání z úst do úst, srdeční masáž,
  - polohovat, imobilizovat a přemísťovat pacienty,
  - udržovat inhalační kyslíkovou léčbu,
  - sledovat vitální funkce,
- zabezpečit odborný transport zraněných a nemocných,
- zajistit transport tkání, biologického materiálu a dárců orgánů,
- udržovat radiovou komunikaci se zdravotnickým operačním střediskem, případně jinými složkami integrovaného záchranného systému v rámci mimořádných událostí,
- řídit všechny kategorie zdravotnických vozidel, a to i v obtížných podmínkách jízdy s využitím výstražných zařízení,
- obsluhovat a udržovat vybavení všech typů zdravotnických vozidel i kompletní zdravotnické vybavení pro poskytování přednemocniční neodkladné péče, včetně provádění desinfekce a sterilizace,
- podílet se na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků, zdravotnických prostředků, prádla včetně jejich desinfekce a sterilizace,
- asistovat při provádění dalších zdravotních výkonů v rámci přednemocniční neodkladné péče, a to pod přímým vedením lékaře či jiného zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování neodkladné péče,
- zvládat krizové situace.

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

1. Pojetí a cíle vzdělávacího programu

Akreditovaný kvalifikační kurz připravuje účastníky kurzu pro výkon povolání řidiče vozidla zdravotnické záchranné služby pro činnosti ve zdravotnickém zařízení provozujícího zdravotnickou záchrannou službu. Řidič zdravotnické záchranné služby po získání odborné způsobilosti bude vykonávat své povolání pod

odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu. Vzdělávání se zaměřuje zejména na zvládnutí neodkladných ošetrovatelských výkonů při poskytování zdravotní péče u neodkladných stavů v přednemocniční neodkladné péči, při řešení život zachraňujících výkonů, ke spolupráci při řešení mimořádných událostí v rámci jejich kompetencí a v souladu s právními předpisy a standardy. Dále se zaměřuje na vytváření žádoucích profesních postojů, návyků a dalších osobnostních kvalit zdravotnického pracovníka.

Cílem akreditovaného kvalifikačního kurzu je, aby účastník kurzu byl teoreticky i prakticky připraven tak, že bude schopen zajistit přednemocniční neodkladnou péči při náhlém postižení zdraví v běžných situacích i při mimořádných událostech. Pochopení základních funkcí organismu a jejich souvislostí, znalosti zásad při poskytování přednemocniční neodkladné pomoci i psychologický přístup k postiženým se znalostmi komunikaci s jednotlivými skupinami postižených i s jejich rodinami včetně komunikace s ostatními členy záchranného týmu, jsou nezbytným vybavením řidiče zdravotnické záchranné služby. Nedílnou součástí odborného vzdělávání je praktická výuka ve zdravotnických zařízeních poskytujících neodkladnou péči včetně pracovišť, která mají charakter akutního příjmu, dále lůžkových zdravotnických zařízení a na pracovištích ostatních složek integrovaného záchranného systému.

2. Charakteristika obsahových složek

Vzdělávání v oboru řidič vozidla zdravotnické záchranné služby zahrnuje odborné vzdělávání a tzv. klíčové kompetence.

2.1. Odborné vzdělávání:

Odborné vzdělávání poskytuje účastníkům kurzu ucelený soubor vědomostí, manuálních a intelektových dovedností a návyků nezbytných pro jejich pracovní uplatnění. Odborné předměty jsou v učebním plánu i v osnovách koncipovány tak, aby na sebe navazovaly, vzájemně se doplňovaly a umožnily po jejich absolvování vykonávat adekvátní kvalifikovanou přednemocniční neodkladnou péči o postižené. Teoretické předměty se soustřeďují na obecné znalosti zdravotní politiky a fungování veřejného zdravotnictví zejména na organizaci zdravotnické záchranné služby a integrovaného záchranného systému. Účastníci kurzu získávají přehled o stavbě, funkci a změnách lidského organismu, získávají základní poznatky z psychologie potřebné k poznání a pochopení osobnosti pacienta. V klinických a preklinických předmětech získávají především vědomosti a dovednosti zaměřené na akutní stavy. Dále si osvojují neodkladné ošetrovatelské postupy potřebné pro poskytování základní neodkladné ošetrovatelské péče pacientům s vnitřními chorobami, chirurgickými, přenosnými a dalšími chorobami a akutními postiženími, a to jak dětem tak seniorům s významným podílem praktické výuky, která je realizována na vybraných pracovištích. Systematicky se věnuje pozornost BOZP a dodržování hygienických a epidemiologických požadavků.

Odborné vzdělávání má teoreticko-praktický charakter. Praktické vzdělávání se realizuje formou cvičení ve zdravotnickém zařízení nebo vzdělávací instituci a formou praktického vyučování ve zdravotnických pracovištích.

2.2. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence tvoří soubor schopností, znalostí a s nimi souvisejících postojů a hodnot, které jsou obecně uplatnitelné a na jejichž vytváření se musí různou mírou podílet všechny předměty.

Patří sem kompetence:

- komunikativní – vyjadřovat se přesně, efektivně komunikovat, umět naslouchat druhým;
- interpersonální – usilovat o svůj další rozvoj, reálně plánovat pracovní schopnosti a kariérní růst, spolupracovat s ostatními, přijímat odpovědnost za svou práci;
- umět řešit běžné pracovní problémy a problémové situace – zejména identifikovat problémy, hledat vhodná řešení.

3. Organizace výuky

Vzdělávací program akreditovaného kvalifikačního kurzu řidič vozidla zdravotnické záchranné služby zahrnuje minimálně 440 hodin teoretické výuky a nejméně 340 hodin praktického vyučování.

Celkové trvání kurzu je 18 měs. až 2 roky, dle alternativy časového rozvržení.

Z toho:

A) kontaktní hodiny – 440 hodin (přednášky, semináře, konzultace, samostudium)

B) praktické vyučování – 340 hodin (praktická cvičení a modelové situace, odborná praxe na zdravotnické záchranné službě + na vybraných klinických pracovištích charakteru akutního příjmu, lůžkových zdravotnických zařízení).

Forma kurzu může mít více alternativ – dle možností účastníků a dle organizačních možností akreditovaného zařízení, např. jeden týden kontaktní výuky, lichou nebo sudou sobotu, jeden den v týdnu, suchý nebo lichý víkend.

Odborná praxe je zařazena mezi teoretickými předměty. Účastníci kurzu získávají dovednosti potřebné pro plánování, poskytování a vyhodnocování zdravotní péče v příslušném oboru na základě získaných vědomostí a dovedností. Tato výuka probíhá v zařízeních určenými vzdělávacím programem pod odborným dohledem učitele nebo pověřeného pracovníka, který je způsobilý k výkonu povolání bez odborného dohledu a současně k vedení odborné praktické výuky podle platných právních předpisů.

4. Metody výuky

Ve výuce jsou uplatňovány aktivizační metody, které napomáhají vytvoření požadovaných klíčových odborných a dalších dovedností. Volba jednotlivých metod (slovní, názorně – demonstrační, dovednostně - praktické, aktivizující, komplexní metody) je plně v kompetenci vyučujících. Ve studiu jsou respektovány zvláštnosti ve vzdělávání dospělých.

Výuka je realizována v učebnách akreditovaného zařízení. Jednotlivé učebny jsou svým zařízením rozlišeny pro klasickou frontální výuku, pro skupinovou práci, pro odbornou výuku a praktické nácviky s pomůckami a výukovými modely, pro nácvik komunikace a relaxace. Do výuky je zahrnuta práce v terénu.

Metody výuky:

- frontální výuka
- přednášky
- panelové diskuse
- konzultace
- skupinová práce
- projektování
- praktická cvičení samostatné práce
- praktická cvičení týmové práce.

5. Způsob zakončení:

K ověřování získaných znalostí a dovedností v průběhu kurzu se užívají diagnostické a klasifikační metody, přičemž je kladen důraz na praktickou část výuky i samostatnou práci účastníka kurzu.

Akreditovaný kvalifikační kurz se ukončuje závěrečnou zkouškou, která obsahuje závěrečné ověřování praktických dovedností a teoretických znalostí. U praktické zkoušky má účastník prokázat samostatné zvládnutí praktického úkolu. Teoretická část zkoušky se koná z učiva v jeho komplexu a souvislostech. Zkouškou se zjišťuje rozsah a hloubka získaných znalostí a dovedností účastníků kurzu a jejich schopnost samostatně a kreativně řešit stanovené úkoly.

Na základě absolvování kurzu, vykonáním praktické zkoušky a ověřením teoretických znalostí před zkušební komisí obdrží absolvent osvědčení, kterým získal odbornou způsobilost k výkonu povolání řidiče vozidla zdravotnické záchranné služby.

Závěrečné ověřování znalostí je organizováno v souladu s platnými předpisy (zákon č. 96/2004 Sb., vyhláška č. 394/2004 Sb.).

6. Podmínky přijetí do kurzu:

- ukončené střední vzdělání - střední vzdělání s výučním listem nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou

- absolvování základního kurzu – Kurz pro řidiče vozidla dopravy nemocných a raněných (DNR)
- dobrý zdravotní stav včetně kladného doporučení dopravního psychologa

Uchazeče o přijetí do studia je třeba posuzovat individuálně s přihlédnutím k jeho osobnostním vlastnostem a motivaci k přípravě v oboru.

Posouzení zdravotního stavu uchazeče provádí příslušný registrující praktický lékař dle požadavků na výkon povolání danými platnou vyhláškou.

7. Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví

Součástí teoretické a praktické výuky je problematika bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, požární ochrany a pravidel silničního provozu s důrazem na používání výstražných zařízení s předností v jízdě. Výuka k bezpečné a zdravé neohrožující práci vychází z požadavků v době výuky platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Požadavky jsou doplněny o informace o rizicích možných ohrožení v souvislosti s vykonáváním praktické výuky, včetně informací o opatřeních na ochranu před působením zdrojů rizik.

UČEBNÍ PLÁN

Studijní obor:

Řidič vozidla zdravotnické záchranné služby

Teoretické předměty	Celkový počet hodin teoretického vyučování
Somatologie	60
Patologie, Patofyziologie	30
Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena	20
Základy farmakologie a toxikologie	20
Zdravotnická psychologie, komunikace a pedagogika	49
Etika v profesi řidiče vozidla ZZS	3
Základy veřejného zdravotnictví	3
Úvod do problematiky neodkladné péče	10
Koncepce a organizace ZZS	10
Základy právní problematiky s ohledem na ZZS	5
Technicko právní problematika	6
Informační systémy a základy radiofonie	6
Transplantační program a jeho vztah ke ZZS	2
Medicína katastrof a hromadných neštěstí	26
Poskytování přednemocniční neodkladné péče	127
Teoreticko-praktické předměty	Celkový počet hodin teoreticko-praktického vyučování
Zdravotnické operační středisko	6 (3 : 3)
Ošetrovatelské postupy a technika v ZZS, ošetrování nemocných	207 (53:154)
Škola bezpečné jízdy	4 (2:2)
Základy kurzu sebeobrany	10 (5:5)
Praktický předmět	
Odborná praxe	176
CELKEM	780 (440:340)

6. UČEBNÍ OSNOVY

SOMATOLOGIE

60

Pojetí vyučovacího předmětu

Předmět somatologie se zabývá stavbou a funkcemi lidského organismu, který chápe jako součást přírodního a sociálního prostředí. Poskytuje účastníkům studia nezbytná fakta z anatomie a fyziologie, Učí základy medicínské terminologie a odborného vyjadřování.

Cíl předmětu

Cílem předmětu je vytvoření fixovaných a konkrétních představ o vývoji, stavbě a funkcích lidského těla, porozumění podstatě nemocí, pochopení patologické podstaty akutních a kritických stavů, jež jsou nezbytným předpokladem pochopení vztahů a schopnosti aplikovat získané vědomosti v dalších předmětech.

Rozpis učiva

ZÁKLADNÍ POJMY OBECNÉ BIOLOGIE

5

- obecné znaky živé hmoty (dráždivost, metabolismus, reprodukce)
- chemické složení organismů (voda, anorganické a organické látky)
- struktura a funkce organismu (buňka, tkáň, orgán, orgánové systémy, organismus)
- základní typy buněk a tkání
- zevní a vnitřní prostředí organismu (základní informace, jejich vzájemné ovlivňování)

POHYBOVÝ SYSTÉM

8

1. soustava kosterní

- obecná stavba, růst, pevnost kostí, osový skelet
- spojení obratlů, páteř a její význam
- hrudník a mechanika pohybu hrudníku, význam pro dýchání
- lebka jako celek, význam kostí mozkové části, obličejová část lebky
- obecná stavba kloubů, pohyblivost, přehled hlavních kloubů (spojení šlacha - sval, šlacha - kost)
- kostra končetin

2. soustava svalová

- obecná stavba svalů, inervace svalů, druhy svalů
- základní názvosloví svalů
- pojem svalové skupiny
- hlavní skupiny svalů kosterních, hladkých, sval srdeční
- hlavní pohyby, svalová práce a únava

DÝCHACÍ SYSTÉM

7

- členění, stavba a funkce dýchacích cest
- stavba a funkce plic, projekce plic a bránice
- složení vdechovaného a vydechovaného vzduchu, transport kyslíku a oxidu uhličitého
- mechanika dýchání
- vitální kapacita plic, dechový objem, minutový objem, mrtvý prostor, reziduální objemy
- tkáňové dýchání
- řízení dýchání
- hemoglobin a vazba oxidu uhličitého

SYSTÉM KREVNÍHO OBĚHU

12

1. srdce

- stavba, tvar, uložení
- dutiny srdeční, chlopňový aparát
- průtok krve srdcem, minutový objem, práce srdce, princip cirkulace

- cévní zásobení
- převodní systém srdeční
- EKG
- řízení srdeční činnosti, inervace

2. cévní soustava

- stavba a funkce cévního systému (proudění krve, tep, krevní tlak)
- uzavřený oběh, velký a malý krevní oběh
- portální oběh
- mízní systém
- lymfa, tkáňový mok, mízní uzliny

3. krev

- obecná charakteristika krve, složení, funkce jednotlivých elementů
- krevní skupiny, Rh faktor, význam pro převody
- krevní převody a náhrady

TRÁVICÍ SYSTÉM

5

- stavba a funkce trávicí trubice (rozčlenění, funkce jednotlivých úseků)
- parenchymové orgány (játra, vrátnicový oběh, žluč, slinivka břišní) a jejich funkce v trávicím systému
- látková výměna, trávení, vstřebávání
- složení potravy

VYLUČOVACÍ SYSTÉM

5

- ledviny (stavba, uložení, funkce)
- tvorba moči, diuréza
- ledvinná regulace
- vývodné cesty močové

POHLAVNÍ SYSTÉM

5

1. mužské pohlavní orgány

- reprodukční systém (popis, funkce)
- vnitřní sekrece mužských pohlavních žláz a hormony
- sekundární pohlavní znaky

2. ženské pohlavní orgány

- vnitřní pohlavní orgány (popis, funkce)
- zevní pohlavní orgány
- menstruační, ovulační cyklus
- hormony
- těhotenství, porod

ŘÍZENÍ ČINNOSTI ORGANISMU

6

1. nervové řízení organismu

- nervový systém
- obecné základy činnosti nervové soustavy (neuron, vzruch, synapse, receptory, reflex, reflexní oblouk)
- senzorické funkce nervové soustavy
- kožní čidla, čich, chuť, zrak, sluch
- termoregulace
- centrální nervová soustava (mozek, mícha) a jejich funkce
- nervy (periferní, vegetativní) a jejich funkce

2. látkové řízení
  - přehled vnitřně sekretorických žláz, jejich popis a funkce
  - princip řízení a regulace v organismu
  - hormony (charakteristika, transport, působení)

SMYSLOVÉ ORGÁNY 3

1. oko
2. ucho
3. kožní systém
  - přehled smyslových funkcí
  - přehled smyslových orgánů, jejich popis a funkce

ANATOMICKÉ A FYZIOLOGICKÉ ODCHYLKY ORGÁNŮ A SYSTÉMŮ DĚTSKÉHO VĚKU A VE STÁŘÍ 4

- rozdíly dětského věku
- rozdíly vyššího věku

PATOLOGIE, PATOFYZIOLOGIE 30

Pojetí vyučovacího předmětu:

Patologie je předmět s těžištěm teoretických poznatků. Podává informace o chorobných proces v lidském těle, o poruchách funkcí jednotlivých orgánů a orgánových soustav s možnostmi kompenzace změn a regenerace. Součástí předmětu je základní slovník latinské terminologie nejužívanějších pojmů.

Cíl předmětu:

Cílem výuky je porozumění podstatě nemocí, pochopení patologické podstaty nemocí, akutních a kritických stavů a schopnost aplikovat získané teoretické vědomosti v klinických oborech.

Rozpis učiva :

PATOFYZIOLOGICKÉ PROCESY V LIDSKÉM TĚLE 4

- základní pojmy
- zdraví
- nemoc (příčiny a její prevence, definice, příznaky, průběh, diagnóza, prognóza, terapie)
- život (definice, prenatalní, postnatalní)
- smrt (příčiny, biologická, klinická, sociální, smrt mozku, stanovení smrti)

CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÍCH POJMŮ, SYMPTOMOLOGIE 4

- nekróza
- zánět
- gangréna
- flegmóna
- dekubitus
- ischemie
- metabolický rozvrat
- dysfunkce, afunkce
- selhání, kompenzace
- regenerace, apod.

PATOLOGIE ORGÁNŮ A ORGÁNOVÝCH SYSTÉMŮ 10

- srdce a oběhového systému
- dýchacího systému

- trávicího systému a žláz s vnější sekrecí, poruchy výživy
- močového systému a vylučování
- pohlavního systému a těhotenství
- nervového systému
- pohybového systému
- žláz s vnitřní sekrecí
- smyslových orgánů a kůže
- nemoci způsobené fyzikálními a chemickými vlivy

BOLEST A JEJÍ OVLIVNĚNÍ 2

- definice
- práh bolesti
- léčebné ovlivnění

ZÁKLADNÍ LATINSKÝ SLOVNÍK NEJUŽÍVANĚJŠÍCH NÁZVOSLOVÍ 10

- odborná latinská terminologie
- odborná řecká terminologie

MIKROBIOLOGIE, EPIDEMIOLOGIE A HYGIENA 20

Pojetí vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět podává informativní vědomosti o existenci mikroorganismů, o jejich pozitivním a negativním působení a pojednává o vztahu makroorganismu k životnímu prostředí, zkoumá jejich vzájemné působení a význam pro lidské zdraví. Definuje infekce, epidemie včetně infekcí a epidemií hrozících při mimořádných událostech.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je, aby účastníci pochopili vzájemné vztahy, působení a význam desinfekce a sterilizaci v předcházení infekcí a osvojili si znalosti, které uplatní při poskytování přednemocniční neodkladné péče.

Rozpis učiva :

ZÁKLADY MIKROBIOLOGIE 3

- bakterie
- viry
- paraziti
- kvasinky a plísně
- normální mikroflóra
- patogenní mikroflóra
- patogenita (charakteristika, stupeň patogenity, virulence, invazivita, toxicita)
- obrana lidského organismu proti infekcím

INFEKCE A JEJÍ FORMY 4

- proces šíření nákazy (základní podmínky, zdroj původce nákazy)
- přenos nákazy (mechanismus přenosu, faktory přenosu, stupeň intenzity šíření nákazy)
- nový hostitel (vnímavost, odolnost)
- základní principy boje proti přenosným nemocem (preventivní, represivní)
- epidemiologická opatření u osob: vykonávajících epidemiologicky závažnou činnost vylučujících choroboplodné zárodky na pracovištích se zvýšeným rizikem infekce
- izolace osob infekčně nemocných a z nákazy podezřelých: karanténní opatření (karanténa, zvýšený zdravotnický dozor, lékařský dohled, hlášení)

- očkování (aktivní, pasivní imunizace)
- desinsekce, deratizace, desinfekce
- zdravotnická výchova

INFEKCE A EPIDEMIE PŘI MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTECH 3

- záplavy, válečné situace, záření aj.
- nedostatek pitné vody, podvýživa, alimentární infekce, nedostatečné hygienické zázemí
- infekční pacient
- zacházení s infekčním materiálem, odběry biologického materiálu
- vlastní ochrana

DESINFEKCE A STERILIZACE 5

- základní pojmy
- desinfekce přístrojové techniky, ostatních pomůcek, vozu
- sterilizátory
- sterilizace materiálu, pomůcek

HYGIENA A BEZPEČNOST PRÁCE PŘI RIZIKU INFEKCE 5

- manipulace s biologickým materiálem (krev, tělní tekutiny, zvratky, stolice, moč, hnis, hlen, sperma apod.) a zásady bezpečné manipulace s ním (potřísnění, aerosoly, poranění kontaminovaným nástrojem apod.)
- hygienické a epidemiologické aspekty ošetřování pacienta - ochranné pomůcky (druhy, péče, hygienická údržba zdrav. materiálu, přístrojů, sanitních vozidel, resp. vrtulníků)
- hygienicko - epidemiologický režim v práci pracovníka ZZS
- zásady, metody a prostředky sterilizace fyzikální a chemické (balení sterilizovaného materiálu, možnosti kontroly účinnosti), zásady, metody a prostředky desinfekce (kritéria volby prostředků, formy aplikace, bezpečnost práce)
- stručná aktuální epidemiologická situace v ČR: epidemiologická charakteristika vybraných infekčních chorob

ZÁKLADY FARMAKOLOGIE A TOXIKOLOGIE 20

Pojetí vyučovacího předmětu:

Učivo navazuje na učivo základních klinických předmětů. Podává základní informace z oblasti obecných znalostí klinické farmakologie a toxikologie s orientací na problematiku práce v terénu. Seznámí s nutným vybavením pro farmakoterapii v neodkladné péči, se základními skupinami léčiv i s alternativními postupy podávání léčivých přípravků a na možnosti farmakoterapie při hromadných neštěstí i v medicíně katastrof.

Cíl předmětu:

Cíl předmětu spočívá v tom, aby si účastníci osvojili základní vědomosti o vybavení a léčivých přípravcích používaných v neodkladné péči a uměli při své činnosti v týmu s nimi pracovat.

Rozpis učiva:

ÚVOD DO PROBLEMATIKY LÉČIV 3

- základní pojmy
- léčivo
- léčivý přípravek
- lékové formy
- vstupy do organismu
- způsoby podávání
- mechanismy vstřebávání (absorbce, distribuce, metabolismus, eliminace)

- mechanismy účinku (kumulace, tolerance, léková závislost, alergická reakce, nežádoucí účinky, interakce, faktory ovlivňující účinky léčiva)
- základní pojmy pro klinickou účinnost (analgezie, analgosedace, anestézie, atd.)
- předpisy o omamných látkách
- uchovávání léčivých přípravků

PŘEHLED FARMAKOTERAPEUTICKÝCH SKUPIN LÉČIV 4

- rozdělení podle skupin (obecně)
- analgetika + anodyna
- anestetika (celková, místní)
- myorelaxantia
- látky ovlivňující kardiovaskulární systém
- látky ovlivňující respirační systém
- hypnotika, sedativa
- antidepresiva
- antimikrobiální látky
- antidiabetika
- antidota
- antiepileptika
- antihistaminika
- diuretika
- hormony
- soli a ionty
- vitamíny
- náhradní roztoky
- infuzní roztoky
- roztoky pro výživu

PŘEHLED LÉČIV UŽÍVANÝCH V PŘEDNEMOCNIČNÍ NEODKLADNÉ PÉČI (PNP) 3

- jejich podávání v PNP
- kompetence v podávání léků v ZZS, jejich uchovávání, příprava
- předpisy o omamných látkách
- kontrola účinku léčivého přípravku

ZÁKLADY TOXIKOLOGIE 10

- jedy, návykové látky
- otravy a jejich nejčastější příčiny
- způsoby vstupu do organismu
- toxikologické vyšetření
- ochrana zdravotníků z toxikologického hlediska
- zásady neodkladné péče z toxikologického hlediska
- právní aspekty akutních otrav
- antidota

ZDRAVOTNICKÁ PSYCHOLOGIE, KOMUNIKACE A PEDAGOGIKA 49

Pojetí vyučovacího předmětu:

Předmět definuje základní pojmy, informuje o významu psychologie se zaměřením na život, na poruchu zdraví, na náhlé akutní stavy včetně náročných životních situací, které mají vliv na nemocné i na zdravotnické pracovníky při jejich činnosti. Předmět se podílí na rozvoji požadovaných klíčových kompetencí, zejména personálních (poznávat a reálně hodnotit své schopnosti a možnosti, zdokonalovat svou osobnost, efektivně se učit, plánovat svou činnost, vyrovnávat se se zátěžovými situacemi), komunikativních a interpersonálních. V praktické části se účastníci učí verbální i neverbální komunikaci s využitím různých komunikačních metod,

nácviků typů chování i autogennímu tréninku. Dále předmět poskytuje informace o základech pedagogiky a o vztahu pedagogiky k ošetrovatelství.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je, aby účastníci kurzu uměli využívat poznatky z psychologie a pedagogiky při jednání s lidmi, při poskytování ošetrovatelské péče a komunikaci s pacienty i k rozvoji vlastní osobnosti včetně řešení různých životních situací.

Rozpis učiva:

ZÁKLADNÍ PSYCHOLOGICKÉ POJMY	6
– chování, postoje, prožívání (složka kognitivní, emotivní, konativní)	
– subjektivní, objektivní rysy hodnocení různých situací (podíl emotivní a racionální složky)	
– temperament a jeho typy	
SPECIFIKA Z HLEDISKA VÝVOJOVÉ PSYCHOLOGIE	5
– jednotlivé vývojové fáze	
– vývojové hledisko v prožívání a chování	
– specifické reakce charakteristické v jednotlivých vývojových fázích na různé typy onemocnění, poranění apod.	
NÁROČNÉ ŽIVOTNÍ SITUACE	6
– typy situací – svízelné, zátěžové	
– konflikt, frustrace, deprivace, stres, burn-out	
– neadaptivní chování	
PSYCHOSOCIÁLNÍ PROBLEMATIKA NEMOCI	5
– člověk a akutní stavy	
– vitální ohrožení	
– chronická onemocnění	
– vliv bolesti, strachu, nejistoty, strádání	
DUŠEVNÍ HYGIENA V PRÁCI ZDRAVOTNICKÉHO PRACOVNÍKA	4
– sebereflexe, sebepojetí	
– sebeovládání a způsoby jeho zdokonalování	
– sebeprosazování - asertivní chování	
– kompenzační možnosti	
KOMUNIKACE V NEODKLADNÉ PÉČI	4
– sociální komunikace	
– typy komunikace (verbální, neverbální)	
– komunikační možnosti se zaměřením na neodkladnou péči	
– ovlivnění komunikace (verbální i neverbální složky)	
– etika komunikace	
PSYCHOLOGICKÁ CVIČENÍ	15
– psychologické metody a postupy v komunikaci při řešení konfliktů	
– nácviky a trénink empatického a asertivního chování v modelových situacích	
– relaxační nácviky, autogenní trénink	
PEDAGOGIKA A JEJÍ VZTAH K OŠETŘOVATELSTVÍ	4
– význam výchovy pro vývoj jedince zdravého a v nemoci, výchovné prostředky, zásady, metody	
– cíle a obsah pedagogického působení na nemocného, faktory ovlivňující edukaci nemocného	

ETIKA V PROFESI ŘIDIČE ZDRAVOTNICKÉ ZÁCHRANNÉ SLUŽBY 3 Pojetí předmětu:

Předmět seznamuje s eticko - právními a eticko – odbornými aspekty neodkladné péče, úzce navazuje na předmět psychologie s nácviky verbální a neverbální komunikace a jejími etickými aspekty.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je, aby účastníci kurzu na základě získaných vědomostí z oblasti etických principů, uměli ve styku s postiženými aplikovat tyto poznatky v každodenních činnostech při své práci.

Rozpis učiva:

- vymezení morálky a etiky ve zdravotnické profesi
- etické principy specifické pro neodkladnou péči
- etika chování k pacientům všech věkových skupin
- etické zásady v neodkladné péči
- etika chování k bezmocným, k umírajícím, k pacientům v bezvědomí
- etika chování k agresivním, esteticky negativně působícím, k pacientům odmítajícím péči apod.

ZÁKLADY VEŘEJNÉHO ZDRAVOTNICTVÍ 3 Pojetí předmětu:

Teoretický předmět. Poskytuje základní informace v oblasti organizace zdravotnických služeb, organizaci a provozu zdravotnických zařízení, hlavně zdravotnické záchranné služby. Dále poskytuje informace o zdravotnických pracovnících – jejich způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání poznatků, které pomohou orientovat se ve struktuře zdravotnických zařízení, hlavně zařízeních poskytujících neodkladnou péči, získání poznatků v jejich organizaci a provozu.

Rozpis učiva:

- péče o veřejné zdraví
- zdravotní péče a zdravotnická zařízení
- garance státu a společnosti za zdravotnické služby
- všeobecné zdravotní pojištění a zdravotní pojišťovny
- zdravotnická záchranná služba jako součást systému veřejného zdravotnictví
- síť zařízení v zdravotnické záchranné službě
- odborní pracovníci ve zdravotnictví, odborní zdravotničtí pracovníci v přednemocniční neodkladné péči a systém jejich vzdělávání

ÚVOD DO PROBLEMATIKY NEODKLADNÉ PÉČE 10 Pojetí vyučovacího předmětu:

Předmět je základní součástí komplexní teoretické i praktické přípravy pro výkon povolání řidiče zdravotnické záchranné služby. Seznamuje účastníky se základní terminologií v neodkladné péči a definuje jednotlivé pojmy neodkladné péče.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je, aby účastníci kurzu získali takové poznatky, které jim umožní orientaci v neodkladné péči a aby byli schopni na základě mezipředmětových vztahů pochopit tyto vztahy a umět je aplikovat v dalších předmětech.

Rozpis učiva:

- diferencovaná zdravotní péče (neodkladná péče – základní první pomoc, laická odborná pomoc, zdravotnická technika, záchranný řetězec, nemocniční péče)
- organizace a zařízení zabývající se neodkladnou péčí v přednemocniční i nemocniční složce
- odborní zdravotničtí pracovníci v přednemocniční neodkladné péči a systém jejich vzdělávání

KONCEPCE A ORGANIZACE ZDRAVOTNICKÉ ZÁCHRANNÉ SLUŽBY 10 Pojetí předmětu:

Teoretický předmět poskytuje informace o předpokladech provozování zdravotnické záchranné služby.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je, aby se účastníci kurzu orientovali v systému organizace přednemocniční neodkladné péče.

Rozpis učiva:

- základní legislativa pro provoz zdravotnické záchranné služby
- hlavní úkoly a náplň činnosti zdravotnické záchranné služby
- ekonomické aspekty provozu zdravotnické záchranné služby
- výkony mobilní části zdravotnické záchranné služby
- organizační uspořádání zdravotnické záchranné služby
- odborné a personální předpoklady k činnosti ve zdravotnické záchranné službě (personální zabezpečení provozu, kvalifikační požadavky na jednotlivé typy profesí v ZZS)
- technické a věcné předpoklady k činnosti zdravotnické záchranné služby (platné právní normy o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení s důrazem na vybavení zdravotnických zařízení ZZS a minimálního vybavení vozidel ZZS)
- hygienické předpoklady k činnosti zdravotnické záchranné služby
- transportní systém (letecká, pozemní, báňská, vodní, horská záchranná služba a jejich specifiky)

ZÁKLADY PRÁVNÍ PROBLEMATIKY S OHLEDEM NA ZZS: 5 Pojetí předmětu:

Předmět poskytuje informace a právním a pracovně právním minimu včetně povinnosti a podmínek pojištění. Podává informace o právní odpovědnosti zdravotnických pracovníků.

Cíl předmětu:

Po absolvování předmětu budou účastníci kurzu schopni orientovat se v právních normách nezbytných pro výkon řidiče zdravotnické záchranné služby.

Rozpis učiva:

- základní právní předpisy o poskytování zdravotnických služeb a jejich charakteristika
- právní odpovědnost v činnosti zdravotnických pracovníků
- právní odpovědnost při výkonu povolání
- odpovědnost trestně právní
- odpovědnost občansko právní
- pracovně-právní problematika
- vybrané aspekty právní problematiky ve zdravotnictví (povinnost poskytnout první pomoc, povinnost odvracet škodu, práva a povinnosti pacienta, poučení nemocného, souhlas nemocného, povinná mlčenlivost aj.)

- vymezení základních pojmů (trestné, násilné činy, znásilnění, týrání, svědectví, orgány v trestním řízení apod.)
- odpovědnost pracovníka za způsobenou škodu
- odpovědnost organizace za škodu

TECHNICKO-PRÁVNÍ PROBLEMATIKA

6

Pojetí předmětu:

Předmět navazuje na základy právní problematiky ve zdravotnictví, obsahuje vybrané aspekty právních podkladů pro manipulaci s přístrojovou technikou, farmakologickými přípravky, povinnou dokumentací a hygienické aspekty provozu neodkladné péči i při mimořádných událostech. Seznamuje s problematikou bezpečnosti práce včetně silničního provozu se zaměřením na zdravotnickou záchrannou službu.

Cíl předmětu:

Po absolvování předmětu budou účastníci kurzu schopni vysvětlit zásady ochrany a bezpečnosti při práci a řídit se právními normami., které se vztahují k dané problematice

Rozpis učiva:

- používání osobních ochranných pomůcek, rizika práce v ZZS, vlastní ochrana a bezpečnost
- povinnosti při manipulaci se zdravotnickými prostředky a léčivými přípravky (např. tlakové nádoby s plyny používanými při poskytování zdravotní péče – bezpečnost práce s nimi)
- pojištění při pracovním úrazu, invaliditě, ztrátě života
- povinnosti zdravotnických pracovníků při předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění (platné právní normy o hygienických požadavcích na provoz zdravotnických zařízení s důrazem na očistu a dezinfekci vozidel a techniky, likvidaci zdravotnického, biologického a zdraví nebezpečného odpadu, manipulaci s prádlem, zásady sterility, asepse apod.)
- pravidla provozu na pozemních komunikacích se zřetelem na přednost v jízdě při používání výstražných zařízení (způsob jízdy vzhledem ke stavu pacienta, použití výstražného zařízení, zásady přednosti v jízdě)
- zásady postupu při dopravní nehodě vlastního vozidla ZZS
- bezpečnost a ochrana zdraví při práci za ztížených a mimořádných událostech, pracovní úrazy
- složky technické první pomoci a spolupráce s nimi při poskytování PNP
- základní informace o možnostech vyprošťování a vyprošťovací techniky, vlastní možnosti a limity při vyprošťování a hašení

INFORMAČNÍ SYSTÉMY A ZÁKLADY RADIOFONIE

6

Pojetí předmětu:

Předmět svým teoreticko-praktickým zaměřením seznamuje s moderními informačními systémy používanými v rámci integrovaného záchranného systému, v rámci daných možností má podat základní informace uživatelského přístupu k výpočetní technice s možnostmi jejího využití. Dále seznamuje s principy používání telekomunikační techniky včetně s principy chování v radiotelefonní síti.

Cíl předmětu:

Po absolvování budou účastníci kurzu schopni kvalifikovaně používat dostupné telekomunikační techniky a při jejich používání se budou umět chovat v souladu s jejími principy.

Rozpis učiva:

- informační systémy
- zdravotnické aplikační systémy

- bezdrátové spojení
- sdělovací prostředky
- teorie a šíření elektromagnetických vln
- radiostanice a její základní prvky
- radiové sítě z hlediska používání v rámci integrovaného záchranného systému
- praktické ovládání radiofonie v rozsahu určeném právní normou
- legislativa provozu
- radiokomunikační předpisy
- povinná dokumentace při provozování radiostanice
- legislativa provozu při mimořádných událostech

TRANSPLANTAČNÍ PROGRAM A JEHO VZTAH KE ZDRAVOTNICKÉ ZÁCHRANNÉ SLUŽBĚ

2

Pojetí předmětu:

Předmět seznamuje se základními pojmy, podává základní informace o dárcovském programu a definuje úkoly zdravotnické záchranné služby v souvislosti s dárcovským programem.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je, aby účastník kurzu byl schopen na základě získaných znalostí vysvětlit zásady dárcovského a transplantačního systému a úkoly ZZS.

Rozpis učiva:

- základní pojmy
- právní a etické aspekty odběru tkání a orgánů
- smrt mozku
- transplantace (příjemce, dárce)
- podíl zdravotnické záchranné služby na realizaci transplantačních programů

MEDICÍNA KATASTROF A HROMADNÝCH NEŠTĚSTÍ

26

Pojetí vyučovacího předmětu:

Předmět patří mezi základní součást přípravy pro povolání řidiče zdravotnické záchranné služby. Podává informace o oboru medicíny katastrof, o historii záchranařství i o koncepci do budoucna u nás i ve světě. Definuje IZS a vzájemnou spolupráci jednotlivých složek IZS při mimořádných událostech. Součástí předmětu je seznámení s technickým a materiálním vybavením, léčebných prostředcích i transportními prostředky a možnostmi jejich uplatnění při mimořádných událostech (MU) při poskytování neodkladné péče u stavů postižení u jednotlivců i při větším počtu zraněných.

Předmět úzce navazuje na předmět Úvod do problematiky neodkladné péče.

Cíl předmětu:

Cíl předmětu je, aby účastníci spolehlivě rozpoznali stavy bezprostředně ohrožující život, zvládali výkony zachraňující život a další prioritní výkony za mimořádných situací včetně manipulace s veškerým vybavením určeným k ošetřovatelským činnostem za mimořádných situací a uměli s nimi při své činnosti v týmu pracovat.

Rozpis učiva :

MEDICÍNA KATASTROF A HROMADNÝCH NEŠTĚSTÍ

10

- obor medicíny katastrof a hromadných neštěstí – vývoj, současnost
- definice, determinace a objasnění souvisejících pojmů (ac. medicína, závažný stav, kritický stav)

- klasifikace mimořádných událostí – přírodní katastrofy, provozní havárie, teroristická činnost, masová a společenská shromáždění, zřícení letadel, budov, záplavy, povodně apod.
- chemické, biologické a radiační nebezpečí a ochrana
- hromadný výskyt postižení zdraví
- válečné situace
- změna léčebně ošetrovatelského plánu
- psychologické, etické a právní aspekty MU
- organizace činnosti na místě
- odlišnosti radiokomunikace
- základní schéma průběhu likvidace zdravotních následků mimořádných událostí
- hygienický a protiepidemický režim při MU, používání ochranných pomůcek

INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM 6

- definice, složky
- organizace záchranářské činnosti
- spolupráce s ostatními složkami
- havarijní plány
- traumatologický plány
- útvary tísňového plánování ve zdravotnictví, odbory obrany a ochrany, civilní obrana

MEDICÍNA PŘI MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTECH 10

- záchranný řetězec, třídění raněných a postižených
- první pomoc na místě hromadného neštěstí nebo katastrofy
- neodkladná resuscitace, analgezie při MU
- poskytování neodkladné péče u stavů postižení při MU – úrazy, sdružená poranění, ztrátová poranění, polytrauma, šokové stavy, crush syndrom, blast syndrom, syndrom ze zaklínění a vynucené polohy, popáleninové trauma, střelná poranění, úrazy způsobené fyzikálními vlivy, transportní trauma aj.
- první kontakt s pacientem
- práce s technickým a materiálním vybavením
- vyprošťování a transport
- organizace činností na místě

POSKYTOVÁNÍ PŘEDNEMOCNIČNÍ NEODKLADNÉ PÉČE 127

Pojetí vyučovacího předmětu:

Předmět svým obsahem a rozsahem poskytuje vědomostí, na které úzce navazují ostatní odborné předměty, především praktické části z oblasti ošetrovatelské postupy a technika v ZZS a ošetřování nemocných. Poskytuje základní vědomosti o příznacích, příčinách, klinickém obrazu, odborné první pomoci i léčbě neodkladných stavů ze všech klinických oborů.

Cíl předmětu:

Cílem je, aby řidiči zdravotnické záchranné služby na základě svých teoretických vědomostí z neodkladných a akutních stavů všech klinických oborů byli schopni aplikovat tyto vědomosti v rámci prakticky zaměřených předmětů, především ošetřování nemocných v neodkladné péči a při odborné praxi, a zejména pak při výkonu svého povolání a stali se tak platnými členy záchranářského týmu.

Rozpis učiva:

NEODKLADNÉ STAVY VE VNITŘNÍM LÉKAŘSTVÍ 32

- příčiny vzniku, klinický obraz, odborná přednemocniční první pomoc, léčba ischemická choroba srdeční bolesti na hrudi

kolaps, synkopa
náhlá zástava oběhu
akutní infarkt myokardu
poruchy srdečního rytmu
akutní zhoršení chronické ischemické choroba srdeční
hypertenze, hypertenzní krize
srdeční insuficience
šok neúrazového původu (anafylaktický, kardiogenní, toxický, hypovolemický, endokrinní, septický)
obstrukce dýchacích cest
akutní respirační selhání
akutní zhoršení chronických plicních procesů
akutní dušnost
zástava dýchání
plicní embolie, edém (kardiální, toxický)
akutní otravy
akutní stavy u závislých na drogách, alkoholu
akutní stavy u chronického selhání ledvin (uremické kóma)
akutní jaterní selhání (hepatické kóma)
akutní alergické reakce
akutní stavy z přehřátí organismu
horečnaté stavy
křečové stavy
akutní stavy z vyčerpání při nadměrné tělesné námaze
akutní stavy u krvácivých chorob a stavů (hemofilie, krvácení do trávicí trubice, apod.)
kolikovitě bolesti (renální, žlučnicková)
akutní zvracení a průjem
akutní uzávěr periferních tepen DK, žilní trombózy
Diabetes mellitus

NEODKLADNÉ STAVY V CHIRURGII

31

- příčiny vzniku, klinický obraz, odborná přednemocniční první pomoc, léčba
prudké krvácení, velká krevní ztráta, hemorhagický šok
poranění mozolebeční (otevřená, zavřená)
poranění krku (fraktura krční páteře, krvácení, apod.)
poranění obličeje (měkkých částí, skeletu, očí, atd.)
poranění páteře a míchy
fraktury dlouhých kostí
luxace velkých kloubů
traumatické amputace
polytrauma, traumatický šok
poranění hrudníku
poranění břicha
náhlé příhody břišní
poranění pánve a pánevních orgánů
poranění při pádu z výšky
poranění bodná
poranění střelná
poranění při dopravních nehodách
poranění při sportu
popáleniny, popáleninový šok (stanovení rozsahu - stupně, „devítkové pravidlo“, poškození dýchacích cest, komplikace)

poleptání (kůže, sliznic, očí, jícnu, apod.)
 úraz chladem (celkové podchlazení organismu, omrzliny)
 úraz elektrickou energií (proud, blesk)
 oběšení, škrčení, rdoušení
 tonutí
 nehoda při potápění

NEODKLADNÉ STAVY V PEDIATRII 20

- příčiny vzniku, klinický obraz, odborná přednemocniční první pomoc, léčba
  - akutní dušnost
  - astmoidní bronchitidy
  - akutní laryngitidy
  - aspirace cizího tělesa
  - febrilní stavy a křeče
  - akutní zvracení a průjmy
  - akutní onemocnění CNS (křeče při edému mozku, meningitidy, apod.)
  - akutní otravy
  - šok u dětí všech věkových skupin
  - nejčastější úrazy dětského věku
  - přehled chorob dětského věku (dýchacího systému, trávicího traktu a vylučovacího systému, choroby krevní, oběhového systému, endokrinologické)
- péče o novorozence
  - ošetření novorozence během a po porodu
  - KPR zralého a nezralého novorozence

NEODKLADNÉ STAVY V GYNEKOLOGII A PORODNICTVÍ 20

- příčiny vzniku, klinický obraz, odborná přednemocniční první pomoc, léčba
  - krvácení (z rodidel, v těhotenství, při mimoděložním těhotenství, jiné)
  - zánětlivé komplikace
  - poranění
  - diseminovaná intravaskulární koagulace (DIK)
  - náhlé příhody bříšní
  - eklampsie a pozdní gestóza
- překotný porod, péče o rodičku a novorozence
  - ošetření novorozence (odsátí, kříšení, převoz patologického novorozence)

NEODKLADNÉ STAVY V PSYCHIATRII 8

- základní rozdělení duševních poruch
  - psychiatrické syndromy (abstinenční, amentní, deliriózní, depresivní, manický, neurotický, paranoidní, suicidální aj.)
  - agresivní pacient
- problematika transportu pacientů s jednotlivými typy duševních poruch

NEODKLADNÉ STAVY V NEUROLOGII 8

- příčiny vzniku, klinický obraz, odborná přednemocniční první pomoc, léčba
  - bezvědomí neúrazového původu
  - cévní mozkové příhody (CMP)
  - poruchy vědomí
  - stavy neklidu
  - epilepsie
  - jiné křečové stavy

neuralgie
vertebrogení poruchy
poruchy hybnosti
infekční onemocnění nervového systému

ŽIVOT OHROŽUJÍCÍ INFEKCE 2

- příčiny vzniku, klinický obraz, odborná přednemocniční první pomoc, léčba sepsy
- rozsáhlé pneumonie
- meningitidy

NÁHLÉ POSTIŽENÍ UŠNÍ-NOSNÍ-KRČNÍ 3

- příčiny vzniku, klinický obraz, odborná přednemocniční první pomoc, léčba krvácení – z nosu (epistaxe), hltanu, jazyka a dutiny ústní, dolních cest dýchacích, z tracheostomatu
- obstrukce dolních cest dýchacích
- akutní postižení polykacích cest
- náhlé poruchy sluchu a rovnovážného ústrojí, úrazy ucha, poranění tlakovou vlnou, apod.

NÁHLÉ PŘÍHODY POSTIHUJÍCÍ OKO 3

- příčiny vzniku, klinický obraz, odborná přednemocniční první pomoc, léčba úrazy oka –povrchové, tupé, pronikající, popálení, poleptání
- neúrazové poškození oka – postižení sítnice, záchvat akutního glaukomu, záněty

ZDRAVOTNICKÉ OPERAČNÍ STŘEDISKO

počet hodin teoreticko-praktického vyučování:

6 (3 : 3)

Pojetí předmětu:

Předmět je součástí teoretické a praktické přípravy pro výkon povolání řidiče zdravotnické záchranné služby.

Cíl předmětu:

Cílem je aktivní zvládnutí spolupráce se zdravotnickým operačním střediskem, pochopení úkolů a činností zdravotního operačního střediska.

Rozpis učiva:

- problematika centrálních dispečinků s indikací
- tísňové volání a přebírání hovorů, práce s několika akcemi najednou
- dokumentace
- odlišnosti komunikace za mimořádných událostí

OŠETŘOVATELSKÉ POSTUPY A TECHNIKA V ZZS, OŠETŘOVÁNÍ NEMOCNÝCH

počet hodin teoreticko-praktického vyučování:

207 (53 : 154)

Pojetí vyučovacího předmětu:

Na předmět úzce navazuje odborná praxe. Poskytuje teoretické a prakticky zaměřené instruktivní vědomosti, dovednosti, návyky a pracovní stereotypy ošetřování nemocných se zaměřením na neodkladnou péči o dospělé i děti. Součástí výuky jsou, kromě teoretických znalostí, nácviky dovedností na výukových modelech v improvizovaných modelových situacích (v klinických zařízeních, učebnách praktického vyučování a převážně na pracovištích neodkladné péče).

Cíl předmětu:

Po absolvování budou řidiči zdravotnických záchranných služeb schopni na základě získaných vědomostí a dovedností kvalifikovaně provádět neodkladnou ošetrovatelskou péči v rámci svých kompetencí, uplatňovat své znalosti v činnostech s přístrojovou technikou, materiálním i farmakologickým vybavením a poskytovat neodkladnou první pomoc včetně neodkladné resuscitace s použitím nezbytného vybavení, asistovat při neodkladných výkonech.

Rozpis učiva:
**PRVNÍ KONTAKT S PACIENTEM, ZÁKLADNÍ VYŠETŘENÍ,
MONITOROVÁNÍ PACIENTA**

6 : 24

- základní vyšetření pacienta (orientace stavu, stanovení priorit v ošetřování zaměřené na výkony zachraňující život)
- monitorování vlastními smysly stav vědomí, TK, P, dechové parametry, TT, barva kůže, náplň krčních žil, zornice, apod.
- přístrojové monitorování
- orientační posouzení stavu pacienta objektivní a subjektivní příznaky (diagnostika bezvědomí, bezdeší, zástavy oběhu), anamnéza, komunikace s pacientem, s rodinnými příslušníky, svědky, laickými záchránci apod.
- předávání informací o nemocném

MANIPULACE S PACIENTEM

6 : 24

- odsun a polohování
- léčebná, úlevová, transportní, stabilizovaná poloha
- aplikace tepla a chladu
- zajištění a bezpečnost pacienta, apod.
- přemístění, přenášení, transport pacientů v neodkladné péči vybavení sanitních vozů, improvizace, vyprošťovací plachty, nosítka, vozíky, pojízdná lůžka, speciální sedačky, apod.
- transport, nouzový transport, transport v úzkých prostorách (schodiště, svahy, extrémní podmínky apod.)
- speciální pomůcky v ZZS

MANIPULACE S PŘÍSTROJOVOU TECHNIKOU A JEJÍ POUŽITÍ

6 : 24

- bezpečnost a ochrana zdraví při práci s elektrickými přístroji a tlakovými nádobami
- základní technické vybavení v neodkladné péči
- příprava přístrojové techniky, asistence
- radiová komunikace se zdrav. operačním střediskem
- plyny používané při poskytování zdravotní péče
- láhve, redukční ventily, průtokoměry
- bezpečnostní předpisy
- péče o přístroje a pomůcky
- obsluha, příprava, použití, napojení pacienta:
  - ventilátory a dýchací technika
  - EKG monitory a zapisovače
  - defibrilátory a zevní kardiostimulátory
  - infúzní pumpy, injektomaty
  - pulzní oxymetry
  - odsávačky, drenáže, ruční dýchací přístroje
  - glukometry

ZÁKLADNÍ MATERIÁLOVÉ VYBAVENÍ V NEODKLADNÉ PÉČI
1. Obvazová technika, dlahování

4 : 8

- druhy obvazů a materiálů, správná volba, použití

- imobilizační pomůcky a jejich použití
  - ošetření ran, popálenin, poleptání (výběr a použití pomůcek)
  - zástava krvácení (výběr a použití pomůcek, tlakové obvazy, tlakové body, škrtidla)
2. Materiální vybavení vozu, zásady práce se sterilními pomůckami 5 : 5
- druhy materiálu (jehly, stříkačky, apod.), správná volba, použití
  - pomůcky (sondy, katétry apod.) a jejich použití
  - dodržování sterility v terénním prostředí, improvizace v domácích podmínkách při akutním zásahu
  - dekontaminace a odsun použitého vybavení
  - hygienická péče o pacienta během transportu, péče o osobní věci pacienta, apod.
  - péče o pomůcky

LÉČEBNÉ A OŠETŘOVATELSKÉ POSTUPY V NEODKLADNÉ PÉČI

1. Zajištění průchodnosti dýchacích cest 3 : 16
- manévry při obstrukci
  - odsávání
  - bronchiální laváž
  - použití pomůcek
  - intubace - asistence
  - koniopunkce, koniotomie
  - tracheostomie
  - ruční dýchací přístroj a jeho použití
2. Kardiopulmonální resuscitace (KPR) dospělého, dětí všech věkových kategorií 6 : 24
- definice, indikace
  - základní, rozšířená
  - bezvědomí (příčiny, komplikace, postup)
  - řízené dýchání při bezdeší (dg., příčiny, komplikace, postup)
  - diagnostika náhlé zástavy oběhu
  - nepřímá srdeční masáž (dg., příčiny, komplikace, postup)
  - resuscitace mozku (dg., příčiny, komplikace, prevence edému, postup)
  - resuscitace za použití speciálních pomůcek
  - rozdíly KPR u dětí
3. Vstup do cévního řečiště 2 : 4
- punkce a kanylace periferních žil
  - pomůcky a příprava ke kanylaci centrálních žil.
  - technika odběru krve
  - intraoseální přístup
4. Podávání léčivých přípravků 6:13
- způsoby podávání léčivých přípravků
  - způsoby podávání i.m. injekcí
  - způsoby podávání i.v. injekcí
  - intraoseální aplikace
  - intratracheální podání léčivých přípravků podávání infuzí
  - náhrady, převody krevních derivátů a transfúzních přípravků
  - rychlé a přetlakové náhrady
  - sledování pacienta, bilance, dokumentace, apod.
5. Defibrilace, kardiostimulace 2:4
- typy defibrilátorů

- kardiostimulátory
  - indikace k použití
  - příprava pomůcek, přístrojů, pacienta
6. Katetrizace močového měchýře 2:2
- typy katétrů
  - indikace
  - použití
  - příprava pomůcek, pacienta
7. Zavádění nazogastrické sondy 3:4
- volba
  - indikace k použití
  - příprava pomůcek, pacienta
  - způsoby odběru obsahu žaludku
  - výplach žaludku
  - zajištění materiálu k vyšetření
8. Kyslíková léčba, medicínální plyny 2:2
- cíl, indikace
  - zásady podávání kyslíku
  - způsoby aplikace kyslíku
  - komplikace
  - láhve, redukční ventily, průtokoměry

ŠKOLA BEZPEČNÉ JÍZDY

počet hodin teoreticko-praktického vyučování:

4 (2:2)

Pojetí předmětu:

Předmět je doplňkovým předmětem teoretické a praktické přípravy pro výkon povolání řidiče zdravotnické záchranné služby. Obsahové zaměření předmětu vychází z koncepce bezpečnosti silničního provozu a reaguje na problematiku postavení řidičů vozidel zdravotnické záchranné služby na silnicích.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je teoreticko-praktická příprava řidiče vozidel ZZS na chování vozidla v kritických adhézních situacích a praktické vyzkoušení zvládnutí těchto situací na cvičné kluzné ploše.

Rozpis učiva:

Program teoretické části:

- nové bezpečnostní prvky aktivní a pasivní bezpečnosti motorových vozidel
- některé vývojové konstrukční směry v elektronické výbavě motorových vozidel zlepšující ovládnutí vozidla v kritických situacích
- modelování situací s reálným uvolněním vozovky pro průjezd vozidel ZZS. Rozbor psychiky řidiče a jeho jednání při setkání s vozidlem ZZS v provozních situacích
- chování vozidla v kritických adhézních situacích - příprava na cvičnou kluznou plochu, seznámení s bezpečnostními předpisy při nácviku krizových situací na kluzné ploše

Program praktické části:

- seznámení s kluznou plochou, vysvětlení organizace nácviku jednotlivých kritických situací
- nácvik průjezdu zatáčkou na mezi adheze a zvládnutí smyku
- nácvik prudkého brždění na vozovce s nízkou adhezí
- vyhýbání se překážce na rovném úseku
- vyhýbání se překážce v zatáčce

ZÁKLADY KURZU SEBEOBRANY

počet hodin teoreticko-praktického vyučování:

10 (5:5) Pojetí předmětu:

Předmět je doplňkovým předmětem teoretické a praktické přípravy pro výkon povolání řidiče zdravotnické záchranné služby. Účastníci kurzu procvičí svoje fyzické dovednosti nutné pro práci v záchranné službě, naučí se zhodnotit chování problematického klienta/pacienta a zvolit optimální způsob jednání.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je, aby účastníci kurzu získali základy praktických dovedností v oblasti sebeobranu proti neozbrojenému a ozbrojenému útočníkovi a základní informace v oblasti trestního práva vztahující se především ke konkrétním ustanovením paragrafů o nutné obraně, krajní nouzi a omezování osobní svobody.

Rozpis učiva:

- analýza konkrétních situací a jejich zhodnocení (pro prevenci možné agrese)
- předvádění a procvičování vybraných technik MUSADO MCS (pro vlastní sebeobranu)
  - o postoje a přemístování v postojích
  - o pádové techniky
  - o kryty, údery, kopy, páky, přehozy, porazy, podmety
  - o boj zblízka proti držení a škrčení při napadení zepředu
  - o boj zblízka proti úderům a kopům
  - o boj zblízka proti držení a škrčení při napadení zezadu
- informace o právní problematice v návaznosti na cvičení

ODBORNÁ PRAXE**176**

Odborná praxe je nedílnou součástí výuky. Vytváří prostor a podmínky pro samostatnou práci účastníků kurzu v provozních podmínkách zdravotnického zařízení.

Cílem je prohloubení a upevnění odborných vědomostí, dovedností a návyků potřebných pro kvalitní poskytování odborné neodkladné péče, samostatná praktická činnost a zapojení do spolupráce zdravotnického týmu a tyto získané dovednosti byli schopni kvalifikovaně uplatňovat po absolvování kurzu při výkonu svého povolání v rámci svých kompetencí.

Všeobecně:

- dokonalé zvládnutí praktických dovedností je rozhodujícím kritériem pro posuzování zdatnosti v odbornosti řidič zdravotnické záchranné služby
- výběru pracovišť a školitelů je proto třeba věnovat maximální pozornost
- školitel má k dispozici náplň teoretické i praktické výuky

Odborná náplň praktické výuky:**1. Interní jednotka intenzivní péče nebo koronární jednotka****18**

- příjem pacienta, dokumentace, komunikace s pacientem, rodinou
- praktické měření TK, P, TT, DF, DV
- příkládání monitorovacích elektrod
- pořízení EKG záznamu
- odstranění artefaktů při monitorování nebo pořizování EKG záznamu
- hygienická očista a péče, toaleta pacienta
- hygienická očista a péče o lůžko
- sledování a monitorování fyziologických funkcí s důrazem na životně důležité orgány a systémy
- asistence u kardiostimulace a defibrilace
- způsoby podávání kyslíkové léčby, inhalační léčba

- asistence při zajišťování centrálních žil
- zajištění periferní žíly
- příprava infuzí k aplikaci a asistence
- příprava injekcí k aplikaci i.m. a i.v., asistence
- práce s infuzní pumpou
- práce s pulsním oxymetrem
- stanovení glykémie glukometrem
- klinické sledování nemocného s AIM, dokumentace
- asistence při odběrech k laboratornímu vyšetření
- příprava (nebo seznámení) s punkcí perikardiálního vaku

2. Chirurgická a traumatologická ambulance

32

- příjem pacienta (dokumentace, komunikace)
- komunikace s větším počtem nemocných
- svlékání poraněného
- očista poraněného
- praktické provádění stavění krvácení
- ošetření ran, asistence při ošetřování větších ran
- příprava pomůcek a asistence při venepunkci
- asistence při odběrech
- příprava a asistence při punkci a drenáži hrudníku
- obvazová technika, provádění jednotlivých typů obvazů
- metody imobilizace
- polohování poraněného
- protišoková opatření
- polohování při náhlých příhodách netraumatického původu
- transport nemocného na vyšetření (RTG, laboratoř apod.)
- sledování náhlých změn stavu nemocného
- transport nemocného na oddělení
- udržování vybavení a pohotovosti pracoviště

3. ARO

28

- uvolňování a udržení dýchacích cest bez pomůcek, s pomůckami
- příprava pomůcek k intubaci a asistence
- umělá plicní ventilace (UPV) poloautomaty
- UPV automaty
- odsávání z úst
- odsávání z tracheální kanyly
- odsávání z tracheostomie a péče o ni
- kyslíková léčba
- inhalace
- příprava pomůcek a léčivých přípravků k endobronchiálnímu podávání
- asistence při laváži plic
- komplexní péče o nemocného na ventilátoru
- příprava a asistence při zajišťování centrálních žil
- zajištění periferní žíly
- příprava a asistence při i.m. a i.v. injekcích
- příprava infuzí a asistence při aplikaci
- asistence při přípravě a aplikaci transfuzí
- práce s infuzní pumpou
- práce s pulzním oxymetrem
- stanovení glykémie glukometrem

- asistence při zavádění žaludeční sondy, kontrola průchodnosti, správného zavedení a fixace
- praktické provádění KPR
- praktické měření krevního tlaku, pulsu, dechové frekvence, dechového objemu
- hygienická očista a péče o imobilního nemocného
- komunikace s imobilním nemocným
- komunikace s nemocným s poruchami vědomí, s bezvědomým
- péče a manipulace s lůžkem s imobilním nemocným

4. Porodní sál

16

- asistence ev. vedení porodu
- ošetření novorozence
- ošetření pupečníku
- hodnocení stavu novorozence dle Apgarové
- porod placenty
- sledování stavu matky po porodu
- resuscitace novorozence
- dokumentace

5. Urgentní příjem

24

- postup při primárním vyšetření a ošetření pacienta v akutním a v kritickém stavu
- komunikace a spolupráce s pacienty v akutním stavu, komunikace s týmem spolupracovníků
- komplementární vyšetřovací postupy u lůžka akutního pacienta, příprava a asistence
- sledování a monitorování pacienta
- péče o čistotu bezprostředního okolí pacienta – antiseptika, desinfekce, sterilizace
- péče o pomůcky, doplnění materiálu
- odběry biologického materiálu
- toaleta pacienta v akutním stavu, v bezvědomí, při vědomí
- příprava léčiv (k podání intratracheálnímu, intraoseálnímu, i.v., i.m., s.c.)
- obvazová technika
- seznámení se a asistence u výkonů v neodkladné péči (intubace, zajištění centrálního vstupu, defibrilace, kardioverze, krevní převody, toaleta dýchacích cest, inhalační léčba kyslíkem, bilance tekutin, převazy, prevence dekubitů, apod.)
- péče o dárce orgánů

Zdravotnická záchranná služba

48

1. Manipulace s pacientem

1.1. získávání informací a jejich interpretace v neodkladné péči

- předávání informací o nemocném
- zásady postupu a techniky ošetření nemocných a dětských pacientů

1.2. základní materiálové vybavení v neodkladné péči

- obvazy, obvazová technika, dlahování
- zajištění volných dýchacích cest (polohování, použití pomůcek)
- základní postupy ošetření postiženého v bezvědomí
- základní postupy ošetření postiženého při vědomí
- základy práce se sterilním vybavením, práce s jednorázovým vybavením

1.3. transport pacienta, používání transportní techniky, polohování, zajištění bezpečnosti během převozu

- vyprošťování

2. Manipulace s přístrojovou technikou

- bezpečnost práce při manipulaci s přístroji, tlakovými nádobami
- základní technické vybavení v neodkladné péči
- příprava přístrojové techniky, asistence

- péče o přístrojovou techniku a pomůcky – praktický nácvik
- radiová komunikace se zdravotnickým operačním střediskem
- dezinfekce a sterilizace zdravotnických prostředků
- praktický nácvik údržby vybavení zdravotnických vozidel

3. Léčebné a ošetrovatelské postupy v neodkladné péči

- zajištění průchodnosti dýchacích cest
- asistence při intubaci, základy umělé plicní ventilace s pomůckami
- resuscitace dospělých, dětí, novorozenců – specifika
- KPCR (nácvik na modelu), poresuscitační pokračující péče
- udržování krevního tlaku s pomocí náhrad a vazopresorů
- ošetrovatelské postupy v péči o těhotné ženy a rodičky, v péči o novorozence
- ošetrovatelské postupy u pacientů s mentálními poruchami, s poruchami hybnosti, imobilních, zcela bezmocných a závislých, slepých
- příprava léků při poskytování PNP
- infúzní léčba, rychlé a přetlakové náhrady, převody plasmatických a krevních přípravků
- aplikace kyslíku
- poskytování PNP v neodkladných stavech chirurgického charakteru
- poskytování PNP dětem v kritických a neodkladných stavech
- poskytování PNP v neodkladných stavech interního charakteru
- poskytování PNP u vybraných neodkladných stavů
- poskytování PNP v neodkladných stavech porodnictví

Pracoviště ostatních složek IZS

celkem 10

ZS báňská, horská, vodní, policie, HZS. Tato praxe se může uskutečňovat na pracovištích ostatních složek IZS anebo formou praktického cvičení – řešení modelových situací řešících mimořádnou událost.

7. Doporučené studijní materiály

1. ADAMS, B., HAROLD, C.E.: *Sestra a akutní stavy od A do Z*, Praha: Grada Publishing, 1999. 488 s. ISBN 80-7169-893-8
2. ERTLOVÁ, F., MUCHA, J.: *Přednemocniční neodkladná péče, II.* přepracované vydání. Brno, NCO NZO, 2003. 368 s. ISBN 80-7013-379-1
3. GECMANOVÁ, H., HOLOUŠOVÁ, D., URBANOVSKÁ, E.: *Obecná pedagogika*, Olomouc: Hanex, 2000.
4. JOBÁNKOVÁ, M. A KOL.: *Kapitoly z psychologie*, Brno: NCO NZO 2002. 225 s. ISBN 80-7013-365-1
5. POKORNÝ, J. A KOL.: *Lékařská první pomoc*. Praha: Galén, 2003. 341 s. ISBN 80-7262-214-5
6. POKORNÝ, J. A KOL.: *Urgentní medicína*. Praha: Galén. 2004. 547 s. ISBN 80-7262-259-5
7. ROUBAL, P.: *Windows XP, podrobný průvodce začínajícího uživatele*, Praha: Grada, 2002.
8. ŠTĚTINA, J. A KOL.: *Medicína katastrof a hromadných neštěstí*. Praha: Grada Publishing. 2000. 424 s. ISBN 80-7169-688-9.
9. *Základní dokument ITU – Radiokomunikační řád*. <http://www.itu.int/home/index.html>
10. ZEMAN, M.: *Obvazové techniky*, Praha: Grada Publishing, 1994. 200 s. ISBN 80-7169-052-X
11. *Zákony a vyhlášky v platném znění*.

Ministerstvo zdravotnictví ČR

Vzdělávací program akreditovaného kvalifikačního kurzu

ŘIDIČ VOZIDLA DOPRAVY NEMOCNÝCH A RANĚNÝCH

Akreditovaný kvalifikační kurz v oboru řidič vozidla dopravy nemocných a raněných

---

Pořádá:

Akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace Ministerstva zdravotnictví k uskutečňování tohoto vzdělávacího programu (dle ustanovení § 45 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.).

Uplatnění absolventů:

Pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování zdravotní péče bez odborného dohledu pracují ve zdravotnických zařízeních (dopravní službě) ve výkonu povolání řidiče vozidla dopravy nemocných a raněných.

Materiální zabezpečení:

Odborná praxe musí být zajištěna ve zdravotnickém zařízení; materiální vybavení musí být ve shodě s potřebami pro výkon příslušného povolání; výuka je vedena zdravotnickými pracovníky způsobilými k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu s odborností podle příslušných vyučovacích předmětů.

Profil absolventa akreditovaného kvalifikačního kurzu pro řidiče vozidla dopravy nemocných a raněných

Charakteristika:

Účastník kurzu je připraven k výkonu povolání "Řidič vozidla dopravy nemocných a raněných" se znalostí rozsahu svých činností, své odpovědnosti i kompetence a své role v rámci týmu.

Cílové znalosti:

- zná základy veřejného zdravotnictví a organizace provozu dopravní služby,
- zná etické, právní a psychologické aspekty zdravotnické profese,
- zná základy podpory a ochrany zdraví, včetně bezpečnosti a ochrany zdraví klientů, personálu a životního prostředí,
- zná základy medicíny katastrof a koncepci integrovaného záchranného systému,
- zná základy somatologie,
- má teoretické vědomosti o poskytování zdravotní péče v dopravní službě,
- má základní vědomosti o poskytování přednemocniční neodkladné péče, manipulace s biologickým materiálem, léčivými přípravky a zdravotnickými prostředky,
- zná zásady v informačních a telekomunikačních technologiích.

Cílové dovednosti:

V rozsahu optimálním pro roli řidiče vozidla dopravy nemocných a raněných /své činnosti vykonává pod odborným dohledem, nebo přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu/

- řídí, obsluhuje a udržuje vozidlo a jeho vybavení včetně hygienické péče,
- má schopnost navigace v terénu,

- umí zabezpečit transport nemocných, raněných a rodiček, transport tkání a biologického materiálu, poskytuje zdravotní péči během transportu,
- uplatňuje etické a psychologické přístupy ke klientům i v rámci pracovního týmu,
- zvládá krizové situace spojené s výkonem povolání řidiče vozidla dopravy nemocných a raněných,
- zvládá jednoduché výkony v rámci poskytování přednemocniční neodkladné péče,
- dovednosti vymezené svým postavením v týmu v rámci spolupráce v havarijních situacích v součinnosti s ostatními složkami integrovaného záchranného systému.

Cíl akreditovaného kvalifikačního kurzu:

Cílem akreditovaného kvalifikačního kurzu je, aby účastník kurzu byl teoreticky i prakticky připraven zajistit zdravotní péči a přednemocniční neodkladnou péči v rámci dopravní služby v běžných situacích i při mimořádných událostech. Pochopil základní funkce organismu a jejich souvislosti. Osvojil si etické zásady, psychologický a empatický přístup k nemocným a raněným.

Učební plán

Předmět	počet hodin
I. TEORETICKÁ ČÁST	70
1. Základy veřejného zdravotnictví a koncepce dopravy nemocných a raněných	20
2. Zdravotnická psychologie	2
3. Podpora a ochrana zdraví, radiační ochrana	6
4. Somatologie	19
5. Postupy první pomoci při náhlém postižení zdraví, základní ošetrovatelská péče	23
II. PRAKTICKÁ ČÁST	50
1. Obvazová technika	10
2. Polohování a odsun zraněných a nemocných	10
3. Techniky neodkladné pomoci	26
4. Návčik komunikací	4
Celkem	120

Akreditovaný kvalifikační kurz k získání odborné způsobilosti k výkonu povolání řidiče vozidla dopravy nemocných a raněných probíhá:

- a) v denní formě studia se specificky odborným charakterem, který zahrnuje nejméně 120 kontaktních hodin a to nejméně 70 hodin teorie a 50 hodin praxe,
- b) v jiné než denní formě studia, jehož celková doba výuky není kratší než doba výuky podle písmene a) a není dotčena úroveň vzdělání.

Podmínky pro přijetí do akreditovaného kvalifikačního kurzu:

- ukončené základní vzdělání
- praxe v řízení silničních motorových vozidel alespoň 1 rok
- dobrý zdravotní stav
- uchazeče o přijetí do akreditovaného kvalifikačního kurzu je třeba posuzovat individuálně s přihlédnutím k jeho osobnostním vlastnostem a motivací k přípravě v oboru

Metody výuky:

Přednášky, semináře, řešení problémových situací, praktický návčik dovedností, exkurze, praktický výcvik ve zdravotnickém zařízení.

Způsob zakončení:

Závěrečná zkouška před zkušební komisí dle vyhlášky č. 394/2004 Sb.:

- část teoretická
- část praktická

Absolvent obdrží osvědčení o získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání v oboru řídič vozidla dopravy nemocných a raněných.

Učební osnovy**I. TEORETICKÁ ČÁST:**

1. Základy veřejného zdravotnictví a koncepce dopravy nemocných a raněných v systému zdravotnických služeb **20**

Anotace:

Základní blok je koncipován jako teoretický základ pro orientaci v systému zdravotnictví, v organizaci, úkolech a provozu dopravy nemocných a raněných /dále jen DNR/ v jeho technické a legislativní podpoře, poskytuje informace o profesi řidiče DNR a vymezení jeho role v systému zdravotní péče.

Cíl :

Cílem je vybavit účastníky kurzu znalostmi, které jim pomohou orientovat se ve struktuře zdravotnických zařízení a provozu DNR, poskytnout informace o způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, kompetencích, etice a právní odpovědnosti zdravotnického pracovníka.

ROZPIS UČIVA:

Základy veřejného zdravotnictví **3**

Úvod do problematiky veřejného zdravotnictví, 1
systém zdravotnictví,
úloha státu v řízení zdravotnických služeb,
principy všeobecného zdravotnického pojištění,
zdravotnický pracovník a jeho postavení v pracovním týmu,
způsobilost k výkonu zdravotnického povolání – legislativní podpora,
celoživotní vzdělávání zdravotnických pracovníků.

Právní odpovědnost zdravotnického pracovníka se zaměřením na DNR 1
povinná mlčenlivost,
povinnost poskytnutí první pomoci.

Etika zdravotnického pracovníka - úvod do problematiky, 1
profesní a etické kodexy se zaměřením na DNR.

Organizace a úkoly DNR **7**

Postavení DNR v systému zdravotní péče, 1
hlavní úkoly a zásady činnosti v DNR jako součásti zdravotní péče,
organizace DNR a jejich provozovatelů jako zdravotnických zařízení.

Součinnost s dispečinkem DNR, 2
součinnost se zdravotnickou záchrannou službou (dále jen ZZS),
a dalšími zdravotnickými složkami, službami či zařízeními,
dokumentace v DNR,
ekonomické aspekty v činnosti DNR, účtování a úhrada transportů.

Zásady přepravy nemocných a raněných, – směrování a předání nemocného v cílovém zdravotnickém zařízení, zvláštnosti některých specifických výkonů v DNR (doprovod nemocného, transport cizinců, transport duševně nemocného, transport infekčně nemocného, transport novorozence a malého dítěte, přeprava tkání, biologických materiálů, dárců a příjemců orgánů, letecká doprava apod.), zásady použití výstražných zařízení.	2
Informační systémy a základy telekomunikace - informační systémy, spojení linkové, radiové, radiostanice a její základní prvky, radiové sítě v rámci integrovaného záchranného systému, legislativa provozu, radiokomunikační předpisy.	2
Předpoklady k provozu a legislativní podpora DNR	3
Personální zabezpečení provozu, kvalifikační požadavky na jednotlivé druhy profesí, kompetence řidiče DNR a jeho postavení v týmu, platné právní normy o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení v platném znění s důrazem na vybavení zařízení DNR a používaných druhů vozidel a jejich vybavení, platné právní normy o hygienických požadavcích na provoz zdravotnických zařízení s důrazem na čistotu a desinfekci vozidel, likvidaci zdravotnického odpadu, manipulaci s prádlem, základy sterility a asepse apod.	2
Silniční a dopravní předpisy, právo přednostní jízdy, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, pracovní úrazy, nemocí z povolání.	1
Mimořádné události a situace, integrovaný záchranný systém	4
Objasnění základních pojmů (mimořádná událost, mimořádná situace, hromadné neštěstí, hromadný úraz, katastrofa, medicína katastrof ap.).	1
Integrovaný záchranný systém, havarijní plány.	1
Krizové plánování, útvary tísňového plánování ve zdravotnictví, civilní obrana, nasazení sil a prostředků při likvidaci zdravotních následků mimořádných událostí, základní postupy a činnosti, jejich zásady a taktika.	2
Technická první pomoc	3
Objasnění pojmů (zaklínění, zasypání, zamoření, radiace, tlaková vlna, výbuch, požár a hoření, tonutí, el. proud o nízkém a vysokém napětí), základní zásady bezpečnosti práce za ztížených podmínek, základní informace o možnostech vyprošťovací techniky, vlastní možnosti a postupy při vyprošťování.	2

Nositelé složky technické první pomoci,
(hasičský záchranný sbor, báňská záchranná služba,
vodní záchranná služba, správci objektů ap.),
zásady postupu při vlastní dopravní nehodě,
vlastní ochrana. 1

2. Zdravotnická psychologie a nácvik komunikativních dovedností

2 hod. + 4 hod. cvičení (nácvik komunikace)

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ pro aplikaci psychologického přístupu k nemocným, raněným a rodičkám.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání základních poznatků a dovedností zdravotnické psychologie v rozsahu potřebném pro řidiče DNR.

ROZPIS UČIVA:

Specifické aspekty dopravní psychologie (rozhodování, koncentrace, kompetentní,
improvizace, reakční doba, psychologické testy a jejich význam). 1

Psychologie nemocného, nemoc jako náročná životní situace, neadaptabilní chování. 1

Komunikace, komunikační prostředky, nácvik komunikativních dovedností,
řešení problémových situací a příkladů psychologického přístupu k nemocným,
rodinám a spolupracovníkům. 4

3. Podpora a ochrana zdraví 6

Anotace předmětu:

Předmět poskytuje základní informace z oborů mikrobiologie, epidemiologie, o šíření nákaz a hygienicko-epidemiologických aspektech, které hrají důležitou roli v ochraně a podpoře zdraví jak nemocných, tak zdravotnických pracovníků. Dále předmět poskytuje informace o technickém vybavení radiodiagnostických pracovišť a o účincích záření na lidský organismus.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání základních poznatků v oblasti ochrany a podpory zdraví a aplikaci opatření ochrany zdraví při práci řidiče DNR.

ROZPIS UČIVA:

Základy mikrobiologie – 1
základní pojmy z mikrobiologie a epidemiologie,
(bakterie, viry, paraziti, patogenita, virulence),
všeobecné poznatky o infekčních onemocněních a způsobech přenosu,
(nozokomiální nákazy, AIDS/HIV, infekční hepatitida apod., prevence).

Základy hygieny 2

hygienu a její význam, riziková pracoviště, bezpečnost zdraví při práci na rizikových pracovištích, nebo s rizikovými aspekty,
hygienicko - epidemiologické aspekty v DNR (transport infekčně nemocných, dezinfekce a sterilizace pomů-

cek a vozidla, manipulace a transport biologických materiálů), osobní ochranné prostředky a pomůcky, význam jejich užívání, zásady, metody a prostředky dezinfekce v DNR, základní pojmy (dezinfekce, dezinfekce, deratizace, sterilizace).

Úvod do problematiky ionizujícího záření 3
přehled zdrojů ionizujícího záření, jejich základní vlastnosti, nežádoucí biologické účinky, průchod ionizujícího záření vzduchem a jinými látkami, ochrana vzdáleností stíněním, ochranné pomůcky, poučení o chování v běžném klinickém provozu, chování v havarijních situacích.

4. Somatologie 19

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ pro pochopení stavby lidského těla, základních funkcí organizmu a jejich vzájemných souvislostí.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání základních poznatků v anatomii a fyziologii lidského těla.

ROZPIS UČIVA:

Stavba lidského těla 1

- buňka, tkáň, orgán, orgánový systém, organismus
- hlavní orgánové systémy a jejich význam

Pohybový systém 2

Popis, funkce, přehled hlavních skupin:

- soustava kosterní
- soustava svalová

Oběhový systém 3

Popis, funkce:

- srdce (stavba, uložení, práce srdce)
- cévy (přehled cév a principy cirkulace, krevní tlak, tep)
- krev (složení, krevní skupiny, krevní převody)
- mízní systém (tkáňová tekutina, lymfa, mízní uzliny)

Dýchací systém 2

Základní členění, stavba, funkce, složení vdechovaného a vydechovaného vzduchu, mechanika dýchání:

- dýchací cesty
- plíce (uložení, popis, funkce)
- bránice

Trávicí systém 3

Rozčlenění, trávení, vstřebávání, metabolismus, živiny, vitamíny:

- trávicí trubice (obecná stavba, produkce trávicích šťáv, funkce)
- parenchymatózní orgány (přehled, funkce)

Vylučování a močový systém 2

Popis, funkce, moč:

- ledviny
- vývodné cesty močové

Pohlavní ústrojí 2

Stavba, funkce:

- pohlavní systém muže
- pohlavní systém ženy
- těhotenství, porod

Nervový systém 2

Rozdělení, základy činnosti nervové soustavy:

- CNS (mozek, mícha)
- periferní nervy (míšňní, hlavové nervy, reflexní oblouk)
- vegetativní nervy
- termoregulace

Žlázy s vnitřní sekrecí a vnější sekrecí 1

Rozdělení, popis, funkce.

Smysly a smyslové orgány 1

Obecná charakteristika, popis, funkce:

- kožní cití, chuť, čich, zrak, sluch

5. Postupy první pomoci při náhlém postižení zdraví a základní ošetrovatelská péče 23**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoretický základ pro orientaci v metodice a aplikaci první pomoci a v poskytování základní ošetrovatelské péče.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je poskytnout základní znalosti v problematice poskytování první pomoci a základní ošetrovatelské péče.

ROZPIS UČIVA:**Všeobecné zásady první pomoci** 1

- orientace o stavu postiženého
- racionální zvážení vlastních možností a schopností
- význam součinnosti a přivolání zdravotnické záchranné služby (ZZS)
- nezbytnost poskytnutí první pomoci a stabilizace postiženého do příjezdu ZZS
- zaměření na výkony zachraňující život

Poruchy a selhání životně důležitých funkcí, jejich obnovení u dospělých a dětí všech věkových kategorií 3**Poruchy dýchání:**

- příčiny, příznaky, komplikace
- základní opatření při obstrukci dýchacích cest
- první pomoc při absenci dechu
- techniky umělého dýchání bez a s pomůckami

Náhlá zástava oběhu:

- příčiny, příznaky, komplikace
- postupy nepřímé srdeční masáže srdce

Neodkladná resuscitace:

- indikace k zahájení a ukončení
- fáze resuscitace
- schéma základní resuscitace: kontrola vědomí
zprůchodnění dýchacích cest
umělé dýchání
srdeční masáž
- schéma rozšířené resuscitace: diagnostika
léky
použití přístrojové techniky
- resuscitační péče: z hlediska směřování postižených

Šokové stavy 2

- rozdělení, příčiny, příznaky
- protišoková opatření u jednotlivých druhů postižení

Náhlé postižení zdraví chirurgického charakteru 6

Krvácení:

- příčiny, druhy krvácení, příznaky, komplikace
- postupy zástavy krvácení: tlakové body
tlakové obvazy
polohování

Poranění hlavy (lebky, nitrolební, obličejové části atd.):

- příčiny, příznaky, druhy poranění, komplikace
- postupy první pomoci: při bezvědomí
při vědomí

Poranění krku (oběšení, rdoušení, škrčení, krvácení, poškození krční míchy atd.):

- mechanismus vzniku, klinický obraz
- postupy první pomoci a opatření

Poranění hrudníku a plic (otřes, zhmoždění a stlačení, zlomeniny žebér, pneumotorax, pronikající poranění apod.):

- mechanismus vzniku, příznaky, komplikace při poranění páteře a míchy
- postupy první pomoci: zajištění životně důležitých funkcí
polohování
přikládání obvazů
transport

Poranění břicha a nitrobřišních orgánů, NPB, koliky:

- příčiny, příznaky, komplikace
- postupy první pomoci: polohování
krytí ran
protišoková opatření
transport

Poranění pánve a pánevních orgánů, poranění pohlavních orgánů u muže a ženy

- mechanismus vzniku, příčiny, příznaky, komplikace při poranění páteře
- postupy první pomoci: uložení postiženého
fixace
polohování a protišoková opatření
transport

Poranění končetin (měkkých tkání, kostí, kloubů, amputace apod.)

- mechanismus vzniku, klinický obraz, komplikace
- postupy první pomoci: u otevřených poranění
u zavřených poranění

Mnohočetná poranění, poranění zaklíněním, zasypáním, stlačením, tlakovou vlnou, polytraumata apod.

- mechanismus vzniku, příznaky místní a celkové, komplikace
- postupy první pomoci: přednostní ošetření
zajištění životně důležitých funkcí
protišoková opatření

Ostatní úrazy a poškození

2

Úrazy termické (úžeh, úpal, popálení, podchlazení, omrzliny), elektrické (výbojem, proudem, bleskem) a chemické (poleptání kůže, sliznice dutiny ústní, jícnu, žaludku, oka)

- mechanismus vzniku, příčiny, příznaky místní a celkové, komplikace
- postupy první pomoci u jednotlivých typů postižení

Alergie, anafylaktický šok, poranění způsobená zvířaty, hady, hmyzem

- příčiny, příznaky, komplikace
- postupy první pomoci u jednotlivých typů postižení

Akutní otravy, drogová závislost

- druhy, brány vstupu, mechanismy účinku, komplikace
- postupy první pomoci: eliminace
zajištění životně důležitých funkcí
zajištění materiálu k vyšetření

Akutní zvracení, průjmy a infekční onemocnění z hlediska převozu

- druhy, příčiny, příznaky, komplikace
- hygienický režim v péči o postižené

Náhlé postižení zdraví interního charakteru

3

Akutní nesnesitelná bolest, bolest na hrudi, poruchy srdečního rytmu, AIM, apod.

- příčiny, rozdělení, příznaky, komplikace
- postupy první pomoci

Ostatní postižení zdraví

3

Poruchy látkové přeměny cukru

- rozdělení, příčiny, příznaky, komplikace
- postupy první pomoci

Poruchy vědomí, křeče, febrilní stavy, CMP, epilepsie:

- rozdělení, příčiny, mechanismus vzniku, komplikace
- postupy první pomoci u jednotlivých typů postižení

Akutní psychické poruchy:

- rozdělení, příčiny, příznaky
- přístup k těmto pacientům

Náhlé příhody v porodnictví a gynekologii (krvácení, poranění, překotný porod atd.)	1
– rozdělení, klinický obraz	
– postupy první pomoci: péče o rodičku péče o novorozence	

Náhlé příhody u dětí všech věkových kategorií	1
– rozdělení, příčiny, příznaky, komplikace	
– postupy první pomoci u jednotlivých typů	

Poskytování základní ošetrovatelské péče při přepravě nemocných a raněných	1
---	----------

II. PRAKTICKÁ ČÁST

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako praktický základ pro upevnění získaných dovedností a získání schopnosti jejich realizace v praxi.

Cíl:

Cílem praktické části studijního programu je vybavit účastníky kurzu praktickými dovednostmi resp. získání zkušeností z aplikace teoretických poznatků v poskytování základní zdravotní a specifické péče a v poskytování základní odborné první pomoci.

ROZPIS UČIVA:

Nácvik praktických dovedností s učebními pomůckami, přístroji a na učebních modelech.

1. Obvazová a imobilizační technika	10
– krycí obvaz	
– tlakový obvaz	
– přiložení škrtila	
– použití navlékacích obvazů	
– šátkové obvazy	
– prakové obvazy	
– náplastové obvazy	
– imobilizační techniky	
2. Polohování a odsun zraněných a nemocných	10
– transportní prostředky	
– vyprošťování raněných	
– základní polohy při poskytování první pomoci	
– transportní polohy	
– techniky při přenášení a transportu nemocných a raněných	
– nouzové transportní podmínky	
3. Techniky neodkladné pomoci	26
– zajištění průchodnosti dýchacích cest	
– umělé dýchání: s pomůckami bez pomůcek	
– nepřímá srdeční masáž.	

Seznam literatury

1. Ertlová, F.; Mucha, J.; a kol.: *Přednemocniční neodkladná péče*. Brno: NCO NZO 2003. 368 s. ISBN 80-7013-379-1
2. Haškovcová, H.: *České ošetřovatelství 5. Manuálek o etice*. Brno: IDV PZ 2000. 46s. ISBN 80-7013-310-4
3. Haškovcová, H.: *Práva pacientů*. Brno: IDV PZ 1996. 176s. ISBN 80-902163-0-7
4. Jobánková, M.: a kol. *Kapitoly z psychologie pro zdravotnické pracovníky*. Brno: IDV PZ 2002. 225s. ISBN 80-7013-365-1
5. Melicherčíková, V.: *Sterilizace a dezinfekce ve zdravotnictví*. Praha: Grada 1998. 102s. ISBN 80-7169-442-8
6. Prudil, L.: *Základy právní odpovědnosti ve zdravotnictví*. Brno: IDV PZ 2002. 82s. ISBN 80-7013-371-6
7. Zákon č.96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů /zákon o nelékařských zdravotnických povoláních/. Sbírka zákonů, částka 30, 2004, č. 96. s. 1452 –1479
8. Etický kodex zdravotnického pracovníka nelékařských oborů. Věstník Ministerstva zdravotnictví ČR, částka 7, 2004, č. 8, s. 10-11.

Ministerstvo zdravotnictví ČR

**Vzdělávací program
akreditovaného kvalifikačního kurzu**

OŠETŘOVATEL

Akreditovaný kvalifikační kurz v oboru Ošetřovatel

Pořádá:

Akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace Ministerstva zdravotnictví k uskutečňování tohoto vzdělávacího programu (dle ustanovení § 45 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.).

Uplatnění absolventů

Po ukončení akreditovaného kvalifikačního kurzu (dále jen „kurz“) a úspěšném vykonání závěrečné zkoušky je účastník kurzu připraven k poskytování ošetřovatelské péče pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu v oboru ošetřovatelství. V rozsahu své odborné způsobilosti se podílí ve spolupráci s lékařem na poskytování základní ošetřovatelské péče a specializované péče v rámci ošetřovatelského procesu. Pod přímým vedením všeobecné sestry, porodní asistentky nebo radiologického asistenta asistuje při určených ošetřovatelských, diagnostických nebo léčebných výkonech. Pod přímým vedením všeobecné sestry a porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v oboru, v souladu s diagnózou stanovenou lékařem, se podílí na poskytování vysoce specializované péče v rozsahu své odborné způsobilosti.

Účastník kurzu se uplatní v různých typech zdravotnických zařízení např. v nemocnicích, ošetřovatelských centrech, v domácí ošetřovatelské péči, v léčebnách dlouhodobě nemocných, v zařízeních pro seniory, hospicích aj.

Materiální zabezpečení kurzu

Odborná praxe musí být zajištěna ve zdravotnickém zařízení (interní, chirurgické oddělení, dětské oddělení, geriatrie) a v zařízení integrované sociální péče; materiální vybavení kurzu musí být ve shodě s potřebami pro výkon příslušného povolání.

PROFIL ÚČASTNÍKA akreditovaného kvalifikačního kurzu v oboru Ošetřovatel

Charakteristika:

Cílové znalosti

- je schopen pečovat o zdraví na základě osvojených základních dovedností potřebných k péči o zdraví,
- umí se efektivně učit a je připraven celoživotně se vzdělávat,
- umí využívat získané vědomosti a dovednosti při řešení různých problémů a situací,
- využívá efektivně prostředky informačních a komunikačních technologií v pracovním i osobním životě a pro další vzdělávání,
- zná základy psychologie, umí komunikovat na požadované úrovni s klienty/pacienty a jinými lidmi a zachovávat obecně uznávaná pravidla slušného chování,
- zná základy somatologie a klinické propedeutiky,
- zná základy ochrany a podpory zdraví, radiační ochrany a BOZP,

- zná základy všeobecné ošetrovatelské péče v interním lékařství, v chirurgii, v pediatrii, v péči o matku a dítě, v péči o staré lidi a v geriatrii, ve výchovné péči a zaměstnávání nemocných,
- zná zásady správného zacházení s biologickým materiálem, léčivými přípravky a zdravotnickými prostředky.

Cílové dovednosti

Účastník kurzu bude mít osvojeny vědomosti a dovednosti potřebné pro výkon jednotlivých činností v rámci ošetrovatelské péče pod odborným dohledem všeobecné sestry, porodní asistentky nebo radiologického asistenta, to je především činnosti zaměřené na uspokojování biologických, psychických i sociálních potřeb u pacientů/klientů změněných nebo vzniklých v souvislosti s poruchou zdravotního stavu, zejména:

- provádění úpravy lůžka,
- provádění hygienické péče pacientům,
- provádění základní prevence proleženin,
- pomoc při podávání stravy pacientům, při jídle ležícím nebo nepohyblivým pacientům, popřípadě jejich krmení,
- péči o vyprazdňování pacientů, včetně případného provedení očistného klyzmatu,
- měření tělesné teploty, výšky a hmotnosti,
- doprovod pacienta na odborné vyšetření a ošetření,
- péči o úpravu prostředí pacientů,
- podílení se na zajištění herních aktivit dětí,
- provedení úpravy těla zemřelého,
- poskytování zdravotní péče v souladu s platnými právními předpisy a standardy v rámci zdravotnického týmu,
- předávání informací v rámci zdravotnického týmu a zejména práci se zdravotnickou dokumentací a informačním systémem zdravotnického zařízení,
- podílí se na přejímání, kontrolu, manipulaci a uložení léčivých přípravků a zdravotnických prostředků (nástrojů, přístrojů, zdravotnického materiálu, pomůcek) a prádla,
- dezinfekci a sterilizaci zdravotnických prostředků.

Účastník kurzu bude vzdělán tak, aby si osvojil odborné vědomosti, dovednosti a postupy nezbytné **pro asistenci** při určených ošetrovatelských, diagnostických nebo léčebných výkonech pod přímým vedením všeobecné sestry, porodní asistentky nebo radiologického asistenta zejména při:

- převazech akutních, chronických i operačních ran,
- podávání léčivých přípravků,
- odběru biologického materiálu,
- zavádění močového katétru a výplachu močového měchýře,
- sondování a péči o katétry.

Účastník kurzu bude vzdělán tak, aby:

- v odborné komunikaci se vyjadřoval přesně, věcně a terminologicky správně, rozuměl základní latinské terminologii v rozsahu jeho činností,
- měl přehled o základních principech organizace a řízení zdravotnictví, nových trendech v péči o zdraví obyvatelstva,
- dodržoval požadavky na hygienu, bezpečnost a ochranu při práci ve zdravotnických nebo sociálních zařízeních,
- uměl se spolupodílet na pomoci pacientům překonávat problémy spojené s hospitalizací a vést je k dodržování léčebného režimu,
- dovedl vhodným způsobem komunikovat s pacienty s ohledem na jejich věk a dodržoval pravidla společenského chování,
- při ošetrování pacientů jednal taktně, ohleduplně a s empatií, dodržoval práva pacientů,
- při poskytování ošetrovatelské péče pacientům z odlišného sociokulturního prostředí jednal s vědomím jejich národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností,

- dodržoval etické zásady ošetrovatelské péče a požadavky na ochranu informací,
- pracoval svědomitě a dbal na kvalitu své práce, choval se hospodárně a ekologicky,
- dodržoval pracovní právní předpisy a požadavky na výkon pracovních činností ošetrovatele,
- sledoval odborné informace v oblasti činností, které je způsobilý vykonávat a uměl s nimi efektivně pracovat.

Cíle akreditovaného kvalifikačního kurzu

Akreditovaný kvalifikační kurz připravuje účastníka kurzu pro práci zdravotnických pracovníků, kteří budou poskytovat základní ošetrovatelskou péči v rámci ošetrovatelského procesu pod odborným dohledem všeobecné sestry, porodní asistentky a radiologického asistenta. Vzdělávání se zaměřuje zejména na zvládnutí ošetrovatelských výkonů a postupů a na vytváření žádoucích profesních postojů, návyků a dalších osobnostních kvalit zdravotnického pracovníka.

Akreditovaný kvalifikační kurz je koncipován tak, aby poskytl odborné vzdělání, které mu umožní získat základní odborné vědomosti nezbytné k vytvoření požadovaných ošetrovatelských dovedností. Nedílnou součástí odborného vzdělávání jsou cvičení a praktická výuka ve zdravotnických a dalších zařízeních poskytující zdravotnickou péči (např. sociálních).

A) Podmínky přijetí do kurzu:

- dovršení věku 18 let;
- úspěšné dokončení tříletého učebního oboru nebo středního vzdělání;
- zdravotní požadavky - uchazeči netrpí zejména:
  - prognosticky závažnými onemocněními podpůrného a pohybového aparátu znemožňujícími zátěž páteře a trupu,
  - prognosticky závažnými onemocněními omezujícími funkce končetin,
  - prognosticky závažnými chronickými nemocemi dýchacích cest a plic, kůže a spojivek včetně onemocnění alergických,
  - prognosticky závažnými nemocemi srdce a oběhové soustavy vylučujícími středně velkou zátěž,
  - prognosticky závažnými poruchami mechanismu imunity,
  - prognosticky závažnými a nekompenzovanými formami epilepsie a epileptických syndromů a kolapsovými stavy,
  - prognosticky závažnými nemocemi oka znemožňujícími zvýšenou fyzickou zátěž a manipulaci s břemeny,
  - prognosticky závažnými poruchami vidění, poruchami barvocitu,
  - závažnými duševními nemocemi a poruchami chování.

Posouzení zdravotního stavu uchazeče provádí příslušný lékař, u něhož je budoucí ošetrovatel registrován jako u svého ošetřujícího lékaře.

B) Metody výuky

Ve výuce jsou uplatňovány aktivizační metody, které napomáhají vytvoření požadovaných klíčových, odborných a dalších dovedností. Volba jednotlivých metod (slovní, názorně – demonstrační, dovednostně-praktické, aktivizující, komplexní metody) je plně v kompetenci vyučujících. Ve studiu jsou respektovány zvláštnosti ve vzdělávání dospělých.

C) Způsob zakončení kurzu

Kurz je zakončen závěrečnou zkouškou (ustanovení § 52 zákona č. 96/2004 Sb., ustanovení § 13 vyhlášky č. 394/2004 Sb.), která se skládá z:

1. praktické zkoušky
2. teoretické zkoušky.

Absolvent obdrží osvědčení, které mu osvědčuje způsobilost k výkonu zdravotnického povolání v oboru Ošetrovatel (ustanovení § 52 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb.).

UČEBNÍ PLÁN

Studijní obor: Ošetrovatel

Názvy vyučovacích předmětů	Celkový počet vyučovacích hodin
Teoretická část 400	
Somatologie	50
Základy epidemiologie a hygieny	30
Zdravotnická psychologie	50
BOZP	16
Sociální aktivizace klientů	20
Veřejné zdravotnictví	20
Ošetrovatelská péče	214
Praktická část 500	
Ošetrování nemocných	500
Celkem 900	

SOMATOLOGIE

Cíle předmětu

Cílem předmětu je poskytnout účastníkům kurzu vybrané poznatky o stavbě a funkci lidského těla. Poskytuje základní vědomosti z klinicky aplikované anatomie a fyziologie, histologie a biochemie. Seznamuje se základy medicínského jazyka, prohlubuje znalosti studentů z biologie člověka a z dalších přírodovědných předmětů. Cílem předmětu je dosáhnout toho, aby studující uměli popsat stavbu lidského těla, rozuměli fyziologickým funkcím jednotlivých soustav a orgánů lidského těla a získané vědomosti uměli aplikovat do předmětu ošetrovatelství.

Počet hodin teoretického vyučování	50
Rozpis učiva :	
1. Úvod do předmětu	2
2. Stavba lidského těla	4
– buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismus	
3. Soustava kosterní	6
– stavba kostí, spojení kostí	
– kostra hlavy, trupu, končetin	
– zvláštnosti dětské kostry	
4. Soustava svalová	4
– stavba a druhy svalové tkáně	
– základní svaly hlavy, trupu, končetin	
5. Soustava oběhová	6
– srdce – stavba a činnost	
– cévy – typy, krevní oběh,	
– krev – složení, funkce krvinek, krevní plazma	
– mízní soustava – složení a funkce	

6. Soustava dýchací – stavba a funkce	6
7. Soustava trávicí – stavba a funkce	6
8. Soustava močová – stavba a funkce	2
9. Soustava kožní – stavba a funkce	2
10. Soustava žláz s vnitřní sekrecí – stavba a funkce – hypofýza, štítná žláza, nadledvinky- stavba a funkce	2
11. Soustava pohlavní – ženské pohlavní orgány – stavba a funkce – mužské pohlavní orgány – stavba a funkce – pohlavní vývoj – těhotenství a porod	4
12. Soustava nervová – mozek – stavba a funkce – mícha – stavba a funkce – periferní nervový systém – stavba a funkce	4
13. Soustava smyslová- stavba a funkce – zrak – sluch – kožní čítí – čich – chuť	2

ZÁKLADY EPIDEMIOLOGIE A HYGIENY

Cíle předmětu

Cílem předmětu je:

- poskytnout účastníkům kurzu vybrané poznatky z mikrobiologie, epidemiologie a hygieny potřebné pro to, aby lépe pochopili příčiny onemocnění, vliv mikroorganismů na zdraví a vztah makroorganismu a životního prostředí, a tak je připravit na práci v prostředí se zvýšenými požadavky na dodržování hygienických předpisů a prevenci infekčních onemocnění,
- dosáhnout toho, aby účastníci kurzu dovedli ochránit sebe i nejbližší okolí před infekčními onemocněními a osvojili si základní hygienické zásady a předpisy uplatňované ve zdravotnických a sociálních zařízeních, aby přistupovali aktivně k ochraně a tvorbě životního prostředí. Předmět má významnou funkci z hlediska prevence nemocí.

Počet hodin teoretického vyučování

30

Rozpis učiva:

1. Úvod a základní pojmy – vysvětlení základních pojmů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, hygiena – vztahy mezi těmito obory	2
---	---

2. Základy mikrobiologie	6
– bakterie, viry, paraziti, kvasinky, plísně	
– mikrobiální osídlení člověka	
– patogenní mikroflóra	
3. Základy imunologie	5
– pojem infekce, imunita	
– obranné mechanismy lidského organismu (specifická, nespecifická imunita)	
4. Základy epidemiologie	6
– infekční proces a onemocnění (základní podmínky, zdroj původce nákazy)	
– přenos nákazy (mechanismus přenosu, faktory přenosu, stupeň intenzity šíření nákazy)	
– prevence infekčního onemocnění, protiepidemická opatření	
– izolace osob infekčně nemocných a z nákazy podezřelých (karanténa, zvýšený zdravotnický dozor, lékařský dohled, hlášení)	
– očkování (aktivní, pasivní)	
– nosokomiální nákazy	
– dezinfekce, deratizace, desinfekce, sterilizace (pojmy, metody, prostředky dezinfekce)	
5. Základy hygieny	5
– její význam	
– riziková pracoviště	
– manipulace s prádlem	
– mechanizace úklidových prací	
– osobní ochranné pomůcky	
– dezinfekční prostředky (typy dle skupin, ředění)	
6. Hygiena a bezpečnost práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních	6
– bezpečnost a ochrana zdraví jak nemocných, tak zdravotnických pracovníků	
– zásady hygieny provozu zdravotnických zařízení	
– ochrana pracovníků proti infekcím včetně zdravotních rizik souvisejících s výkonem povolání - BOZP	

ZDRAVOTNICKÁ PSYCHOLOGIE

Cíle předmětu

Cílem předmětu je:

- naučit účastníky kurzu využívat poznatky z psychologie při jednání s lidmi, poskytování ošetrovatelské péče a komunikaci s pacienty/klienty i k rozvoji vlastní osobnosti a pro řešení různých životních situací,
- naučit účastníky kurzu, aby se podíleli na rozvoji požadovaných klíčových kompetencí, zejména personálních (poznávat a reálně hodnotit své schopnosti a možnosti, zdokonalovat svou osobnost, efektivně se učit, plánovat svou činnost, vyrovnávat se zátěžovými situacemi), komunikativních a interpersonálních.

Počet hodin teoretického vyučování **50**

Rozpis učiva :

1. Úvod do psychologie	3
– předmět, úloha a odvětví psychologie	
2. Základy psychologie osobnosti	7
– struktura a rysy osobnosti a její formování	
– temperament a charakter, vlohy a schopnosti	
– motivace a potřeby	

3. Psychické stavy, procesy a vlastnosti	8
– vnímání, pozornost, paměť a učení	
– představivost a fantazie, myšlení a řeč	
– emoce a vůle	
– změny psychických procesů a stavů v nemoci	
4. Vývoj psychiky jedince	6
– charakteristika ontogenetického vývoje psychiky	
– charakteristika vývojových stádií	
– uspokojování potřeb	
5. Sociální vnímání, komunikace	4
– sociální učení	
– sociální skupiny	
– sociální vnímání	
– poruchy socializace osobnosti	
6. Psychologie nemocných	4
– subjektivní prožívání nemoci	
– bolest, strach, úzkost	
– adaptivní a neadaptivní reakce na nemoc	
7. Komunikace a jednání s lidmi	10
– verbální a neverbální komunikace	
– navazování kontaktu- verbálně, neverbálně, vzhledem k věkovým a individuálním zvláštnostem osobnosti	
– rozhovor – navázání kontaktu, vedení rozhovoru	
– nácvik komunikačních dovedností (řešení modelových situací)	
– poruchy v komunikaci	
– empatie, asertivita	
8. Psychologie v práci ošetřovatele	8
– psychologická problematika v práci ošetřovatele	
– pojem profesionální chování	
– chování a postoje zdravotnických pracovníků	
– psychické adaptace a deformace vlivem výkonu zdravotnického povolání	
– interpersonální vztahy a další faktory ovlivňující pracovní výkon	
– psychorelaxační techniky zdravotnického pracovníka	

BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

Cíle předmětu

Cílem předmětu je:

- získání poznatků v oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví, o povinnostech pracovníků a organizací, které nutno v rámci BOZP dodržovat.

Počet hodin teoretického vyučování	16
Rozpis učiva :	
Poslání BOZP	1
(povinnost organizace, pracovníka, státní odborný dozor)	
Zásady bezpečné práce s technickým zařízením	2
(elektřina, plyn, tlakové nádoby, výtahy, apd.)	

Osobní ochranné prostředky a jejich poskytování a používání	2
Povinnost pracovníka a organizace při vzniku pracovního úrazu	1
Základní povinnosti v požární ochraně (hasící přístroje, prevence)	2
Nežádoucí biologické účinky ionizujícího záření – základní přehled (přehled zdrojů ionizujícího záření, průchod ionizujícího záření vzduchem a jinými látkami, ochrana vzdáleností a stíněním, ochranné pomůcky, poučení o chování při běžném klinickém provozu zdrojů záření, význam kontrolních pásem)	5
Poučení o chování v havarijních situacích, role havarijního plánu a zásadových instrukcí	3

SOCIÁLNÍ AKTIVIZACE KLIENTŮ

Cíle předmětu

Cílem předmětu je:

- poskytnout účastníkům kurzu poznatky potřebné pro sociální aktivizaci a vyplňování volného času klientů a dosáhnout toho, aby účastníci kurzu získali praktické a metodické dovednosti potřebné pro sociální aktivizaci a vyplňování volného času klientů.

Počet hodiny teoretického vyučování **20**

Rozpis učiva

1. Úvod (cíl, obsah předmětu, využití při poskytování péče klientům zdravotnických nebo sociálních služeb)	3
2. Práce s materiálem (práce s papírem, s přírodninami, modelování, práce s provázky a nitěmi, textilní práce, práce s dřevem a kovem, metodika osvojování vybraných technik a postupů)	6
3. Hračka (zhotovování jednoduchých loutek, maňásků a hraček, základy práce s loutkou, metodické využití hračky a loutky)	4
4. Metodika kulturně společenské činnosti s ohledem na typ klienta a zařízení (četba, vyprávění, práce s knihou, dramatizace, poslech hudby, relaxace s hudbou, výběr a sledování filmu, televizního programu, práce s PC, výtvarné hry, pohybové hry, tanec, společenské hry, využití při práci s různými skupinami)	7

VEŘEJNÉ ZDRAVOTNICTVÍ

Cíle předmětu

Cílem předmětu je:

- poskytnout účastníkům kurzu poznatky o systému zdravotní péče a službách občanům, seznámit je s možnostmi pracovního uplatnění v oboru a dosáhnout toho, aby se studující orientoval v systému zdravotní péče a službách občanům, a aby se uměl zapojit do realizace různých programů na podporu zdraví.

Počet hodin teoretického vyučování **20**

Rozpis učiva

1. Systém zdravotní péče	5
– organizace zdravotnických služeb	
– typy zdravotnických zařízení	
– úloha státu v řízení zdravotnictví – kraje, obce	
– financování zdravotní péče	
2. Zabezpečení v případě nemoci a tíživé sociální situace	5
– zákonné a dobrovolné pojištění	
– nemocenské pojištění	
– starobní a invalidní důchod	
– sociálně - zdravotní péče o vybrané skupiny občanů (senioři, občané se zdravotním postižením)	
– sociální služby	
3. Právní úprava zdravotní péče	2
– listina základních práv a svobod	
– práva pacientů	
4. Principy zdravotního pojištění	2
– vztah pojištěnce, pojišťovny a zdravotnického zařízení	
– práva pojištěných	
5. Právní odpovědnost zdravotnického pracovníka	2
– povinná mlčenlivost	
– povinnosti, odpovědnost a práva stanovená zákoníkem práce	
6. Etika zdravotnického pracovníka	4
– úvod do problematiky	
– etika zdravotnického pracovníka	
– eticko - právní aspekty zdravotní péče (profesní etické kodexy)	

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

Cíle předmětu

Cílem předmětu je:

- poskytnout poznatky v péči o zdraví a prevenci poškození zdraví, teoretické poznatky z ošetřovatelství potřebné pro realizaci kvalitní ošetřovatelské péče a dosáhnout toho, aby účastníci kurzu dovedli poskytovat aktivní, individualizovanou ošetřovatelskou péči s respektováním kulturních specifik, aby dovedli pečovat o zdraví a předcházet onemocnění. Účastníci kurzu po absolvování předmětu budou mít jednotlivé dovednosti na úrovni, která je žádoucí pro předmět ošetřování nemocných.

Počet hodin teoretického vyučování **214**

Rozpis učiva:

1. Úvod do předmětu	4
– postavení ošetřovatele v ošetřovatelském týmu	
– ošetřovatelský proces	
– úloha ošetřovatelky v rámci ošetřovatelského procesu	
– zdravotnická dokumentace	
2. Ošetřovací jednotka	6
– typy, vybavení a součásti ošetřovací jednotky	
– provoz, organizace a harmonogram práce zdravotnického týmu	

3. Péče o pomůcky	6
– péče o přístroje a pomůcky z různých materiálů	
– pomůcky k jednorázovému použití	
– bezpečnost a ochrana zdraví při práci s elektrickými a tlakovými nádobami	
– inventář, spotřební materiál, prádlo	
– požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci	
4. Základy dezinfekce a sterilizace	6
– jednotlivé typy dezinfekce a sterilizace	
– příprava materiálu ke sterilizaci	
– zacházení se sterilním materiálem	
5. Lůžko a nemocný na lůžku	8
– typy lůžek	
– základní vybavení lůžka	
– pomocná zařízení lůžka	
– úprava lůžka bez nemocného s nemocným	
– výměna prostěradla	
– převlékání lůžka	
– polohy nemocných v lůžku	
– posouvání, obracení, přenášení nemocného	
6. Hygienická péče o děti a dospělé	10
– význam hygienické péče pro nemocného a zdravého	
– dodržování etických aspektů při provádění hygienické péče	
– význam komunikace při hygienické péči	
– ranní a večerní toaleta	
– péče o dutinu ústní	
– celková koupel na lůžku a mimo lůžko	
– mytí znečištěného nemocného	
7. Péče o prádlo	2
– uložení čistého a špinavého prádla na oddělení	
– zásady zacházení s čistým a špinavým prádlem	
8. Poruchy kožní integrity	6
– stupně dekubitů	
– místa vzniku dekubitů	
– preventivní ošetření	
– ošetrovatelská péče	
9. Péče o vyprazdňování nemocných	10
– sledování odchodu moči a stolice	
– podkládání podložních mís a močových lahví	
– inkontinence a ošetrovatelská intervence při inkontinenci	
– očistné klyzma, komunikace s nemocným při výkonu	
10. Obvazový materiál, obvazová technika	8
– obvazová technika	
– jednoduché obvazy	
– přístup k nemocnému	
– příprava a zhotovování obvazového materiálu (tampon, longeta, štětka, aj.)	

11. Úklid nemocničních prostor	4
– pomůcky a úklidové prostředky	
– rozvrh úklidových prací	
12. Sledování fyziologických funkcí	10
– měření TT, TK, P, D,	
– záznam fyziologických funkcí	
– komunikace s nemocným	
13. Odběr biologického materiálu	8
– hlavní zásady při odběrech biologického materiálu a při manipulaci s biologickým materiálem	
– odběr moči a orientační vyšetření moče, sběr moče a měření množství a spec. hm. moče	
– odběr stolice na vyšetření	
– odběr sputa na vyšetření	
14. Aplikace tepla a chladu	4
– termofor, elektrická poduška, solux, vak s ledem, improvizace	
– obklady, celkový zábal	
15. Výživa nemocných	10
– dietní systém	
– zásady stravování	
– příprava a podávání stravy na oddělení	
– krmení nemocných, etické aspekty krmení nemocných	
– podávání stravy dětem	
16. Vizita	4
– pozorování nemocných – účel, zásady	
– předávání informací	
– lékařská vizita – druhy, příprava pomůcek	
17. Doprovod nemocných/klientů na vyšetření a ošetření	2
18. Příjem, překlad, propuštění nemocného	4
– povinnosti ošetřovatele při příjmu, překlada a propuštění	
19. Péče o seniory a chronicky nemocné	14
– gerontologie a geriatrie	
– projevy stárnutí	
– význam aktivity u starých a chronicky nemocných	
– výchova ke stáří	
– sociální změny ve stáří	
– komunikace se starými, chronicky nemocnými a jejich rodinnými příslušníky	
– oddělení určená pro péči o staré a chronicky nemocné a jejich specifika	
– pečovatelská služba	
20. Péče o umírající nemocné	16
– thanatologie, eutanazie	
– prožívání nemoci a umírání	
– komunikace s umírajícím	
– péče o mrtvé tělo	

21. Zásady první pomoci	16
– orientace na místě nehody	
– neodkladná resuscitace	
– první pomoc při krvácení	
– první pomoc při bezvědomí	
– první pomoc při šoku	
– první pomoc při náhlých stavech a závažných poraněních	
22. Ošetrovatelská péče na interním oddělení	12
– subjektivní a objektivní příznaky nemoci	
– diagnostické a vyšetřovací metody používané v interním lékařství	
– ošetrovatelská péče o nemocné s interními onemocněními	
23. Ošetrovatelská péče na chirurgickém oddělení	10
– diagnostické a vyšetřovací metody v chirurgii	
– ošetrovatelská péče o nemocné s vybranými chirurgickými onemocněními (jednoduché převazy, ošetřování nemocného v sádrovém obvazu, s extenzí, s protetickými pomůckami, obvazy)	
– příprava nemocného k operaci	
24. Ošetrovatelská péče na dětském oddělení (péče o děti nad 6 let)	10
– specifika dětského věku	
– psychické změny v důsledku nemoci	
– nejčastější potíže hospitalizovaných dětí	
– výchovná činnost a zaměstnávání dětí v nemocničním prostředí	
– ošetrovatelská péče o nemocné s vybranými nemocemi dětského věku	
– péče o kojence – koupání, krmení, oblékání, přebalování, vážení, měření	
– podávání stravy větším dětem	
25. Péče o nemocné na psychiatrickém oddělení	10
- zvláštnosti hospitalizace na psychiatrickém oddělení	
- ošetrovatelská péče o nemocné s vybranými psychiatrickými nemocemi	
- přístup ošetřovatele k psychiatricky nemocným	
26. Ošetřování nemocných na gynekologicko porodnickém oddělení	14
– základní péče o ženu	
– péče o ženu v době fyziologického, patologického těhotenství	
– porod, péče o ženu při porodu, průběh fyziologického, patologického porodu	
– péče o ženu na oddělení šestinedělí, průběh fyziologického, patologického šestinedělí	
– asistovaná reprodukce a její etické aspekty	
– potrat a jeho etické aspekty.	

OŠETŘOVÁNÍ NEMOCNÝCH

Cíle předmětu

Cílem předmětu je

- osvojit si praktické dovednosti a odborné činnosti nezbytné pro ošetřování klientů/pacientů v reálném prostředí zdravotnických a sociálních zařízení a profesně připravit studující k poskytování ošetrovatelské péče o děti, mládež a dospělé včetně seniorů v rozsahu kompetencí ošetřovatele.

Počet hodin praktického vyučování

500

Rozpis učiva :

1. Management ošetrovatelské péče

2. Péče o prostředí
3. Hygienická péče
4. Péče o výživu dětí a dospělých
5. Péče o vyprazdňování pacientů
6. Sledování fyziologických funkcí
7. Asistence při určených ošetrovatelských, diagnostických nebo léčebných výkonech prováděných pod přímým vedením všeobecné sestry, porodní asistentky a radiologického asistenta
8. Doprovod nemocných/klientů na vyšetření a ošetření
9. Základní ošetrovatelská péče o pacienty/klienty v terminálním stádiu, úprava těla zemřelého

V rámci vzdělávacího programu žadatel o udělení akreditace předloží rozpracovaný plán odborné praxe, včetně přehledu výkonů, které musí účastník kurzu provést, popřípadě vidět, včetně jejich četnosti.

Literatura :

Berne, E.: *Jak si lidé hrají*. Dialog 1992

Cambellová, J.: *Techniky arteterapie ve výchově, sociální práci a klinické praxi*. Portál, Praha 1998.

Čechová, V., Mellanová, A., Kučerová, H.: *Psychologie a pedagogika pro SZŠ II*. Praha, Informatorium 2004. ISBN 80-7333-028-8.

Dylevský, I.: *Somatologie*. Olomouc, Epava 2000. ISBN 80-86297-05-5.

Haškovcová, H.: *České ošetrovatelství 10 : Manuálek sociální gerontologie*. Brno, NCONZO 2002. ISBN 80-7013-363-5.

Hobdayová, A., Ollierová, K.: *Tvořivé činnosti pro terapeutickou práci s dětmi*. Portál, Praha 2000

Jobánková, M.: *Kapitoly z psychologie pro zdravotnické pracovníky*. Brno, NCONZO 2003. ISBN 80-7013-390-2.

Kozierová, Erbová, Olivierová: *Ošetrovatelstvo*. Osveta, Martin 1995. ISBN 80-2317-0528-0

Křivohlavý, J.: *Psychologie nemoci*. Praha, Grada 2002. ISBN 80-247-0179-0.

Krebs, V. a kol.: *Sociální politika*. Codex 1997

Lhotová, D.: *Čtení a hraní k uzdravování*. 1999

Linke, A.: *Kapitoly z muzikoterapie*. Gloria, Rosice u Brna, 1997

Papeš, Z.: *Zdravotnické instituce*. Olomouc.VUP LF, 2002, 55 s. ISBN 80-244-0543-1.

Potůček, M.: *Sociální politika*. Sociologické nakladatelství, Praha 1995.

Rokyta, R., Marešová, D., Turková, Z.: *Somatologie 1. díl*. Brno, Eurolex Bohemia 2002. ISBN 80-86432-30-0.

Rokyta, R., Marešová, D., Turková, Z.: *Somatologie 2. díl*. Brno, Eurolex Bohemia 2002. ISBN 80-86432-31-9.

Rokyta, R., Štastný, F.: *Struktura a funkce lidského těla*. Praha, TIGIS, 2002

GÖPFERTO VÁ, D.: *Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie*. Triton, Praha 1997. ISBN 80-85875-48-9

Rozsypalová, M.: Čechová, V., Mellanová, A. *Psychologie a pedagogika pro SZŠ I*. Praha, Rozsypalová, M.: Péče o nemocné. Avicenum Praha 1980 *Informatorium 2003*. ISBN 80-7333-014-8.

Staňková, M.: *Ošetrovatelství I*. Avicenum, Praha 1988

Staňková, M.: *České ošetrovatelství 4: Jak provádět ošetrovatelský proces*. Brno, NCONZO 1999. ISBN 80-7013-283-3.

Šimonovský, Z.: *Hry s hudbou a techniky muzikoterapie ve výchově sociální práci a klinické praxi*. 1998

Ministerstvo zdravotnictví ČR

**Vzdělávací program
Akreditovaného kvalifikačního kurzu**

NEVIDOMÝ A SLABOZRÁKÝ MASÉR

Akreditovaný kvalifikační kurz v oboru nevidomý a slabozraký masér.

Pořádá:

Akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace Ministerstva zdravotnictví ČR k uskutečňování tohoto vzdělávacího programu (dle ustanovení § 45 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.).

Uplatnění absolventů:

Absolvent se uplatní ve zdravotnických zařízeních při výkonu rehabilitační a léčebné péče pod přímým vedením fyzioterapeuta způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu nebo lékaře se specializací v oboru rehabilitační a fyzikální medicína.

Materiální zabezpečení kurzu:

Odborná praxe musí být zajištěna v akreditovaném zdravotnickém zařízení, materiální vybavení kurzu musí být ve shodě s potřebami pro výkon příslušného povolání (viz minimální požadavky na materiální a technické zabezpečení).

Výuka je vedena odbornými pracovníky s kvalifikací předmětů dle učebního plánu kurzu.

Profil absolventa akreditovaného kvalifikačního kurzu v oboru masér:

Cílové znalosti:

- poučen o kompetencích k výkonu svého povolání
- zvládá spolupráci s jinými profesemi ve zdravotnictví
- zná etické, právní a psychologické aspekty zdravotnické profese
- zná základy organizace a provozu zdravotnických zařízení
- zná základy somatologie se zaměřením na pohybový systém
- je orientován v základech psychologie a komunikace
- ovládá teorie masáží včetně jejich indikací a kontraindikací

Cílové dovednosti:

- provádí klasické masáže

Učební plán
Učebních hodin

Teoretická část	250
Základy veřejného zdravotnictví	8
První pomoc	20
Vybrané kapitoly z psychologie	24
Základy somatologie se zaměřením na pohybový systém	48
Vybrané kapitoly z chirurgických onemocnění	16
Patologie a klinika nemocí	24

Epidemiologie a hygiena	16
Masáž klasická – teorie výuka, včetně kontraindikací	64
Prevence, a ochrana zdraví	6
Specifické opakovací postupy pro nevidomé a slabozraké maséry	24

Praktická část **250**

A. Teoreticko praktická výuka	
Teoreticko praktická výuka masáží	110

B. Praxe	
Praxe klasické masáže	40

Celkem **500**

Typy výukových pracovišť, kde bude praktické vyučování probíhat:

akreditovaná zdravotnická zařízení

- pro rehabilitační zdravotní péči,
- léčebná lázeňská zařízení

Podmínky přijetí do kurzu:

- úspěšné dokončení středního vzdělání, např. dvouleté učiliště
- dovršení věku 18 let
- úspěšné absolvování ústního přijímacího pohovoru
- dobrý zdravotní stav s výjimkou zrakových schopností
- dobrá fyzická kondice

Metody výuky:

přednášky, semináře, praktický nácvik dovedností, exkurze, praktický výcvik ve zdravotnickém zařízení.

Způsob zakončení:

Kurz je ukončen teoretickou a praktickou zkouškou před zkušební komisí dle zkušebního řádu.

Absolvent obdrží osvědčení o získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání v oboru masér.

Učební osnovy

Základy veřejného zdravotnictví	8
Systém péče o zdraví	
Organizace zdravotnických služeb, úloha státu v řízení zdravotnictví - krajské úřady, obce. Vícezdrojové financování zdravotnictví. Typy zdravotnických zařízení.	1
Zdravotničtí pracovníci a jejich příprava k výkonu povolání	
Formy a stupně vzdělávání ve zdravotnictví. Praxe a specializační studium.	1
Principy všeobecného zdravotního pojištění	
Vztah pojišťovny, pojištěnce a zdravotnického zařízení. Potřebná zdravotní péče. Zdravotní řád, seznam zdravotních výkonů. Práva pojištěných.	2
Cílové úkoly péče o zdraví	
Důraz na primární péči.	1

Výchova ke zdraví, odpovědnost občana za vlastní zdraví

Úloha zdravotnického pracovníka ve výchově ke zdraví a prevenci.
Význam prevence.

1

Odpovědnost zdravotnického pracovníka

Povinnost mlčenlivosti.
Práva nemocných, zdravotnická etika.

1

Vznik a zánik pracovního poměru

Vybrané části Zákoníku práce.

1

První pomoc – probíhá především formou praktického cvičení

20

Význam první pomoci

Vysvětlení pojmu poranění, vnější činitelé úrazu.
Vlivy mechanické, tepelné, elektrické a chemické.

2

Rány a jejich druhy

Krvácení, druhy a způsoby stavění krvácení.
První pomoc, ošetření a hojení ran.
Infekce ran, její prevence a léčba.
Zhotovení základních obvazů.

3

Vznik popálenin, místní poškození, celkové následky

První pomoc při popáleninách, prevence šoku.
Definitivní ošetření a léčba popálenin (informativně).
Poleptání kyselinami, louhy; vzhled ran, první pomoc.

4

Vysvětlení pojmů: pohmoždění, podvrtnutí, vykloubení - první pomoc

Zlomeniny, rozdělení, klinické příznaky.
První pomoc, imobilizace dlahami, transport raněných.
Léčení zlomenin (informativně).

3

První pomoc při náhlých příhodách

Poruchy dýchání - příčiny mechanické, chemické, účinky anestetik, alkoholu.
Poruchy dýchacího ústrojí - překážky v ústech, hltanu, průduškách.
Poruchy krevního oběhu - srdeční selhání, infarkt srdce, první pomoc.
Selhání periferního oběhu - šok, kolaps, první pomoc.

6

Organizace první pomoci

Zákonná povinnost všech občanů poskytnout první pomoc.
Zajištění prostředků pro první pomoc, transport raněných.
Prevence úrazů.

2

Vybrané kapitoly z psychologie

24

Předmět a úlohy psychologie

1

Význam psychologie pro práci maséra.
Postavení masérství ve skupině dotekových povolání.

(1)

Základy psychologie osobnosti	7
Struktura osobnosti a její formování.	
Motivace a vůle.	
Charakter, vlohy a schopnosti.	(2)
Poznávání osobnosti, nové druhy temperamentové typologie.	(5)
Psychické procesy a stavy	1
Vnímání, pozornost, paměť a učení.	
Představitivost a fantazie, myšlení a řeč.	
Emoce.	
Potřeby individua a změny psychických procesů a stavů v nemoci.	(1)
Psychologie nemocných	1
Subjektivní prožívání nemoci.	
Bolest, strach, úzkost.	
Adaptivní a neadaptivní reakce na nemoc.	
Orientace na saturaci potřeb nemocných.	(1)
Sociální vnímání, komunikace	6
Sklony osobnosti v sociálním prostředí.	(4)
Problematika komunikativních dovedností individua.	
Nonverbální komunikace.	(2)
Konflikty na pracovišti a konformita	4
Konformita a vztahy v týmu.	(1)
Klasifikace konfliktů.	
Prevence konfliktů a řešení konfliktních situací.	(3)
Profesionální chování	4
Chování a postoje zdravotnických pracovníků; psychické adaptace a deformace vlivem výkonu zdravotnického povolání.	
Pojem profesionálního chování maséra.	
Problematika submisivity, agresivity a asertivity.	(2)
Otázky stresu při výkonu práce maséra (eustres a distres).	(2)
Základy somatologie se zaměřením na pohybový systém	48
<hr/>	
Stavba lidského těla	
Vznik živé hmoty.	
Buňka, tkáň, orgány, soustava orgánů, jednota organismu.	2
Kosterní systém	
Stavba kostí, vývoj kosterní soustavy.	
Kostra hlavy.	
Kostra trupu a končetin.	5
Svalový systém	
Svalová tkáň, stavba a funkce kosterních svalů.	
Rozdělení svalů, hlavní svalové skupiny.	
Svaly hlavy.	
Svaly krku a hrudníku.	
Zádové svaly a svaly břicha.	

Svaly horní a dolní končetiny. Klidová poloha svalů a svalový tonus.	14
Systém oběhový Složení krve, krevní plazma a funkce krvinek. Kardiovaskulární systém. Průtok krve, činnost srdce, cévy, tepny, vlásečnice. Mízní soustava. Žlázy s vnitřní sekrecí.	5
Dýchací systém Stavba dýchacího ústrojí, mechanismus dýchání. Význam a funkce dýchání pro organismus. Význam kůže pro dýchání organismu.	3
Stavba a funkce kůže Vlastnosti kůže. Stavba a funkce podkoží. Změny měkkých tkání. Reflexní mechanismus.	5
Systém trávicí Ústa, hltan, žaludek, střeva, játra, žlučník, žlučové cesty, slinivka břišní. Trávení, vstřebávání, přeměna látek, energie, tělesná teplota.	4
Systém pohlavní a močový Stavba močových cest a funkce močového ústrojí. Stavba pohlavního ústrojí. Pohlavní orgány - význam a funkce pro organismus.	3
Nervová soustava - význam a funkce Vyšší a nižší nervová činnost. Buněčná stavba nervové soustavy. CNS – funkce. Nervy mozkomíšní a vegetativní, reflexní činnost.	5
Smyslové systémy, Telereceptory, proprioreceptory a jejich funkce. Kožní čidla. Signalizace z vnějšího a vnitřního prostředí.	2
Vybrané kapitoly z chirurgických onemocnění	16
Základy traumatologie Zánětlivá onemocnění. Poranění. Artrózy. Vertebrogenní onemocnění. Chirurgie končetin z pohledu práce maséra.	9
Základy ortopedie Vrozené a získané ortopedické vady. Revmatická onemocnění z pohledu práce maséra.	7

Patologie a klinika nemocí

24

Základní patologické děje

Nemoc - definice, zánik organismu.

Atrofie – příčiny.

Nekróza - příčiny, následky.

Kachexie, hypertrofie.

Záněty - příčiny, projevy.

Nádory - benignita, malignita, metastáza.

Vliv prostředí na výskyt nádorů.

6

Fyziologie a patologie stáří

Biologický věk.

Nejčastější choroby stáří.

1

Obecná symptomatologie

Objektivní příznaky - vědomí, tělesný stav, poloha, chůze, výraz tváře, stav výživy, tělesná teplota, tep, krevní tlak, dech, dušnost, kašel, sputum, zvratky, stolice, meteorismus, krvácení, otoky, změny na kůži, tvarové změny na jednotlivých částech těla, subjektivní příznaky, bolest, druhy, lokalizace, slabost, deprese, nauzea, závrať, svědění.

6

Obecné příznaky vybraných druhů chorob

Ischemická choroba srdeční.

Hypertenze.

Onemocnění cév.

Diabetes mellitus.

Choroby dýchacího systému.

TBC.

Nemoci dětského věku.

Stavy po gynekologických operacích.

Obezita.

6

Nervové nemoci, onemocnění pohybového aparátu

Poranění periferních nervů.

Poškození CNS.

Vertebrogenní algické syndromy.

Parkinsonova nemoc.

Roztroušená skleróza mozkomíšní.

Myopatie, poliomyelitis.

Poruchy dorozumívacích funkcí.

5

Epidemiologie a hygiena

16

Význam a úkoly epidemiologie

Preventivní zaměření epidemiologie.

Základní poznatky o mikrobech.

Působení mikrobů a virů.

Výchova ke zdraví.

2

Základní informace o nálezích

Nákaza, infekční činitel, virulence,

šíření nákazy, zdroje a cesty přenosu,
epidemie, pandemie, endemie,
nozokomiální nákazy,
nejdůležitější původci přenosných nemocí. 5

Hygiena zdravotnických zařízení

Ochrana zdravotnických pracovníků, hygienické požadavky na zdravotnická pracoviště,
riziková pracoviště, nemoci z povolání ve zdravotnictví. 3

Prevence a hygiena

Dezinfekce, dezinfekce, deratizace.
Hygiena pracovního prostředí.
Hygienická bezpečnost práce, manipulace s prádlem.
Ekologie. 3

Hygiena v práci maséra

Zásady ochrany a bezpečnosti práce.
Používání ochranných oděvů.
Specifická problematika z hygienického hlediska v práci maséra ve zdravotnictví. 3

Masáž klasická – teorie

64

Masáže

Historie masáže.
cíl masáže, rozdělení masáží.
mechanismus působení masáží.
Vliv masáže na pokožku, svalstvo a na spojení kostí.
Vliv masáže na oběhovou a nervovou soustavu.
Vliv masáže na vegetativní reflexi. 6

Indikace a kontraindikace masáže

Indikace masáže celkové a částečné.
Absolutní a relativní kontraindikace masáže.
Komplementárnost masáže.
Návaznost masáže a léčebné tělesné výchovy. 4

Příprava masáže

Hlavní hygienické zásady masáže,
nezbytnost dodržení etických zásad při práci maséra,
Vybavení masérské místnosti, zařízení potřebná k masáží,
větrání a osvětlení masérské místnosti.
Masážní prostředky - rozdělení podle účinku.
Kontraindikace některých masážních přípravků.
Osobní hygiena a oblečení maséra. 12

Příprava pacienta k masáží

Polohování pacienta k masáží.
Zklidnění pacienta před výkonem masáže. 2

Technika klasické masáže

Rozdělení masáží podle mechanismu provedení a podle rozsahu účinku.
Doba trvání masáže.

Směr a sled hmatů, charakteristika základních hmatů.
Hnětení, tření, vytírání, roztírání, tepání, chvění. 24

Postup při masážích

- dolní končetiny,
- horní končetiny,
- hrudníku,
- zad,
- břicha,
- hlavy,
- šíje.

Postup při komplexní masáži. 16

Prevence a ochrana zdraví 6

Prevence

Léčebná výživa, pohyb a životospráva, stravovací návyky.

Výchova v péči o zdraví.

Prevence kardiovaskulárních chorob.

Faktory omezující prodlužování lidského věku. 4

Ochrana zdraví

Využití volného času ve prospěch zdraví.

Práce a odpočinek.

Podpůrné kúry.

Komplementární a kompenzační sporty. 2

Specifické opakovací postupy pro nevidomé a slabozraké maséry 24

Využití opakovacích postupů k upevnění dosažených vědomostí v oblasti teoretické průpravy. Jedná se o nezbytný doplňující proces výuky nevidomých, vedoucí k odstranění možných diskrepancí v chápání odborného výkladu.

Teoreticko praktická výuka masáží 110

Výuka masáží se obsahově kryje s tématickým celkem Praxe masáže (viz níže)

Praxe masáže 140

Praxe musí v rámci komplexních masáží obsahovat klasickou masáž:

- dolní končetiny zepředu i zezadu,
- kolenního kloubu,
- horní končetiny,
- břicha,
- hrudníku,
- zad,
- ramen a šíje,
- obličeje a hlavy.

Seznam doporučené studijní literatury:

Dylevský, I.: *Anatomie pro maséry*, TRITON 2003

Flandera, S.: *Klasické masáže*, POZNÁNÍ, 2005

Žaloudek, K.: *O masáži*, Avicenum 1980

Vlček, V.: *Psychologie a doteková povolání*, POZNÁNÍ 2006

Čihák, R.: *Anatomie I,II,a III*, Avicenum 2001

Dylevský, I.: *Somatologie pro SZŠ*, Avicenum 1975

Haškovcová, H.: *České ošetřovatelství 5. Manuálek o etice*. Brno, IDV PZ 2000

Haškovcová, H.: *Práva pacientů*. Brno: IDV PZ 1996

Jobánková, M. a kol.: *Kapitoly z psychologie pro zdravotnické pracovníky*. Brno: IDV PZ 2002.

Paulínová, L.: *Psychologie pro tebe*, Informatorium Praha

Prudil, L.: *Základy právní odpovědnosti ve zdravotnictví*. Brno IDV PZ 2002.

Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů / zákon o nelékařských zdravotnických povoláních/. Sbírka zákonů, částka 30, 2004, č. 96. s. 1452 –1479

Etický kodex zdravotnického pracovníka nelékařských oborů. Věstník Ministerstva zdravotnictví ČR, částka 7, 2004, č. 8, s. 10-11

Beránková, M., Fleková, A., Holzhaserová, B.: *První pomoc. 1. vyd.*, Praha Informatorium 2002

Doenges, M., E., Moorhouse, F. M.: *Kapesní průvodce zdravotní sestry II. 2. vyd.*, Praha Grada, 1999

Minimální požadavky na materiální a technické zabezpečení kvalifikačních kurzů MASÉR

TEORIE:

Minimálně :

- nástěnné obrazy svalového systému
- nástěnné obrazy kosterního systému
- nástěnné obrazy CNS
- nástěnné obrazy útrobních orgánů
- nástěnné obrazy kožního systému
- učebnice klasické masáže, nebo její skriptový ekvivalent (minimálně) – každý posluchač
- učebnice anatomie – každý posluchač
- učebnice psychologie pro doteková povolání – každý posluchač
- učebnice (skripta) ostatních předmětů učebního plánu – k dispozici

Doporučené :

- modely kloubů
- skelet kostry (celkový)

DIDAKTICKÁ TECHNIKA :

- zařízení umožňující názorné ukázky masérských pohybů a dalších dovedností (video, standardní promítání, nebo počítačová projekce)
- kresebná tabule je nutností (jakákoliv) – možno doplnit diaprojektorem, či zpětným projektorem
- vybavení učebny školními lavicemi, či odpovídajícími stoly; nikoliv tzv. „psací židličky“ – nutnost práce s anatomickými listy, či nákresy
- osvětlení prostor odpovídající normě na vzdělávací zařízení

PRAXE :

- bílé oblečení
- zdravotnické přezutí
- schválená masérská lehátka (vždy pro 2 frekventanty kurzu), přičemž nelze akceptovat kosmetická křesla (nevyhovující anatomická tvarování), a v žádném případě nelze masírovat na školních lavicích, stolech, či na „karimatkách“ na zemi
- pomocné pracovní stolky na odkládání masérských pomůcek (bezpečnost práce)
- papírové ručníky
- sprchy – nezbytná nutnost
- bezpodmínečné plnění podmínek masérského provozu schválené hygienikem
- osvětlení prostor odpovídající normě na vzdělávací zařízení

Ministerstvo zdravotnictví ČR

Vzdělávací program Akreditovaného kvalifikačního kurzu

MASÉR

Akreditovaný kvalifikační kurz v oboru masér

Pořádá:

Akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace Ministerstva zdravotnictví ČR k uskutečňování tohoto vzdělávacího programu (dle ustanovení § 45 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.).

Uplatnění absolventů:

Absolvent se uplatní ve zdravotnických zařízeních při výkonu rehabilitační a léčebné péče pod přímým vedením fyzioterapeuta způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu nebo lékaře se specializací v oboru rehabilitační a fyzikální medicína.

Materiální zabezpečení kurzu:

Odborná praxe musí být zajištěna v akreditovaném zdravotnickém zařízení, materiální vybavení kurzu musí být ve shodě s potřebami pro výkon příslušného povolání (viz minimální požadavky na materiální a technické zabezpečení). Výuka je vedena odbornými pracovníky s kvalifikací předmětů dle učebního plánu kurzu.

Profil absolventa akreditovaného kvalifikačního kurzu v oboru masér:

Cílové znalosti:

- poučen o kompetencích k výkonu svého povolání
- zvládá spolupráci s jinými profesemi ve zdravotnictví
- zná etické, právní a psychologické aspekty zdravotnické profese
- zná základy organizace a provozu zdravotnických zařízení
- zná základy somatologie se zaměřením na pohybový systém
- je orientován v základech psychologie a komunikace
- ovládá teorie masáží včetně jejich indikací a kontraindikací
- zvládá teorii fyzikální léčby – aplikaci tepla, zábalů a vodoléčebných procedur

Cílové dovednosti:

- provádí klasické masáže
- aplikuje teplo za použití soluxu nebo parafínu
- podává zábaly
- provádí částečné i celkové koupele
- provádí základní vodoléčebné procedury
- rozeznává stavy vylučující masáže nebo postupy fyzikální léčby
- podílí se na přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků a prádla
- podílí se na dezinfekci a sterilizaci zdravotnických prostředků
- pečuje o pořádek a čistotu na pracovišti

Učební plán

Učebních hodin

Teoretická část	250
Základy veřejného zdravotnictví	8
První pomoc 20	
Vybrané kapitoly z psychologie	24
Základy somatologie se zaměřením na pohybový systém	48
Vybrané kapitoly z chirurgických onemocnění	16
Patologie a klinika nemocí	24
Epidemiologie a hygiena	16
Masáž klasická – teorie výuka, včetně kontraindikací	64
Balneologie a fyzikální terapie, aplikace tepla, zábalů a vodoléčebných procedur - teoretická výuka, včetně kontraindikací	24
Prevence a ochrana zdraví	6
Praktická část	250
A. Teoreticko praktická výuka	110
Teoreticko praktická výuka masáží	80
Teoreticko praktická výuka balneologie a fyzikální terapie	30
B. Praxe	140
Praxe klasické masáže	100
Balneologická praxe	40
Celkem	500

Typy výukových pracovišť, kde bude praktické vyučování probíhat:

akreditovaná zdravotnická zařízení

- pro rehabilitační zdravotní péči,
- léčebná lázeňská zařízení.

Podmínky přijetí do kurzu:

- úspěšné dokončení středního vzdělání, např. dvouleté učiliště
- dovršení věku 18 let
- úspěšné absolvování ústního přijímacího pohovoru
- dobrý zdravotní stav
- dobrá fyzická kondice

Metody výuky:

přednášky, semináře, praktický nácvik dovedností, exkurze, praktický výcvik ve zdravotnickém zařízení.

Způsob zakončení:

Kurz je ukončen teoretickou a praktickou zkouškou před zkušební komisí dle zkušebního řádu.

Absolvent obdrží osvědčení o získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání v oboru masér.**Učební osnovy**

Základy veřejného zdravotnictví	8
--	----------

Systém péče o zdraví

Organizace zdravotnických služeb, úloha státu v řízení zdravotnictví - krajské úřady, obce.

Vícezdrojové financování zdravotnictví.

Typy zdravotnických zařízení.

1

Zdravotničtí pracovníci a jejich příprava k výkonu povolání

Formy a stupně vzdělávání ve zdravotnictví.

Praxe a specializační studium.

1

Principy všeobecného zdravotního pojištění

Vztah zdravotní pojišťovny, pojištěnce a zdravotnického zařízení.

Potřebná zdravotní péče.

Zdravotní řád, seznam zdravotních výkonů.

Práva pojištěnců.

2

Cílové úkoly péče o zdraví

Důraz na primární péči. 1

Výchova ke zdraví, odpovědnost občana za vlastní zdraví

Úloha zdravotnického pracovníka ve výchově ke zdraví a prevenci.

Význam prevence.

1

Odpovědnost zdravotnického pracovníka

Povinnost mlčenlivosti.

Práva nemocných, zdravotnická etika.

1

Vznik a zánik pracovního poměru

Vybrané části Zákoníku práce.

1

První pomoc – probíhá především formou praktického cvičení**20****Význam první pomoci**

Vysvětlení pojmu poranění, vnější činitelé úrazu.

Vlivy mechanické, tepelné, elektrické a chemické.

2

Rány a jejich druhy

Krvácení, druhy a způsoby stavění krvácení.

První pomoc, ošetření a hojení ran.

Infekce ran, její prevence a léčba.

Zhotovení základních obvazů.

3

Vznik popálenin, místní poškození, celkové následky

První pomoc při popáleninách, prevence šoku.

Definitivní ošetření a léčba popálenin (informativně).

Poleptání kyselinami, louhy, vzhled ran, první pomoc.

4

Vysvětlení pojmů : pohmoždění, podvrtnutí, vykloubení - první pomoc

Zlomeniny, rozdělení, klinické příznaky.

První pomoc, imobilizace dlahami, transport raněných.

Léčení zlomenin (informativně).

3

První pomoc při náhlých příhodách

Poruchy dýchání - příčiny mechanické, chemické, účinky anestetik, alkoholu.

Poruchy dýchacího ústrojí - překážky v ústech, hltanu, průduškách.

Poruchy krevního oběhu - srdeční selhání, infarkt srdce; první pomoc.

Selhání periferního oběhu - šok, kolaps; první pomoc.

6

Organizace první pomoci

Zákonná povinnost všech občanů poskytnout první pomoc.
Zajištění prostředků pro první pomoc, transport raněných.
Prevence úrazů.

2

Vybrané kapitoly z psychologie

24

Předmět a úlohy psychologie

1

Význam psychologie pro práci maséra.
Postavení masérství ve skupině dotekových povolání.

(1)

Základy psychologie osobnosti

7

Struktura osobnosti a její formování.

Motivace a vůle.

Charakter, vlohy a schopnosti.

(2)

Poznávání osobnosti, nové druhy temperamentové typologie.

(5)

Psychické procesy a stavy

1

Vnímání, pozornost, paměť a učení.

Představitivost a fantazie, myšlení a řeč.

Emoce.

Potřeby individua a změny psychických procesů a stavů v nemoci.

(1)

Psychologie nemocných

1

Subjektivní prožívání nemoci.

Bolest, strach, úzkost.

Adaptivní a neadaptivní reakce na nemoc.

Orientace na saturaci potřeb nemocných.

(1)

Sociální vnímání, komunikace

6

Sklony osobnosti v sociálním prostředí.

(4)

Problematika komunikativních dovedností individua.

Nonverbální komunikace.

(2)

Konflikty na pracovišti a konformita

4

Konformita a vztahy v týmu.

(1)

Klasifikace konfliktů.

Prevence konfliktů a řešení konfliktních situací.

(3)

Profesionální chování

4

Chování a postoje zdravotnických pracovníků, psychické adaptace a deformace vlivem výkonu zdravotnického povolání.

Pojem profesionálního chování maséra.

Problematika submisivity, agresivity a asertivity.

(2)

Otázky stresu při výkonu práce maséra (eustres a distres).

(2)

Základy somatologie se zaměřením na pohybový systém

48

Stavba lidského těla

Vznik živé hmoty.

Buňka, tkáň, orgány, soustava orgánů, jednota organismu.

2

Kosterní systém

Stavba kostí, vývoj kosterní soustavy.

Kostra hlavy.

Kostra trupu a končetin.

5

Svalový systém

Svalová tkáň, stavba a funkce kosterních svalů.

Rozdělení svalů, hlavní svalové skupiny.

Svaly hlavy.

Svaly krku a hrudníku.

Zádové svaly a svaly břicha.

Svaly horní a dolní končetiny.

Klidová poloha svalů a svalový tonus.

14

Systém oběhový

Složení krve, krevní plazma a funkce krvinek.

Kardiovaskulární systém.

Průtok krve, činnost srdce, cévy, tepny, vlásečnice.

Mízní soustava.

Žlázy s vnitřní sekrecí.

5

Dýchací systém

Stavba dýchacího ústrojí, mechanismus dýchání.

Význam a funkce dýchání pro organismus.

Význam kůže pro dýchání organismu.

3

Stavba a funkce kůže

Vlastnosti kůže.

Stavba a funkce podkoží.

Změny měkkých tkání.

Reflexní mechanismus.

5

Systém trávicí

Ústa, hltan, žaludek, střeva, játra, žlučník, žlučové cesty, slinivka břišní.

Trávení, vstřebávání, přeměna látek, energie, tělesná teplota.

4

Systém pohlavní a močový

Stavba močových cest a funkce močového ústrojí.

Stavba pohlavního ústrojí.

Pohlavní orgány - význam a funkce pro organismus.

3

Nervová soustava - význam a funkce

Vyšší a nižší nervová činnost.

Buněčná stavba nervové soustavy.

CNS – funkce.

Nervy mozkomíšní a vegetativní, reflexní činnost.

5

Smyslové systémy,

Telereceptory, proprioreceptory a jejich funkce.

Kožní čidla.

Signalizace z vnějšího a vnitřního prostředí.

2

Vybrané kapitoly z chirurgických onemocnění**16****Základy traumatologie**

Zánětlivá onemocnění.

Poranění.

Artrózy.

Vertebrogenní onemocnění.

Chirurgie končetin z pohledu práce maséra.

9

Základy ortopedie

Vrozené a získané ortopedické vady.

Revmatická onemocnění z pohledu práce maséra.

7

Patologie a klinika nemocí**24****Základní patologické děje**

Nemoc - definice, zánik organismu.

Atrofie - příčiny.

Nekróza - příčiny, následky.

Kachexie, hypertrofie.

Záněty - příčiny, projevy.

Nádory - benignita, malignita, metastáza.

Vliv prostředí na výskyt nádorů.

6

Fyziologie a patologie stáří

Biologický věk.

Nejčastější choroby stáří.

1

Obecná symptomatologie

Objektivní příznaky - vědomí, tělesný stav, poloha, chůze, výraz tváře, stav výživy, tělesná teplota, tep, krevní tlak, dech, dušnost, kašel, sputum, zvratky, stolice, meteorismus, krvácení, otoky, změny na kůži, tvarové změny na jednotlivých částech těla, subjektivní příznaky, bolest, druhy, lokalizace, slabost, deprese, nauzea, závrať, svědění.

6

Obecné příznaky vybraných druhů chorob

Ischemická choroba srdeční.

Hypertenze.

Onemocnění cév.

Diabetes mellitus.

Choroby dýchacího systému.

TBC.

Nemoci dětského věku.

Stavy po gynekologických operacích.

Obezita.

6

Nervové nemoci, onemocnění pohybového aparátu

Poranění periferních nervů.

Poškození CNS.

Vertebrogenní algické syndromy.

Parkinsonova nemoc.

Roztroušená skleróza mozkomíšní.

Myopatie, poliomyelitis.

Poruchy dorozumívacích funkcí.

5

Epidemiologie a hygiena **16**

Význam a úkoly epidemiologie

Preventivní zaměření epidemiologie.

Základní poznatky o mikrobech.

Působení mikrobů a virů.

Výchova ke zdraví. 2**Základní informace o nákazách**

Nákaza, infekční činitel, virulence, šíření nákazy, zdroje a cesty přenosu, epidemie, pandemie, endemie, nozokomiální nákazy, nejdůležitější původci přenosných nemocí. 5

Hygiena zdravotnických zařízení

Ochrana zdravotnických pracovníků, hygienické požadavky na zdravotnická pracoviště, riziková pracoviště, nemoci z povolání ve zdravotnictví. 3

Prevence a hygiena

Dezinfekce, dezínsekce, deratizace.

Hygiena pracovního prostředí.

Hygienická bezpečnost práce, manipulace s prádlem.

Ekologie. 3**Hygiena v práci maséra**

Zásady ochrany a bezpečnosti práce.

Používání ochranných oděvů.

Specifická problematika z hygienického hlediska v práci maséra ve zdravotnictví. 3**Masáž klasická – teorie** **64****Masáže**

Historie masáže.

Cíl masáže, rozdělení masáží, mechanismus působení masáží.

Vliv masáže na pokožku, svalstvo a na spojení kostí.

Vliv masáže na oběhovou a nervovou soustavu.

Vliv masáže na vegetativní reflexi. 6**Indikace a kontraindikace masáže**

Indikace masáže celkové a částečné.

Absolutní a relativní kontraindikace masáže.

Komplementárnost masáže.

Návaznost masáže a léčebné tělesné výchovy. 4**Příprava masáže**

Hlavní hygienické zásady masáže,

nezbytnost dodržení etických zásad při práci maséra.

Vybavení masérské místnosti, zařízení potřebná k masáži,

větrání a osvětlení masérské místnosti.

Masážní prostředky - rozdělení podle účinku.

Kontraindikace některých masážních přípravků.

Osobní hygiena a oblečení maséra. 12

Příprava pacienta k masáži

Polohování pacienta k masáži.

Zklidnění pacienta před výkonem masáže.

2

Technika klasické masáže

Rozdělení masáží podle mechanismu provedení a podle rozsahu účinku.

Doba trvání masáže.

Směr a sled hmatů, charakteristika základních hmatů.

Hnětení, tření, vytírání, roztírání, tepání, chvění.

24

Postup při masážích

– dolní končetiny,

– horní končetiny,

– hrudníku,

– zad,

– břicha,

– hlavy,

– šíje.

Postup při komplexní masáži.

16

Balneologie a fyzikální terapie – teorie

24

Historie a současnost lázeňství

Přírodní léčivé zdroje a léčivé klima jako základ lázeňské léčby, působení faktorů lázeňského místa.

Indikace a kontraindikace lázeňské léčby.

2

Minerální vody a jejich aplikace

Pitná léčba.

Irigace tělních dutin – jen informativně.

2

Inhalace

1

Vodoléčba

Rozdělení procedur vodoléčby.

Druhy koupelí.

Pololázně, sprchy a stříky.

Šlapací koupele.

Vířivé lázně.

Sauna.

Bezpečnost práce.

5

Masáž ve vodě,

podvodní masáže,

perlička,

skotské stříky.

4

Teploléčba

Základní fyzikální pojmy.

Charakteristika teploléčebných procedur.

Druhy běžně používaných přístrojů.

Využití infračerveného a ultrafialového záření.

Bezpečnost práce.

4

Peloidoterapie, vysvětlení pojmu

Druhy zábalů.

Účinky zábalů.

Příprava a aplikace zábalů.

Slatiny.

Aplikace parafínu v zábalech.

3

Kontraindikace podle jednotlivých procedur - taxativně.

Bezprostřední projevy procedur na organismu.

3

Prevence a ochrana zdraví**6****Prevence**

Léčebná výživa, pohyb a životospráva, stravovací návyky.

Výchova v péči o zdraví.

Prevence kardiovaskulárních chorob.

Faktory omezující prodlužování lidského věku.

4

Ochrana zdraví

Využití volného času ve prospěch zdraví.

Práce a odpočinek.

Podpůrné kúry.

Komplementární a kompenzační sporty.

2

Teoreticko praktická výuka masáží**80**

Výuka masáží se obsahově kryje s tématickým celkem Praxe masáže (viz níže).

Teoreticko praktická balneologie a fyzikální terapie**30**

Výuka masáží se obsahově kryje s tématickým celkem balneologická praxe (viz níže).

Praxe masáže**100**

Praxe musí v rámci komplexních masáží obsahovat klasickou masáž:

- dolní končetiny zepředu i zezadu,
- kolenního kloubu,
- horní končetiny,
- břicha,
- hrudníku,
- zad,
- ramen a šíje,
- obličeje a hlavy.

Balneologická praxe**40**

Praxe musí obsahovat:

- koupele,
- vodní a podvodní masáže,

- skotské stříky,
- procedury teploléčby,
- aplikace zábalů.

Seznam doporučené studijní literatury:

Dylevský, I.: *Anatomie pro maséry*, TRITON 2003

Flandera, S.: *Klasické masáže*, POZNÁNÍ, 2005

Žaloudek, K.: *O masáži*, Avicenum 1980

Vlček, V.: *Psychologie a doteková povolání*, POZNÁNÍ 2006

Čihák, R.: *Anatomie I,II,a III*, Avicenum 2001

Dylevský, I.: *Somatologie pro SZŠ*, Avicenum 1975

Haškovcová, H.: *České ošetřovatelství 5. Manuálek o etice*. Brno IDV PZ 2000.

Haškovcová, H.: *Práva pacientů*. Brno: IDV PZ 1996.

Jobánková, M. a kol.: *Kapitoly z psychologie pro zdravotnické pracovníky*. Brno: IDV PZ 2002.

Paulínová, L.: *Psychologie pro tebe*, Informatorium Praha

Prudil, L. : *Základy právní odpovědnosti ve zdravotnictví*.Brno: IDV PZ 2002.

Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů / zákon o nelékařských zdravotnických povoláních/. Sbírka zákonů, částka 30, 2004, č. 96. s. 1452 –1479

Etický kodex zdravotnického pracovníka nelékařských oborů. Věstník Ministerstva zdravotnictví ČR, částka 7, 2004, č. 8, s. 10-11

Beránková, M., Fleková, A., Holzhaserová, B.,: *První pomoc. 1. vyd.* Praha: Informatorium, 2002

Doenges, M. E., Moorhouse, F. M.: *Kapesní průvodce zdravotní sestry II. 2. vyd.* Praha: Grada, 1999

Minimální požadavky na materiální a technické zabezpečení kvalifikačních kurzů MASÉR

TEORIE:

Minimálně:

- nástěnné obrazy svalového systému
- nástěnné obrazy kosterního systému
- nástěnné obrazy CNS
- nástěnné obrazy útrobních orgánů
- nástěnné obrazy kožního systému
- učebnice klasické masáže, nebo její skriptový ekvivalent (minimálně) – každý posluchač
- učebnice anatomie – každý posluchač
- učebnice psychologie pro doteková povolání – každý posluchač
- učebnice (skripta) ostatních předmětů učebního plánu – k dispozici

Doporučené:

- modely kloubů
- skelet kostry (celkový)

DIDAKTICKÁ TECHNIKA:

- zařízení umožňující názorné ukázky masérských pohybů a dalších dovedností (video, standardní promítání, nebo počítačová projekce)
- kresebná tabule je nutností (jakákoliv) – možno doplnit diaprojektorem, či zpětným projektorem
- vybavení učebny školními lavicemi, či odpovídajícími stoly; nikoliv tzv. „psací židličky“ – nutnost práce s anatomickými listy, či nákresy
- osvětlení prostor odpovídající normě na vzdělávací zařízení

PRAXE :

- bílé oblečení
- zdravotnické přezutí
- schválená masérská lehátka (vždy pro 2 frekventanty kurzu), přičemž nelze akceptovat kosmetická křesla (nevyhovující anatomická tvarování), a v žádném případě nelze masírovat na školních lavicích, stolech, či na „karimatkách“ na zemi
- pomocné pracovní stolky na odkládání masérských pomůcek (bezpečnost práce)
- papírové ručníky
- sprchy – nezbytná nutnost
- bezpodmínečné plnění podmínek masérského provozu schválené hygienikem
- osvětlení prostor odpovídající normě na vzdělávací zařízení

Ministerstvo zdravotnictví ČR

Vzdělávací program akreditačního kvalifikačního kurzu

DEZINFEKTOR

Akreditovaný kvalifikační kurz v oboru dezinfektor

Pořádá:

Akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace Ministerstva zdravotnictví k uskutečňování tohoto vzdělávacího programu (dle ustanovení § 45 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.).

1. Uplatnění absolventů

Úspěšným ukončením akreditovaného kvalifikačního kurzu závěrečnou zkouškou před zkušební komisí získává zdravotnický pracovník odbornou způsobilost k výkonu povolání dezinfektora v rámci ochrany veřejného zdraví pod odborným dohledem.

2. Předpokládané výsledky vzdělávání

Schopnost provádět průběžnou, popřípadě závěrečnou ohniskovou dezinfekci, dezinfekci v ohnisku nákazy, popřípadě i ochrannou dezinfekci a dezinfekci a činit další potřebná opatření pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu činností v oboru ochrany veřejného zdraví bez odborného dohledu dle ustanovení § 32 vyhlášky č. 424/2004 Sb.

3. Vstupní předpoklady účastníků studia

- dovršení věku 18 let,
- úspěšné absolvování přijímacího pohovoru,
- dobrá fyzická kondice.

Žádost o zařazení do akreditovaného kvalifikačního kurzu podává uchazeč:

- akreditovanému zařízení prostřednictvím zdravotnického zařízení nebo jiného zařízení, které je jeho zaměstnavatelem,
- nebo svým jménem, pokud absolvuje akreditovaný kvalifikační kurz na vlastní náklady..

4. Program studia

4.1. Délka a forma studia

Délka studia je dána ustanovením § 33 vyhlášky č. 39/2005 Sb. Účastník akreditovaného kvalifikačního kurzu je v rámci tohoto vzdělávání povinen absolvovat:

- teoretickou výuku v rozsahu nejméně 80 hodin v akreditovaném zařízení, která poskytne základní znalosti v oborech, které tvoří základ pro ochranu veřejného zdraví, a to v epidemiologii, mikrobiologii a lékařské zoologii, v hygieně, dezinfekci a sterilizaci, v dezinfekci a deratizaci,
- praktickou výuku v rozsahu nejméně 40 hodin na pracovišti akreditovaného zařízení, poskytující dovednosti a znalosti v metodách běžné a speciální ochranné dezinfekci, dezinfekci a deratizaci a v metodách odstranění biologického materiálu.

4.2. Cíle vzdělávacího programu

Osvojení teoretických znalostí a praktických dovedností v problematice:

- práce se zdravotnickou dokumentací a s informačním systémem zdravotnického zařízení,

- příjmu, kontroly, manipulace, transportu a ukládání nástrojů, přístrojů, zdravotnických materiálů, pomůcek a prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťování jejich dostatečné zásoby,
- provádění průběžné, popřípadě závěrečné ohniskové dezinfekce a dezinfekce v ohnisku nákazy, popřípadě i ochranné dezinfekce a dezinfekce, případně dalšího šetření v terénu a potřebného opatření v ohnisku nákazy,
- provádění dezinfekce prádla, matrací, lůžkovin, zbytků jídla ve všech typech zdravotnických zařízeních a zařízeních sociální péče, zejména na infekčních odděleních,
- obsluhy čistící stanice odpadních vod, včetně jejich dezinfekce,
- ohniskové i ochranné deratizaci,
- obsluhy pojízdných i stabilních dezinfekčních, dezinfekčních a deratizačních přístrojů,
- dezinfekce vodních zdrojů a odběrů vod na laboratorní vyšetření,
- likvidace odpadu, včetně nebezpečného odpadu podle zvláštních právních předpisů,
- sledování spotřeby a stavu zásob dezinfekčních přípravků.

4.3. Organizace výuky

Teoretická a praktická výuka.

4.4. Metody výuky

Přednášky, semináře, samostudium a konzultace.

4.5. Způsob zakončení

Závěrečná zkouška před zkušební komisí. O úspěšně vykonané závěrečné zkoušce vydá ministerstvo osvědčení o získané odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání.

5. Učební plán

Názvy vyučovacích předmětů	Počet hodin přímé výuky
BOZ a základy první pomoci	10
Dezinfekce, dezinfekce a deratizace	35
Epidemiologie	10
Hygiena	10
Mikrobiologie a lékařská zoologie	10
Legislativa	5
Praktická část	40
CELKEM HODIN PŘÍMÉ VÝUKY	120

5.1 BOZP a základy první pomoci

10 hodin

Prevence možných rizik v souvislosti se zavedenými systémy řízení jakosti, ochrany životního prostředí, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Cíl:

- objasnění mechanických, tepelných, a chemických vlivů na zdraví,
- osvojení metod první pomoci při zasažení dezinfekčními prostředky, insekticidy, rodenticidy,
- zákonná povinnost poskytnutí první pomoci, prevence úrazů v souvislosti s výkonem povolání dezinfektora,
- platná legislativa,
- demonstrace vybraných metod první pomoci v souvislosti s výkonem povolání dezinfektora.

5.2 Dezinfekce, dezinfekce, deratizace

35 hodin

Získání vědomostí v oblastech dezinfekce, dezinfekce a deratizace v souladu se zákonem č. 258/2000 Sb. a vyhláškou č. 195/2005 Sb., kterou se upravují podmínky předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče.

Cíl:

- vysvětlení základních pojmů dezinfekce, dezinfekce a deratizace,
- zvládnutí vybraných kapitol z chemie v souvislosti s chemickými dezinfekčními, dezinfekčními a deratizačními prostředky,
- získání přehledu v typech dezinfekce, spektru dezinfekčních prostředků, mechanismů jejich účinku, zásadách použití,
- zvládnutí zásad a způsobů sterilizace,
- osvojení všeobecných zásad dezinfekce z oblasti mechaniky a termiky,
- chemické způsoby dezinfekce, možné aplikační formy,
- vysvětlení epidemiologické závažnosti synantropních a exoantropních hlodavců zásady a výkony deratizace,
- mechanické, biologické a chemické ničení hlodavců, způsoby odstraňování uhynulých živočichů a kadaverů,
- kontrola účinnosti dezinfekčních, dezinfekčních a deratizačních postupů.

5.3. Epidemiologie**10 hodin**

Získání vědomostí z oboru epidemiologie v souvislosti s procesem vzniku, přenosu a šíření nález, především s přírodní ohniskovostí a s příslušnými protiepidemickými opatřeními.

Cíl:

- specifikace úkolů epidemiologie, spolupráce s ostatními lékařskými obory,
- doplnění vědomostí v problematice vzniku a šíření infekčních nález,
- doplnění vědomostí v protiepidemických opatřeních v ohnisku nález,
- způsoby aktivní a pasivní imunizace,
- způsoby provádění kontrol dezinfekce, dezinfekce a deratizace.

5.4. Hygiena**10 hodin**

Získání vědomostí z oboru hygieny obecné a komunální.

Cíl:

- osvojení definic, úkolů a metod práce hygieny,
- zvládnutí vybraných kapitol hygieny ovzduší, chemických a mikrobiologických změn ovzduší v uzavřených prostorách,
- seznámení se s významem půdy z hygienického hlediska,
- seznámení se s význam vody a její ochrany před znečištěním,
- seznámení se s hygienou bydlení,
- seznámení se s hygienou práce s přihlédnutím k chemickým škodlivinám,
- seznámení se s osobní hygienou,
- seznámení se se způsoby shromažďování, odstraňování a likvidace odpadů v intencích zákona č.185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších zákonů,
- nácviky výkonů hygienického průzkumu před deratizačním zásahem v potravinářské a živočišné výrobě, ve městě, v bytové zástavbě.

5.5. Mikrobiologie a lékařská zoologie**10 hodin**

Získání příslušných vědomostí z oboru mikrobiologie, biologie a zoologie pro potřeby profese dezinfektor.

Cíl:

- získání přehledu mikroorganismů, jejich rozdělení, patogenita, virulence, nejčastěji se vyskytujících původci nález,
- získání přehledu epidemiologicky významného hmyzu – mouchy, komáři, vši, blechy, štěnice, švábi, mravenci, klíšťata, roztoči a další,
- získání přehledu epidemiologicky významných synantropních a exoantropních hlodavců – potkan černý, hnědý, myš domácí a další.

5.6. Legislativa**5 hodin**

Získání příslušných vědomostí z platné legislativy týkající se výkonu profese dezinfektor.

Cíl:

- zvládnutí příslušné platné legislativy – zákony a prováděcí vyhlášky,
- znalost zákona č. 96/2004 Sb. o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- znalost vyhlášky č. 424/2004 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků,
- znalost zákona č. 258/2001 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů,
- znalost zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech. a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákoník práce a s ním související nařízení vlády č. 178/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci, ve znění pozdějších předpisů.

5.7. Praktická část**40 hodin**

Praktický výcvik vykonává frekventant kurzu v oblasti pracovních činností dezinfekce, dezinsekce a deratizace pod odborným dohledem.

Cíl:

- nácvik aplikace ochranných individuálních pomůcek,
- praktický nácvik vybraných metod dezinfekce, dezinsekce a deratizace,
- zvládnutí vedení protokolů,
- nácvik identifikace příslušného hmyzu a hlodavců.

Praktické výkony	Počet výkonů
Nácvik aplikace ochranných individuálních pomůcek	5
Obsluha horkovzdušných sterilizátorů – vedení dokumentace	4
Způsoby ředění, výpočet koncentrací a praktické používání chemických dezinfekčních látek	10
Dezinfekce vody, z toho polovina zdrojů pitné vody – vedení dokumentace	6
Výkon dezinfekce v lůžkovém zdravotnickém zařízení	5
Nácvik vedení skladu dezinfekčních látek – evidence	5
Represivní zásahy proti mouchám a švábům – vedení dokumentace	10
Vedení skladu insekticidních látek – dokumentace	5
Provedení a kontrola výsledku deratizačního zásahu – vedení protokolu	15
Vedení skladu rodenticidních látek – vedení evidence	5
CELKEM	70

6. Literatura

1. Bydžovský J.: *První pomoc*. Praha, Grada Publishing, 2004.
2. Fridrichovská J.: *Toxikologie a první pomoc*. Sdružení DDD, Praha 2001.
3. Göpfertová D. a kol.: *Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, hygiena – 3. vyd.*, ISBN 5, 2002.
4. Chmela J. *Ochranná a ohnisková deratizace*. Sdružení DDD, Praha 1993.
5. Knoz J.: *Obecná zoologie I*. Skriptum MU v Brně 1990.

6. Melicherčíková V.: *Sterilizace a dezinfekce ve zdravotnictví*. GRADA, Praha 1998.
7. Melicherčíková V.: *Ochranná a ohnisková dezinfekce a sterilizace*. Praha Sdružení DDD 1993.
8. *Platné zákony a vyhlášky, související s danou problematikou*.
9. Rupeš V., Ledvinka J.: *Příručka dezinfekce a deratizace: učebnice odborných kurzů pořádaných Sdružením DDD*, Praha 2003.
10. Stejskal V. a kol.: *Dezinfekce II: Skladištní škůdci*. Sdružení DDD, Praha 1993.
11. Stejskal V., Adler C.: *Fumigace a řízené atmosféry*. Sdružení DDD, Praha 1997.

7. Činnosti

Dezinfektor provádí dle vyhlášky č. 424/2004 Sb., která stanovuje činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků následující činnosti, a to pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu činností v oboru ochrany veřejného zdraví bez odborného dohledu:

- pracuje se zdravotnickou dokumentací a s informačním systémem zdravotnického zařízení,
- podílí se na přejímání, kontrole, manipulaci, transportu a uložení nástrojů, přístrojů, zdravotnického materiálu, pomůcek a prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby a stálé pohotovosti,
- provádí průběžnou, popřípadě závěrečnou ohniskovou dezinfekci a dezinfekci v ohnisku nákazy, popřípadě i ochrannou dezinfekci a dezinfekci, případně další šetření v terénu a činí další potřebná opatření v ohnisku nákazy,
- provádí dezinfekci prádla, matrací, lůžkovin, zbytků jídla ve všech typech zdravotnických zařízeních a zařízeních sociální péče, zejména na infekčních odděleních,
- obsluhuje čistící stanice odpadních vod, včetně jejich dezinfekce,
- provádí ohniskovou i ochrannou deratizaci,
- obsluhuje pojízdné i stabilní dezinfekční, dezinfekční a deratizační přístroje,
- provádí dezinfekci vodních zdrojů a odběry vod na laboratorní vyšetření,
- likviduje odpad, včetně nebezpečného odpadu podle zvláštních právních předpisů,
- pečuje o hygienu prostředí dezinfekčních stanic,
- sleduje spotřebu a stav zásob dezinfekčních přípravků.

Ministerstvo zdravotnictví ČR

Vzdělávací program akreditovaného kvalifikačního kurzu

AUTOPTICKÝ LABORANT

Akreditovaný kvalifikační kurz v oboru autoptický laborant

Pořádá:

Akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace Ministerstvem zdravotnictví k uskutečňování tohoto vzdělávacího programu (dle ustanovení § 45 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.).

Uplatnění absolventů:

Činnost v rámci diagnostické péče pod přímým vedením lékaře.

Materiální zabezpečení kurzu:

Odborná praxe musí být zajištěna ve zdravotnickém zařízení (oddělení, ústavy patologické anatomie, soudní lékařství) materiální vybavení musí být ve shodě s potřebami pro výkon příslušného povolání.

Profil absolventa akreditovaného kvalifikačního kurzu pro obor autoptický laborant

Charakteristika:

Absolvent je připraven k výkonu povolání autoptický laborant se znalostí rozsahu svých činností, své odpovědnosti i kompetence a své role v rámci týmu.

Cílové znalosti:

- zná etické, právní a psychologické aspekty zdravotnické profese,
- zná základy podpory a ochrany zdraví, včetně bezpečnosti a ochrany, personálu a životního prostředí,
- zná základy organizace a provozu zdravotnických zařízení, provozu pitevny,
- má základní teoretické vědomosti o poskytování první pomoci,
- zná základy práce při výkonu pitvy a úpravy těla zemřelého pro předání pohřební službě v rozsahu optimálním pro roli autoptického laboranta pro pitevnu,
- zná základy patologie v rozsahu optimálním pro roli autoptického laboranta.

Cílové dovednosti:

V rozsahu optimálním pro roli autoptického laboranta:

- upevnění získaných vědomostí a dovedností výkonu pitvy a úpravě těla zemřelého pro předání pohřebnímu ústavu,
- upevnění dovedností při nástřihu cév, balzamací, preparaci a makrofotografii,
- upevnění získaných vědomostí a dovedností při podílení se na výkonech na úseku patologie,
- v komunikaci s pozůstalými,
- v poskytování první pomoci,
- v péči o prostředí,
- v aplikaci poznatků v týmové práci v přímém kontaktu a spolupráci s jinými profesemi ve zdravotnictví.

Cíl akreditovaného kvalifikačního kurzu:

Cílem je aby absolvent byl teoreticky i prakticky připraven spolupracovat v rozsahu svých činností při výkonu pitvy a speciálních postupů, úpravy těla zemřelého po pitvě, byl schopen poskytnout první pomoc, osvojil si psychologický přístup k pozůstalým, získal schopnost respektovat materiální a finanční zdroje a nabyt zkušenosti z týmové práce s příslušníky jiných profesí ve zdravotnictví.

Učební plán

Předmět	počet hodin
I. Teoretická část	200
Základy veřejného zdravotnictví	10
Somatologie	30
První pomoc	10
Hygiena	10
Etika zdravotnického pracovníka	10
Patologie	60
Technika práce na pitevně	70
II. Praktické část	100
Praktický nácvik na pitevně	100
Celkem	300

Akreditovaný kvalifikační kurz k získání odborné způsobilosti k výkonu povolání autoptický laborant (dle vyhlášky č. 39/2005 Sb., ustanovení § 40) probíhá:

- v denní formě studia se specificky odborným charakterem, který zahrnuje nejméně 300 kontaktních hodin a to nejméně 200 hodin teorie a 100 hodin praxe,
- v jiné než denní formě studia, jehož celková doba výuky není kratší než doba výuky podle písmene a) a není dotčena úroveň vzdělání.

Podmínky přijetí:

- > ukončené základní vzdělání,
- > dovršení věku 18 let,
- > úspěšné absolvování ústního přijímacího pohovoru,
- > dobrá fyzická kondice.

Metody výuky:

Přednášky, semináře, problémové situace, praktický nácvik dovedností, exkurze, odborný praktický výcvik ve zdravotnickém zařízení.

Způsob zakončení:

Závěrečná zkouška před zkušební komisí dle zkušebního řádu:

- > část teoretická,
- > část praktická.

Absolvent obdrží osvědčení o získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání v oboru autoptický laborant.

Učební osnovy**I. Teoretická část****Základy veřejného zdravotnictví****10****Anotace předmětu:**

Poskytuje základní informace v oblasti organizace zdravotnických služeb, organizaci a provozu zdravotnických zařízení, o zdravotnických pracovnících – jejich způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, jejich právní odpovědnosti a etice.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání poznatků, které pomohou orientovat se ve struktuře zdravotnických zařízení, v jejich organizaci a provozu, poskytnout informace o způsobilosti k výkonu povolání, kompetencích, etice a právní odpovědnosti zdravotnického pracovníka.

System zdravotnictví, 2
 zdravotní péče,
 úloha státu v řízení zdravotnických služeb,
 principy všeobecného zdravotního pojištění,
 práva pojištěných,
 přehled platné legislativy související se zdravotnictvím (zákon č. 96/2004 Sb., č. 101/2000 Sb, č. 20/1966 Sb.).

Organizace a provoz zdravotnických zařízení, 2
 organizační řád,
 provozní řád.

Zdravotnických pracovník a jeho postavení v pracovním týmu, 2
 způsobilost k výkonu zdravotnického povolání - legislativní podpora,
 celoživotní vzdělávání zdravotnických pracovníků,
 kompetence a týmová práce.

Právní odpovědnost zdravotnického pracovníka, 2
 povinná mlčenlivost,
 povinnosti, odpovědnost a práva stanovená zákoníkem práce.

Etika zdravotnického pracovníka, 2
 úvod do problematiky,
 etika zdravotnického pracovníka,
 práva pacientů,
 profesní etické kodexy.

Somatologie 30**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoretický základ pro pochopení stavby lidského těla, základních funkcí organismu a jejich vzájemných souvislostí.

Cíl:

Cílem předmětu je získání základních poznatků v anatomii a fyziologii lidského těla.

Stavba lidského těla 4
 Buňka, tkáň, orgány, organizmus 2
 Systémy lidského těla 2
 Pohybový 2
 Svalový 2
 Oběhový 2
 Dýchací 2
 Trávicí 2
 Vylučovací a pohlavní 4
 Nervový 2
 Kožní 2
 Žlázy s vnitřní sekrecí 2
 Smysly a smyslové orgány 2

První pomoc 10**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoretický základ pro orientaci v metodice a aplikaci postupů první pomoci.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je poskytnout základní znalosti v problematice poskytování první pomoci.

Úvod do problematiky první pomoci	2
Postup při poskytování základní první pomoci	2
Neodkladná resuscitace	
Stavy vyžadující první pomoc a prevence komplikací	2
Rány	
Krvácení	2
Poranění hlavy, krku, páteře a míchy, hrudníku, břicha	
Popálení, poleptání, poranění elektrickým proudem, poškození chladem	
Akutní otravy, drogová závislost	2
Psychické poruchy	

Hygiena 10**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoretický základ v hygienické péči a hygieně práce.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je poskytnout základní znalosti v problematice hygieny.

Hygienické péče a hygienická služba	2
Přenos infekčních nemocí	2
Likvidace odpadů	2
Hygiena práce na pitevně, osobní hygiena	2
Používání ochranných oděvů a pomůcek	2

Etika zdravotnického pracovníka 10**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoretický základ pro komunikaci.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je poskytnout základní znalosti o etickém přístupu a vzájemné komunikaci.

Význam etiky při práci v pitevně	2
Komunikace mezi pozůstalými a zdravotnickým pracovníkem	2
Navazování kontaktu	2
Empatie	2
Specifika přístupu v osobním jednání	
Interpersonální vztahy na pracovišti	
Faktory ovlivňující pracovní výkon zdravotnického pracovníka	
Úcta k mrtvému	2

Patologie 60**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoretický základ pro orientaci v nauce o nemocech.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je poskytnout základní znalosti v oboru patologie.

Zánik organismu, známky smrti	6
Podstata a průběh nemoci, příčiny onemocnění, stárnutí a stáří	4
Regresivní změny, atrofie, dystrofie, metabolické změny	10
Poruchy mechanismu srdeční činnosti a krevního oběhu	10
Záněty	10
Progresivní změny v organismu	10
Nádory, rozdělení a metastazování, poruchy vývoje - malformace	10

Základy práce v pitevně 70**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoretický základ a názorná demonstrace pro vytvoření základních profesionálních dovedností v rozsahu potřebném pro autoptického laboranta.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu získání základních poznatků v provozu pitevny, ve výkonu pitvy a úpravě těla zemřelého po pitvě.

Organizace a provoz pitevny, vymezení role autoptického laboranta při výkonu pitvy, jeho podíl při zajištění provozu pracoviště pitevny	6
Pracovní postupy pro zabezpečení hygieny pracovního prostředí v provozu pitevny	4
Zařízení pitevny, pracovní nástroje a pomůcky a jejich využití v práci v pitevně	4
Zásady péče o zařízení, pomůcky a nástroje v provozu pitevny	4
Úloha autoptického laboranta při zabezpečování transportu a likvidaci biologického materiálu	8
Etika při práci v pitevně	6
Příprava mrtvého těla k pitvě	4
Eviscerace orgánů a zašívání mrtvých těl	8
Příprava fixačních roztoků	2
Příprava anatomických preparátů	4
Rekolorizační metody	4
Nástříkové preparáty	4
Balzamace	4
Osteologická preparace	2
Úprava těla pro předání pohřební službě	4
Vedení dokumentace, pitevního protokolu, evidence těl zemřelých, jejich šatstva a cenností	2
Exkurze v pitevně při výkonu pitvy	

II. Praktická část**Technika práce (praxe v pitevně) 100****Anotace předmětu:**

Cílem praktické části je upevnění získaných dovedností a získání schopnosti jejich realizace v praxi v rozsahu potřebném pro autoptického laboranta v pitevně.

Cíl:

Cílem praktické části je vybavit studující praktickými dovednostmi resp. získání zkušeností z aplikace teoretických poznatků v zajišťování provozu pracoviště pitevny, v asistenci při výkonu pitvy a získání zkušeností z týmové práce.

Praxe je zaměřena na získání praktických dovednost:	
V asistenci při výkonu pitvy (autopsie)	20
Příprava fixačních roztoků	6
Příprava anatomických preparátů	10
Rekolorizační metody	10
Nástříkové preparáty	10
Balzamace	10
V úpravě mrtvého těla po pitvě	10
V péči o prostředí a pomůcky	6
V manipulaci s prádlem	6
V komunikaci s pozůstalými	6
V komunikaci v rámci týmu	6

Seznam doporučené literatury :

ERTLOVÁ, F., MUCHA, J. a kol.: *Přednemocniční neodkladná péče. 2. přepracované vydání.* Brno: NCO NZO, 2003. 368 s. ISBN 80-7013-379-1

HAŠKOVCOVÁ, H.: *ČESKÉ OŠETŘOVATELSTVÍ 5: Manuálek o etice. Ediční řada - Praktické příručky pro sestry.* Dotisk. Brno: IDV PZ, 2003. 46 s. ISBN 80-7013-310-4

JOBÁNKOVÁ, M. a kol.: *Kapitoly z psychologie pro zdravotnické pracovníky.* Brno: IDV PZ, 2002. 225 s. ISBN 80-7013-365-1

MELICHERČÍKOVÁ, V.: *Sterilizace a dezinfekce ve zdravotnictví.* Praha: Grada Publishing, spol. s r.o., 1998. 112 s. ISBN 80-7169-442-8

PRUDIL, L.: *Základy právní odpovědnosti ve zdravotnictví. 2. vydání.* Brno: IDV PZ, 2002. 82 s. ISBN 80-7013-371-6

ŠRÁMOVÁ, H. a kol.: *NOZOKOMIÁLNÍ NÁKAZY II.* Praha: MAXDORF JESENIUS, 2001. 303 s. ISBN 80-85912-25-2

VACEK, Z.: *Histologie a histologická technika* IDV PZ Brno, 1996, ISBN 80-7013-201-9

STRÍTESKÝ, J., BOUŠKA, J.: *Patologie,* Grafia, Zlín, ISBN 80-7013-155-1

2.

**STATUT A JEDNACÍ ŘÁD
AKREDITAČNÍ KOMISE MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ**

ZN.: MZDR 9276/2007

REF.: Mgr. Lenka Hladíková

Ministr zdravotnictví vydává tento statut (část A) a jednací řád (část B) akreditační komise Ministerstva zdravotnictví

ČÁST A**STATUT
Akreditační komise****Článek 1
Úvodní ustanovení**

- (1) Komise je zřizována na základě § 47 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění zákona č. 125/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 120/2002 Sb., o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 186/2004 Sb., a některé další zákony.
- (2) Akreditační komise (dále jen "komise") je poradním orgánem Ministerstva zdravotnictví (dále jen "ministerstvo") k posuzování žádostí o udělení nebo prodloužení akreditace podle § 46 zákona č. 96/2004 Sb. a k posouzení odejmutí akreditace.
- (3) Sídlem komise je ministerstvo.

**Článek 2
Poslání a úkoly**

- (1) Komise vydává stanovisko na základě předložené písemné žádosti o udělení nebo prodloužení akreditace pro
  - a) obor specializačního vzdělávání,
  - b) certifikovaný kurz, nebo
  - c) akreditovaný kvalifikační kurz.
- (2) Komise může v souladu s ust. § 49 zákona č. 96/2004 Sb., požádat žadatele o udělení akreditace nebo o prodloužení akreditace o doplnění informací, o dodatečné předložení požadovaných dokladů, pozvat žadatele na jednání nebo na místě plánovaného uskutečňování vzdělávacího programu prověřit skutečnosti uvedené v žádosti, pokud je to nutné pro posouzení žádosti.
- (3) Po posouzení žádosti předloží komise závěrečné stanovisko ministerstvu do 60 dnů ode dne obdržení žádosti.
- (4) Dále se komise jako poradní orgán zabývá obecnou problematikou vzdělávání pracovníků podle zákona č. 96/2004 Sb.

**Článek 3
Členové komise**

- (1) Komise má nejméně stálých 32 členů, kterými jsou předseda, místopředseda a další členové.
- (2) Členy komise jmenuje a odvolává ministr zdravotnictví.
- (3) Stálými členy akreditační komise jsou jmenováni nejméně

- a) 2 zástupci ministerstva,
  - b) 2 zástupci akreditovaných zařízení,
  - c) 2 zástupci organizace zaměstnavatelů,
  - d) 1 zástupce každého zdravotnického povolání, které lze vykonávat bez odborného dohledu, a to na návrh profesního sdružení, které sdružuje nejvíce fyzických osob¹⁾ vykonávajících takové zdravotnické povolání,
  - e) 1 zástupce resortu, jehož zdravotnického zařízení se akreditační řízení týká.
- (5) Dalšími členy komise jsou odborníci příslušného specializačního oboru, kterého se týká akreditační řízení, a to minimálně 1 zástupce na návrh příslušného profesního sdružení, tyto členy jmenuje ministr zdravotnictví /ad hoc/ na celé volební období. Další členové se účastní pouze jednání, které se týká jejich specializačního oboru.
- (6) Funkční období stálého člena komise je pětileté. Funkci stálého člena komise je možno vykonávat nejdéle ve 2 po sobě následujících obdobích. Před uplynutím funkčního období může být člen akreditační komise odvolán z funkce jen pro ztrátu bezúhonnosti, pro dlouhodobou neúčast na práci komise (3 neomluvené absence), přestane-li být zaměstnancem nebo členem instituce, na jejíž návrh byl jmenován, nebo na vlastní žádost.
- (7) Člen komise se nemůže zúčastnit jednání o udělení akreditace, pokud by mohlo dojít ke střetu se zájmy osobními, zejména ke zneužití informací nabytých v souvislosti s výkonem zaměstnání ve prospěch vlastní nebo někoho jiného.
- (8) Členství v komisi je nezastupitelné.
- (9) Předsedu a místopředsedu komise vybírá ze členů komise a jmenuje ministr zdravotnictví.
- (10) Předseda komise odpovídá za její činnost ministru zdravotnictví. Předseda komise svolává a řídí její zasedání
- (11) Předseda dále zejména
- a) řídí činnost komise,
  - b) podepisuje stanoviska, doporučení a další materiály komise,
  - c) předkládá jejím členům k projednání návrhy materiálů komise,
  - d) navrhuje program zasedání,
  - e) rozhoduje o tom, zda na jednání budou pozváni hosté.
- (12) Místopředseda komise zejména
- a) zastupuje předsedu po dobu jeho nepřítomnosti nebo z jeho pověření,
  - b) spolupracuje s tajemníkem komise při zajištění činnosti komise.
- (13) Tajemník komise
- a) zabezpečuje administrativní a vykonává organizační a další činnosti komise spojené s akreditačním řízením,
  - b) zpracovává žádosti, podklady a informace potřebné pro činnost komise,
  - c) připravuje podklady pro práci komise, včetně harmonogramu její činnosti, ve spolupráci s předsedou komise, zprostředkovává styk mezi komisí, ministerstvem a případně s dalšími institucemi,
  - d) pořizuje písemný zápis o průběhu jednání, který spolu s ním podepisuje předseda komise, a zajišťuje doručení zápisu všem členům komise,
  - e) odpovídá za výměnu informací a organizačně administrativní činnosti související s činností komise a za přenos informací mezi komisí a ministerstvem, za formální správnost zápisů z jednání komise a za uchování písemností podle písmene f),
  - f) zajišťuje, aby veškeré materiály z jednání komise byly archivovány nejméně 5 let po skončení platnosti oprávnění,
  - g) účastní se povinně jednání komise, není však členem komise,
  - h) dbá, aby dostatečně včas před skončením funkčního období členů komise ministerstvo vyzvalo představitele relevantních právních subjektů příslušných podle zákona k podávání návrhů na funkce členů komise tak, aby mohli být jmenováni nejpozději do konce kalendářního roku a zahájit činnost od 1. ledna roku následujícího.

Článek 4 Pracovní skupiny

- (1) Předseda komise zřizuje na návrh stálého nebo dalšího člena komise stálé pracovní skupiny. Pracovní skupiny nemají vlastní statut.
- (2) Vedoucím pracovní skupiny může být pouze stálý nebo další člen komise. Členy pracovní skupiny mohou být členové akreditační komise i externí spolupracovníci.
- (3) Pracovní skupiny se zabývají dílčími otázkami z oblasti působnosti dle zadání akreditační komise a přípravou odborných podkladů pro jednání komise.
- (4) Členové pracovních skupin se mohou na pozvání předsedy komise účastnit jejího jednání „ad hoc“ jako hosté k určité problematice.

Článek 5 Externí spolupráce

- (1) Komise může požádat o spolupráci odborníky nebo odborné instituce, kteří nejsou jejími členy (dále jen „experti“), zástupce žadatele, pokud o to žadatel požádá, a klást otázky.
- (2) Experti se mohou na pozvání předsedy akreditační komise účastnit jejího jednání „ad hoc“ jako hosté k určité problematice, nebo mohou zpracovávat expertízy na základě zadání akreditační komise.
- (3) Činnost externích spolupracovníků bude odměněna pouze s předchozím souhlasem ministerstva.

Článek 6 Zabezpečení činnosti komise

- (1) Činnost komise (včetně činnosti pracovních skupin) zabezpečuje odbor vzdělávání a vědy ministerstva (dále jen odbor VZV) a tajemník komise.
- (2) Odbor VZV zejména:
  - a) zabezpečuje administrativně a organizačně činnost komise a jejích pracovních skupin,
  - b) soustřeďuje žádosti, podklady a informace potřebné pro činnost komise,
  - c) soustřeďuje odborné podklady pro jednání komise,
  - d) aktualizuje pravidelně zveřejněné informace o komisi a její činnosti, včetně informace o pracovních skupinách a jejich činnosti.

Článek 7 Náklady na činnost a odměny

- (1) Náklady na činnost komise jsou hrazeny z rozpočtu ministerstva
- (2) Účast členů na jednáních komisí zřizovaných ministerstvem je jiným úkonem v obecném zájmu a řídí se § 91 odst. 1 zákona č. 96/2004 Sb.
- (3) Komise může ministerstvu navrhnout poskytnutí odměny za vykonanou práci externím členům pracovních skupin nebo expertovi, který s komisí spolupracuje.

Článek 8 Zpřístupnění Statutu veřejnosti

Statut a jednací řád bude vydán ve Věstníku MZ a na stránkách ministerstva v síti Internet.

Článek 9 Zvláštní ustanovení

- (1) Každý člen komise je povinen postupovat nepodjatě, objektivně a nestranně, svou činnost a rozhodování neovlivnit osobními zájmy ve prospěch žádného z uchazečů o udělení nebo prodloužení nebo odejmutí akreditace a postupovat v souladu se zákonem, jakož i interními předpisy ministerstva.

- (2) Člen komise je povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděl v souvislosti se svým členstvím v komisi, a neprodleně sdělovat předsedovi příslušné komise veškeré skutečnosti, které by mohly ovlivnit nestrannost a nepodjatost při jeho činnosti. Rovněž je mu zakázáno pořizovat kopie a opisy pracovních podkladů (návrhy žádostí, dokumentace o žádostech, apod.) pro svoji osobní potřebu či pro potřeby třetích osob. Musí si být vědom skutečnosti, že návrhy žádostí a dokumentace o žádostech podléhají ochraně zvláštních právních předpisů (autorský zákon, obchodní zákoník, atd.).
- (3) Současně je povinen zachovávat ochranu údajů ve smyslu zákona č.412/2005 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o bezpečnostní způsobilosti, v platném znění a zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, obsažených v žádostech a dokumentaci o nich, se kterým přijde do styku během jeho činnosti.
- (4) Každý člen komise před zahájením své činnosti v komisi učiní písemné prohlášení o tom, že je řádně seznámen s právy a povinnostmi, které pro něho vyplývají z platných právních předpisů a z tohoto statutu a jednacího řádu akreditační komise a že se zavazuje dodržovat uvedené povinnosti.
- (5) Povinnosti uvedené v odstavcích 1 až 4 se vztahují také na další osoby, které se účastní jednání komise jako hosté a na odborníky, kteří zpracovávají odborné posudky.

Článek 10 Závěrečná ustanovení

- (1) Tato komise nahrazuje Komisi pro vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků zřízenou Příkazem ministryně č. 18/2003.
- (2) Tento Statut nabývá účinnosti dnem podpisu ministra zdravotnictví.
- (3) Změny a doplňky Statutu podléhají schválení ministra zdravotnictví.

ČÁST B

JEDNACÍ ŘÁD AKREDITAČNÍ KOMISE (DÁLE JEN „KOMISE“)

- (1) Jednání komise jsou svolávána tak, aby její stanoviska umožnila ministerstvu dodržet lhůtu nejvýše 60 dnů od předložení žádosti. Pokud nebyl termín jednání stanoven na předcházejícím jednání, určuje tento termín předseda komise.
- (2) Jednání komise svolává předseda nebo tajemník komise; zasedání komise se koná zpravidla na ministerstvu. V případě potřeby se jednání komise může konat i na jiném místě, pokud se tak komise usnese a ministerstvo s tím souhlasí.
- (3) Program jednání navrhuje předseda; o návrhu jsou členové komise informováni předem, nejpozději pozvánkou na jednání komise. Program komise je schvalován při zahájení jednání, po projednání případných návrhů na jeho změny. Návrhy na změny jsou oprávněni předkládat všichni členové komise. Zasedání komise řídí její předseda. V nepřítomnosti předsedy řídí zasedání její místopředseda.
- (4) Člen komise je při výkonu své funkce člena komise nezastupitelný.
- (5) Jednání komise jsou neveřejná. Z pověření předsedy mohou být přizváni na jednání komise další hosté.
- (6) Jednání akreditační komise je usnášení schopné pokud je přítomný předseda nebo místopředseda a nejméně další 3 stálí členové komise, a to alespoň 1 zástupce zdravotnického povolání, kterého se bod jednání týká, 1 zástupce ministerstva, 1 zástupce akreditovaného zařízení; a v případě posuzování specializačního oboru také další člen komise, který je zástupce příslušného specializačního oboru.
- (7) Žádost podle čl. 2 musí být odborem VZV neprodleně předána pověřenému členovi komise nebo předsedovi pracovní skupiny. Členové komise jsou informováni odborem VZV nebo jím pověřeným pracovištěm o žádosti prostřednictvím elektronických komunikačních prostředků.

- (8) Před projednáváním žádosti podle čl. 2 odst. 3 na jednání komise mohou její členové zasílat svá stanoviska v elektronické podobě odboru VZV a v kopii předsedovi komise. Pokud žádný člen komise neměl k žádosti připomínky před příslušným zasedáním komise, je žádost předložena komisi k přímému přijetí závěru. Komise projednává žádost na základě stanoviska pověřeného člena komise a příslušné stálé pracovní skupiny.
- (9) Pracovní skupina akreditační komise jedná zpravidla neformálně a rozhoduje hlasováním, při rovnosti hlasů rozhoduje vedoucí pracovní komise. Z jejího jednání se pořizuje pouze neformální záznam, pokud předseda komise nerozhodne jinak.
- (10) Účast na jednání pracovní skupiny je pro její členy povinná a nemůže být nahrazena zástupcem ani písemným vyjádřením.
- (11) O závěrech z jednání k jednotlivým bodům rozhoduje komise veřejným hlasováním. Při rovnosti hlasů rozhoduje předseda.
- (12) Stálý člen komise, zastupující zdravotnické povolání, má při hlasování o příslušném vzdělávacím programu, podle čl. 2, odst. 1 tohoto Statutu, právo „veta“ v případě, že odborná či zvláštní odborná nebo specializovaná způsobilost získaná absolvováním tohoto vzdělávacího programu, opravňuje k provádění odborných činností určených zvláštním právním předpisem (vyhl. č. 424/2004 Sb.) zdravotnickému povolání, které zastupuje. V tomto případě akreditační komise program nedoporučí k akreditaci.
- (13) Obsah informace o žádosti podle odstavce 7 určí komise.

Závěrečná ustanovení

- (1) Jednací řád komise nabývá účinnosti dnem podpisu ministra zdravotnictví.
- (2) Změny a doplňky Jednacího řádu podléhají schválení ministroví zdravotnictví.

MUDr. Tomáš Julínek, MBA v.r.
ministr zdravotnictví

3.

**STATUT A JEDNACÍ ŘÁD
AKREDITAČNÍCH KOMISÍ MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ**

ZN.: MZDR 12353/2007

REF.: Radka Stříbná, tel. 22497 linka 2505

Podle ustanovení § 16 zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů, zveřejňuje Ministerstvo zdravotnictví Statut a jednací řád akreditačních komisí Ministerstva zdravotnictví, jehož plné znění nahrazuje původní znění vydané ve Věstníku MZ ČR 2004, částka 12, Prosinec 2004.

Ministr zdravotnictví vydává tento statut (část A) a jednací řád (část B) akreditačních komisí Ministerstva zdravotnictví

ČÁST A**STATUT
AKREDITAČNÍCH KOMISÍ****Článek 1****Úvodní ustanovení**

- (1) Jednotlivé akreditační komise (dále jen „Komise“) zřizuje Ministerstvo zdravotnictví (dále jen „ministerstvo“) jako své poradní orgány na základě ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 95/2004 Sb.“).
- (2) Jednotlivé Komise jsou poradním orgánem ministerstva pro příslušné obory specializačního vzdělávání nebo zaměření doplňující odborné praxe a k posouzení žádosti podle ustanovení § 14 zákona č. 95/2004 Sb., a k posouzení návrhu na odejmutí akreditace.
- (3) Ministerstvo zřizuje Komise podle oborů specializačního vzdělávání lékařů, zubních lékařů a farmaceutů, které tvoří nedílnou přílohu zákona č. 95/2004 Sb.
- (4) Sídlem Komisí je ministerstvo.

Článek 2**Poslání a úkoly**

- (1) Přípravu vzdělávacích programů zabezpečuje ministerstvo, případně jím pověřená přímo řízená organizace. Komise připravují odborné podklady pro přípravu vzdělávacích programů podle své odbornosti a vyjadřují se k navrženým vzdělávacím programům. Průběžně hodnotí aktuálnost vzdělávacích programů a navrhují jejich změny.
- (2) Komise posuzují způsobilost akreditovaného zařízení k uskutečňování specializačního vzdělávání nebo doplňující odborné praxe podle platných právních předpisů, podle vzdělávacích programů schválených ministerstvem a podle vnitřních kritérií. Komise přijímají usnesením vnitřní kritéria. K jejich platnosti je potřeba souhlasu vědeckého sekretáře a ministerstva. Komise ke každé žádosti zaujmají stanoviska, která pak předkládají ministerstvu. Podle potřeby si ověřují údaje uvedené v žádosti přímo u žadatele.
- (3) Komise předkládají po posouzení žádosti o udělení, prodloužení nebo odejmutí akreditace k uskutečňování vzdělávacího programu specializačního vzdělávání nebo doplňující odborné praxe závěrečné stanovisko ministerstvu podle ustanovení § 17 odst. 1 zákona č. 95/2004 Sb.

- (4) Komise provádějí průběžné kontroly podle svého plánu nebo na základě podnětu týkající se zabezpečení a průběhu specializačního vzdělávání nebo doplňující odborné praxe podle vzdělávacího programu a v případě zjištěných nedostatků navrhují ministerstvu odejmutí akreditace.

Článek 3 Složení Komisí

- (1) Ministr zdravotnictví jmenuje a odvolává členy, místopředsedy a předsedy Komisí na základě návrhů odborných společností, vysokých škol připravujících studenty k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta, České lékařské komory, České stomatologické komory, České lékárnické komory, Ministerstva práce a sociálních věcí a České správy sociálního zabezpečení (ustanovení § 15 odst. 2 zákona č. 95/2004 Sb.).
- (2) Funkční období člena Komise je pětileté; funkci člena Komise je možno vykonávat nejdéle ve dvou po sobě následujících obdobích (ustanovení § 15 odst. 4 zákona č. 95/2004 Sb.).
- (3) Členství v Komisi zaniká písemnou rezignací na členství nebo odvoláním ministrem zdravotnictví nebo uplynutím 5 let od doby jmenování. Ministr může rozpustit celou Komisi z důvodů porušování právních předpisů, tohoto statutu nebo jednacího řádu.
- (4) Člen Komise
- a) se zúčastňuje jednání Komise s právem hlasovat,
  - b) zodpovídá za přípravu odborných posudků pro vydávání stanovisek Komise k žádostem podle ustanovení § 17 zákona č. 95/2004 Sb., na základě usnesení Komise,
  - c) se zúčastňuje dalších činností souvisejících s úkoly Komise,
  - d) je při výkonu své funkce člena nezastupitelný.
- (5) Předseda Komise
- a) odpovídá za činnost Komise,
  - b) na základě podkladů připravených tajemníkem připravuje program jednání,
  - c) řídí jednání Komise,
  - d) předkládá ministerstvu závěrečná stanoviska k žádostem o udělení akreditace k uskutečňování vzdělávacího programu,
  - e) předkládá ministerstvu po projednání v Komisi návrhy změn ve složení, popř. na doplnění členů Komise,
  - f) odpovídá za výměnu informací a organizačně administrativní činnosti související s činností Komisí a za přenos informací mezi Komisí a ministerstvem,
  - g) ověřuje zápis vyhotovený tajemníkem.
- (6) Místopředseda Komise zejména
- a) zastupuje předsedu v době jeho nepřítomnosti,
  - b) spolupracuje s tajemníkem Komisí při zajištění činnosti Komise.

Článek 4 Organizační a metodické zabezpečení činnosti Komisí

- (1) Činnost Komisí organizačně zajišťuje, metodicky a koncepčně řídí ministerstvo (odbor vědy a vzdělávání). Pro tyto účely ministr jmenuje vědeckého sekretáře Komisí. Ministerstvo dále určuje z řad svých zaměstnanců tajemníka nebo tajemníky jednotlivých Komisí.
- (2) Tajemník Komisí zabezpečuje administrativní, organizační a další činnosti Komisí spojené s akreditačním řízením. Za tímto účelem zejména
- a) po dohodě s předsedou Komise svolává Komisi a s vědeckým sekretářem Komisí připravuje podklady pro práci Komisí, včetně harmonogramu jejich činností,
  - b) zve podle potřeby k posuzování žádosti v Komisích žadatele; požádá-li žadatel o účast, je vždy přizván,
  - c) připravuje plán kontrol akreditovaných pracovišť a zabezpečuje jejich průběh,
  - d) účastní se jednání Komisí s hlasem poradním,
  - e) zajišťuje písemné zápisy o průběhu jednání jednotlivých Komisí, které spolu s ním podepisují předsedové příslušných Komisí a zajišťuje doručení zápisu všem členům příslušných Komisí,

- f) odpovídá za výměnu informací a organizačně administrativní činnosti související s činností Komisí, za přenos informací mezi Komisemi, vědeckým sekretářem Komisí a ministerstvem a za formální správnost zápisů z jednání Komisí,
  - g) aktualizuje pravidelně informace zveřejněné o Komisích a o akreditovaných zařízeních (ustanovení §18 odst. 8),
  - h) zajišťuje, aby veškeré materiály z jednání Komisí byly archivovány nejméně 5 let po skončení platnosti oprávnění specializačního vzdělávání,
  - i) dbá, aby dostatečně včas před skončením funkčního období členů Komisí ministerstvo vyzvalo představitele relevantních právních subjektů, příslušných podle ustanovení § 15 odst. 2 zákona č. 95/2004 Sb., k podávání návrhů na členy Komisí tak, aby mohli být jmenováni nejpozději do konce kalendářního roku a zahájit činnost od 1. ledna roku následujícího.
- (3) Vědecký sekretář komisí ve spolupráci s ředitelem odboru vzdělávání a vědy zabezpečuje jednotný a srovnatelný způsob posuzování žádostí v jednotlivých Komisích a zabývá se koncepčními otázkami průběhu celého akreditačního řízení. Za tímto účelem zejména
- a) svolává porady předsedů Komisí,
  - b) zúčastňuje se podle potřeby jednání Komisí,
  - c) nahlíží do zápisů Komisí,
  - d) spolupracuje s tajemníkem/tajemníky Komisí,
  - e) informuje ministerstvo o problémech spojených s akreditačním řízením,
  - f) navrhuje ministerstvu změny v systému akreditačního řízení, včetně případných změn vzdělávacích programů nebo právních předpisů.

Článek 5

Posuzování žádostí

- (1) Formální posouzení žádostí zajišťuje ministerstvo. V případě, že zjistí formální nedostatek žádosti, vyzve žadatele, aby nedostatek ve stanovené lhůtě odstranil. Formální posouzení žádosti musí být provedeno do 14 dnů od doručení. Žádosti musí být předány Komisi do 1 týdne po obdržení kompletní žádosti či odstranění nedostatků.
- (2) Odborné posouzení jednotlivých žádostí zajišťují Komise prostřednictvím svých členů. Komise může požádat o spolupráci další odborníky, kteří nejsou jejími členy (dále jen „experti“).
- (3) Experti podle zadání akreditační komise zpracovávají dílčí posudky.
- (4) Experti se mohou na pozvání předsedy akreditační komise účastnit jejího jednání k jednotlivým bodům jednání jako hosté s hlasem poradním.

Článek 6

Náklady na činnost a odměny

- (1) Náklady na činnost Komisí jsou hrazeny z prostředků ministerstva.
- (2) Účast členů na jednáních Komisí zřizovaných ministerstvem je jiným úkonem v obecném zájmu a řídí se ustanovením § 38 zákona č. 95/2004 Sb.
- (3) Členům Komise náleží i náhrada jízdních výdajů v prokázané výši. Za použití vlastního vozidla lze proplatit náhradu jízdného ve výši jízdného veřejného dopravního prostředku (mimo letadlo).
- (4) Komise může ministerstvu navrhnout poskytnutí odměny za vykonanou práci členům Komisí nebo odborníkovi, který s Komisemi spolupracuje.

Článek 7

Zvláštní ustanovení

- (1) Každý člen Komisí je povinen postupovat nepodjatě, objektivně a nestranně, svou činnost a rozhodování neovlivnit osobními zájmy ve prospěch žádného z uchazečů o udělení nebo prodloužení nebo odejmutí akreditace a postupovat v souladu se zákonem č. 95/2004 Sb., jakož i interními předpisy ministerstva.

- (2) Člen Komise je povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděl v souvislosti se svým členstvím v Komisi, a neprodleně sdělovat předsedovi příslušné Komise veškeré skutečnosti, které by mohly ovlivnit nestrannost a nepodjatost při jeho činnosti. Rovněž je mu zakázáno pořizovat kopie a opisy pracovních podkladů (návrhy žádostí, dokumentace o žádostech, apod.) pro svoji osobní potřebu či pro potřeby třetích osob. Musí si být vědom skutečnosti, že návrhy žádostí a dokumentace o žádostech podléhají ochraně zvláštních právních předpisů (autorský zákon, obchodní zákoník, atd.).
- (3) Současně je povinen dbát na ochranu údajů ve smyslu zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o bezpečnostní způsobilosti, v platném znění a zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, obsažených v žádostech a dokumentaci o nich, se kterým přijde do styku během jeho činnosti.
- (4) Každý člen Komise před zahájením své činnosti v Komisi učiní písemné prohlášení o tom, že je řádně seznámen s právy a povinnostmi, které pro něho vyplývají z platných právních předpisů a z tohoto Statutu a jednacího řádu Akreditačních komisí a že se zavazuje dodržovat uvedené povinnosti.
- (5) Povinnosti uvedené v odstavcích 1 až 4 se vztahují také na další osoby, které se účastní jednání Komise jako hosté a na odborníky, kteří zpracovávají odborné posudky.

ČÁST B JEDNACÍ ŘÁD AKREDITAČNÍCH KOMISÍ

Článek 8

- (1) Komisi tvoří lichý počet členů, nejméně však 5 členů, jejichž pracovní zařazení odpovídá oboru specializačního vzdělávání, který je předmětem akreditačního řízení.
- (2) Komise rozhoduje usnesením přijatým na základě hlasování prostou většinou přítomných členů. V případě rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy nebo předsedajícího (odst. 3, písm. b). Hlasování je veřejné.
- (3) Komise je usnášeníschopná, pokud je přítomen
  - a) nadpoloviční počet členů Komise,
  - b) předseda, místopředseda, popřípadě jiný člen, kterého předseda pověřil řízením zasedání (předsedající Komise) a
  - c) tajemník Komise nebo jiný zaměstnanec ministerstva určený ředitelem odboru vzdělávání a vědy.
- (4) Jednání Komise svolává po dohodě s předsedou Komise tajemník Komise; zasedání Komise se koná na ministerstvu a její jednání je neveřejné. V případě nutnosti provést šetření na místě se jednání Komise může konat i na jiném místě, pokud se tak Komise usnese a ministerstvo s tím souhlasí.
- (5) Program jednání navrhuje předsedové Komise; o návrhu jsou členové Komise informováni předem, nejpozději 10 dnů před jednáním pozvánkou na jednání Komise. Program Komise je schvalován při zahájení jednání, po projednání případných návrhů na jeho změny. O změně programu se hlasuje. Návrhy na změny jsou oprávněni předkládat všichni členové Komise a tajemník Komise.
- (6) Zasedání Komise řídí její předseda, v nepřítomnosti předsedy řídí zasedání její místopředseda, popřípadě jiný člen, kterého předseda pověřil.
- (7) V případě, že při projednávání žádosti v Komisi vznikne potřeba dalších doplňujících informací nebo jsou v žádosti zjištěny nedostatky, vrátí předseda Komise žádost odboru vědy a vzdělávání, který zajistí doplnění informací nebo odstranění nedostatků v žádosti a v ostatních podkladových materiálech v přiměřené lhůtě. Do doby požadovaného doplnění ministerstvo řízení podle správního řádu přerušuje. Pokud nejsou požadované informace předloženy Komisi ve stanoveném termínu, musí být žádost předložena k projednání na nejbližším zasedání Komise.
- (8) Před projednáváním žádosti na jednání Komise její členové, případně další odborníci, zasílají svá stanoviska v elektronické podobě předsedovi Komise a tajemníku Komise.
- (9) Jednání Komise se konají podle potřeby tak, aby byla dodržena lhůta 4 měsíců pro posouzení předložené žádosti žadatele. Pokud nebyl termín jednání stanoven na předcházejícím jednání, určuje tento termín tajemník Komise v dohodě s předsedou Komise.

- (10) Člen jednotlivé Komise se nemůže zúčastnit hlasování o udělení, prodloužení nebo odejmutí akreditační, pokud by u něho mohlo dojít ke střetu se zájmy osobními, zejména ke zneužití nabytých informací v souvislosti s výkonem zaměstnání ve prospěch vlastní nebo někoho jiného (článek 7, odst. 1-4).

Článek 9

Zpřístupnění Statutu a jednacího řádu veřejnosti

Statut a jednací řád je uveřejňován ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví České republiky a na stránkách ministerstva v síti Internet.

Článek 10

Závěrečná ustanovení

- (1) Statut a jednací řád Komise nabývá účinnosti dnem podpisu ministrem zdravotnictví.
(2) Změny a doplňky Statutu a jednacího řádu podléhají schválení ministrem zdravotnictví.

MUDr. Tomáš Julínek, MBA, vr.
ministr zdravotnictví

Příloha

Jednotlivé Komise

Obory specializačního vzdělávání lékařů:

1. alergologie a klinická imunologie
2. anesteziologie a resuscitace
3. angiologie
4. audiologie a foniatrie
5. cévní chirurgie
6. dermatovenerologie
7. dětská a dorostová psychiatrie
8. dětská dermatovenerologie
9. dětská gastroenterologie a hepatologie
10. dětská gynekologie
11. dětská chirurgie
12. dětská kardiologie
13. dětská nefrologie
14. dětská neurologie
15. dětská onkologie a hematologie
16. dětská otorinolaryngologie
17. dětská pneumologie
18. dětská radiologie
19. dětská revmatologie
20. dětská urologie
21. dětské lékařství

22. diabetologie
23. dorostové lékařství
24. endokrinologie
25. epidemiologie
26. gastroenterologie
27. geriatrie
28. gerontopsychiatrie
29. gynekologie a porodnictví
30. hematologie a transfúzní lékařství
31. hrudní chirurgie
32. hygiena a epidemiologie
33. hygiena dětí a dorostu
34. hygiena obecná a komunální
35. hygiena výživy
36. hyperbarická medicína a oxygenoterapie
37. chirurgie
38. infekční lékařství
39. intenzivní medicína
40. intervenční radiologie
41. kardiochirurgie
42. kardiologie
43. klinická biochemie
44. klinická farmakologie
45. klinická onkologie
46. korektivní dermatologie
47. lékařská genetika
48. lékařská mikrobiologie
49. maxilofaciální chirurgie
50. návykové nemoci
51. nefrologie
52. neonatologie
53. neurochirurgie
54. neurologie
55. neuroradiologie
56. nukleární medicína
57. oftalmologie
58. otorinolaryngologie
59. ortopedie
60. paliativní medicína a léčba bolesti
61. patologická anatomie
62. plastická chirurgie
63. popáleninová medicína
64. posudkové lékařství
65. pracovní lékařství
66. praktické lékařství pro děti a dorost
67. praktické lékařství pro dospělé
68. psychiatrie
69. radiační onkologie
70. radiologie a zobrazovací metody
71. rehabilitační a fyzikální medicína
72. reprodukční medicína
73. revmatologie

- 74. rodinné lékařství
- 75. sexuologie
- 76. soudní lékařství
- 77. tělovýchovné lékařství
- 78. tuberkulóza a respirační nemoci
- 79. úrazová chirurgie (traumatologie)
- 80. urgentní medicína
- 81. urologie
- 82. veřejné zdravotnictví
- 83. vnitřní lékařství

Obory specializačního vzdělávání zubních lékařů:

- 1. ortodoncie
- 2. orální a maxilofaciální chirurgie (ústní, čelistní a obličejová chirurgie)

Obory specializačního vzdělávání farmaceutů:

- 1. farmaceutické technologie
- 2. klinická farmacie
- 3. laboratorní a vyšetřovací metody ve zdravotnictví
- 4. nemocniční lékárenství
- 5. radiofarmaka
- 6. veřejné lékárenství

4.

OZNÁMENÍ O VYDÁNÍ ČESKÉHO LÉKOPISU 2005 – DOPLŇKU 2007

Ministerstvo zdravotnictví České republiky, na základě § 7, písm. e) zákona č. 79/1997 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, oznamuje vydání Českého lékopisu 2005 – Doplněk 2007, podle kterého se závazně postupuje od 15. prosince 2007.

Český lékopis 2005 – Doplněk 2007 vydalo nakladatelství GRADA Publishing, a.s, U Průhonu 22, Praha 7, které zajistí jeho distribuci v průběhu měsíce listopadu 2007 .

Ministr:
MUDr. Tomáš Julínek, MBA v. r.

5.

**ŘEŠENÍ INDIKACE Č. XXVIII (NEMOCI LEDVIN A CEST MOČOVÝCH U DĚTÍ A DOROSTU)
V DĚTSKÉ LÁZEŇSKÉ LÉČEBNĚ KYNŽVART ZA UZAVŘENOU DĚTSKOU LÁZEŇSKOU
LÉČEBNU MIRAMONTE V MARIÁNSKÝCH LÁZNÍCH**

Zn. č.j.: 25633/2007

Referent: Mgr. Vladimíra Kalfusová / linka: 2813

Ministerstvo zdravotnictví přijalo dne 16. 2. 2007 řešení k zabezpečení léčby nefrologických onemocnění dětí a dorostu (indikace č. XXVIII vyhl. č. 58/1997 Sb. Indikační seznam pro lázeňskou péči o dospělé, děti a dorost) z důvodu uzavření objektu Dětské lázeňské léčebny MIRAMONTE v Mariánských Lázních. Na základě téměř identického chemického složení pramenů RUDOLF v Mariánských Lázních a pramenu HELENA v Lázních Kynžvart (posudek míry shody z hydrogeochemické analýzy zdrojů přírodní minerální vody, provedené Referenční laboratoří přírodních léčivých zdrojů MZ ČR) byla léčba nemocí ledvin a močových cest u dětí a dorostu přenesena do Dětské lázeňské léčebny Kynžvart.

Dosud platný Indikační seznam, vyhl. č. 58/1997 Sb., pro lázeňskou péči o dospělé, děti a dorost bude v tomto smyslu legislativně upravena.

Zdravotním pojišťovnám bylo opatření ministerstva oznámeno bezprostředně dopisem ministra.

6.

INSTRUKCE

Instrukce

Ministerstva spravedlnosti, Ministerstva vnitra, Ministerstva zdravotnictví,
Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstva práce a sociálních věcí
ze dne 5.4.2007
č.j. 142/2007-Org,
kterou se upravuje postup při výkonu soudních rozhodnutí o výchově nezletilých dětí

Část první**Úvodní ustanovení**

§ 1

Tato instrukce upravuje součinnost soudů, orgánů sociálně-právní ochrany dětí¹⁾, zařízení, v nichž se vykonává ústavní a ochranná výchova, zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, zdravotnických zařízení a orgánů Policie ČR při výkonu soudních rozhodnutí nebo soudem schválené dohody o výchově nezletilých dětí²⁾ a o úpravě styku s nimi (dále jen výkon rozhodnutí).

§ 2

Výkon rozhodnutí nařídí soud příslušný podle § 88 písm. c) občanského soudního řádu, jímž je soud, v jehož obvodu má dítě bydliště. Bydlištěm dítěte není místo, kde dítě nahodile je, např. následkem svémocného opatření některého z rodičů.

§ 3

Nařizuje-li se odnětí dítěte, doručuje se povinnému usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí v době provádění výkonu rozhodnutí. Účastníkům, kteří nebyli při provedení výkonu rozhodnutí přítomni, soud příslušný podle § 88 písm. c) občanského soudního řádu dodatečně doručí usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí společně s vyrozuměním o jeho provedení.

§ 4

- (1) Výkon rozhodnutí provádí a zajišťuje soud. Příslušný k výkonu soudního rozhodnutí je soud uvedený v § 273 odst. 5 občanského soudního řádu.
- (2) Provádění výkonu rozhodnutí řídí soudní vykonavatel nebo jiná soudní osoba, stanoví-li tak zvláštní zákon, ledaže výkon rozhodnutí provádí sám soudce (dále jen soudní vykonavatel). Soudní vykonavatel je oprávněn vydávat závazné pokyny orgánům a osobám, které jsou výkonu rozhodnutí účastny. Soudce je oprávněn dávat soudnímu vykonavateli pokyny k postupu a způsobu provedení výkonu rozhodnutí, kterými je při přípravě i vlastním provádění výkonu rozhodnutí soudní vykonavatel vázán.
- (3) O každém úkonu sepíše soudní vykonavatel protokol³⁾. Vždy se uvede, zda a jaké pokyny k postupu a způsobu provedení výkonu rozhodnutí soudce vydal.

§ 5

Osoby, které hrubě ruší průběh výkonu rozhodnutí, může soudní vykonavatel vykázat z místa provádění výkonu rozhodnutí.

§ 6

- (1) Při provádění výkonu rozhodnutí je třeba důsledně dbát ochrany práv a zájmů dítěte.
- (2) Orgány a osoby účastníci se provádění výkonu rozhodnutí postupují ve vzájemné součinnosti s cílem dosažení vynucení povinnosti uložené soudním rozhodnutím. Zejména působí na povinného, aby se

soudnímu rozhodnutí podrobil dobrovolně. Nevylučují-li to okolnosti případu, dbají na to, aby bylo dítěti poskytnuto potřebné vysvětlení nastalé situace, a to způsobem odpovídajícím věku a rozumové vyspělosti dítěte. V případě potřeby orgán sociálně-právní ochrany dětí poskytne nebo zprostředkuje odbornou pomoc dítěti, popř. rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte.

- (3) Orgány a osoby účastníci se provádění výkonu rozhodnutí vždy postupují s maximální možnou rychlostí tak, aby v řízení nedocházelo ke zbytečným průtahům.

§ 7

- (1) Před zahájením vlastního výkonu rozhodnutí soudní vykonavatel projedná postup s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí. O tom učiní záznam do spisu. Orgán sociálně-právní ochrany dětí upozorní na nutnost zajištění zvláštních podmínek (např. při přepravě dítěte), jsou-li mu známy z jeho činnosti, a poskytne potřebnou součinnost při jejich zajišťování. Je-li třeba provést výkon rozhodnutí neprodleně a orgán sociálně-právní ochrany dětí není v této době dostupný, o provedeném výkonu rozhodnutí vyrozumí soudní vykonavatel orgán sociálně-právní ochrany dětí dodatečně. Příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí je povinen na žádost soudu zajistit účast svého pracovníka při provádění výkonu rozhodnutí, a to i tehdy, je-li výkon prováděn mimo stanovenou pracovní dobu.
- (2) Pracovník orgánu sociálně-právní ochrany dětí přítomný výkonu rozhodnutí může v odůvodněných případech doporučit pokračování v provádění výkonu v jinou dobu, zejména pokud by okamžité provedení výkonu mohlo dítěti způsobit vážnou újmu na zdraví nebo jinak ohrozit jeho příznivý vývoj.
- (3) Hrozí-li osobám provádějícím výkon rozhodnutí, osobám poskytujícím součinnost dle této instrukce nebo jiným osobám nebezpečí ohrožení života nebo zdraví, požádá soud orgán Policie ČR⁴⁾ nebo obecní policii o zajištění účasti při provedení výkonu rozhodnutí. V žádosti je třeba sdělit označení soudu, který o součinnost žádá, datum, hodinu a místo výkonu, označení toho, proti komu směřuje. Ochranu soudních osob lze zajistit v součinnosti s justiční stráží.

Část druhá

Výkon rozhodnutí o nařízené ústavní výchově nebo uložené ochranné výchově

§ 8

- (1) Má-li být dítě umístěno v zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy (dále jen ústav), sdělí orgán sociálně-právní ochrany dětí soudu termín, kdy bude možno výkon rozhodnutí provést, a označí ústav, v němž bude ústavní nebo ochranná výchova dítěte uskutečněna.
- (2) Orgán sociálně-právní ochrany dětí zajistí pro účely umístění dítěte do ústavu lékařský posudek o zdravotní způsobilosti dítěte k umístění do ústavu a písemné vyjádření lékaře o aktuálním zdravotním stavu dítěte⁵⁾. Soudní vykonavatel zabezpečí, aby dítě bylo ze zdravotnického zařízení předáno jen tomu, kdo je pověřen dopravit dítě do ústavu.
- (3) Orgán sociálně-právní ochrany dětí zajistí podle věku dítěte doklady potřebné k převzetí dítěte zařízením⁵⁾. Orgán sociálně-právní ochrany dětí dále zajistí pro přepravu dítěte nutné oděvní součástky.

§ 9

- (1) Soudní vykonavatel stanoví způsob dopravy dítěte do ústavu. V první řadě se použije služebního vozidla soudu. Nemá-li soud vozidlo přiděleno, použije se vozidla nejbližšího soudu nebo krajského soudu.
- (2) Dopravu dětí mladších 3 let soudní vykonavatel zajistí zdravotnickým vozidlem, prostřednictvím dopravní zdravotnické služby, nejbližší místu pobytu dítěte. Vyžádá si při tom doprovod zdravotnického pracovníka.
- (3) Nelze-li z objektivních důvodů zajistit přepravu dítěte dle odst. 1 a 2, zajistí soud dopravu jiným vhodným způsobem.

§ 10

Z rozpočtových prostředků soudu může být poskytnuta náhrada výdajů na nutné stravování dítěte po dobu cesty do ústavu, nejvýše však do částky 150 Kč, a na prokázané nutné vedlejší výdaje (např. hygienické potřeby).

§ 11

Ustanovení § 8 až 10 se přiměřeně použije i pro výkon rozhodnutí o svěřeni dítěte do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

Část třetí

Výkon rozhodnutí v ostatních případech

§ 12

- (1) Má-li být proveden výkon rozhodnutí odnětím dítěte z výchovy jednoho z rodičů nebo jiné osoby a odevzdáním do výchovy druhého rodiče nebo jiné osoby, postupuje soudní vykonavatel podle § 6 a § 7.
- (2) Bude-li výkon rozhodnutí proveden v době, kdy je dítě ve škole nebo jiném školském zařízení, uvědomí o tom soudní vykonavatel bezprostředně před jeho provedením ředitele nebo učitele dítěte a současně požádá o to, aby dítě bylo na chystaný výkon rozhodnutí připraveno. Výkon rozhodnutí se provede takovým způsobem, aby mu nebyly přítomny ostatní děti, které školské zařízení navštěvují.

§ 13

Je-li dítě v době výkonu rozhodnutí umístěno ve zdravotnickém zařízení, uvědomí soudní vykonavatel zdravotnické zařízení o nařízeném výkonu rozhodnutí a zařídí jeho vydání při propuštění jen tomu, komu bylo svěřeno do výchovy.

Část čtvrtá

Výkon rozhodnutí o styku s dětmi

§ 14

Je-li nutno přistoupit k výkonu rozhodnutí, jímž byl upraven styk s dítětem, nevyžaduje se při každém dalším výkonu totožného rozhodnutí opakování postupu dle § 7, ledaže orgán sociálně-právní ochrany dětí soudu písemně sdělí, že na opakování trvá.

Část pátá

Výkon rozhodnutí o předběžném opatření a o předběžném opatření dle § 76a občanského soudního řádu

§ 15

- (1) Této instrukce se přiměřeně použije i pro výkon rozhodnutí o předběžném opatření a o předběžném opatření dle § 76a občanského soudního řádu.
- (2) Soudem příslušným k výkonu rozhodnutí o předběžném opatření podle § 76a občanského soudního řádu je soud, který jej nařídil.

Část šestá

Společná a závěrečná ustanovení

§ 17

Této instrukce se přiměřeně užije i na výkon rozhodnutí podle Úmluvy o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí z 25.10.1980 a podle Nařízení Rady ES č. 2201/2003 ze dne 27.11.2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti.

§ 18

Výdaje vzniklé v souvislosti s dopravou dítěte platí soud. Další výdaje vzniklé při součinnosti při výkonu rozhodnutí se hradí z prostředků dotčených orgánů, soud je nehradí.

§ 19

Zrušuje se Instrukce ministerstva spravedlnosti ČSR, ministerstva vnitra a životního prostředí ČSR, ministerstva zdravotnictví a sociálních věcí ČSR č. 698/88-L ze dne 30.12.1988, kterou se upravuje postup při výkonu soudních rozhodnutí o výchově nezletilých dětí.

§ 20

Tato instrukce nabývá účinnosti dnem publikace ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí.

JUDr. Jiří Pospíšil, v.r.
ministr spravedlnosti

MUDr. Mgr. Ivan Langer, v.r.
ministr vnitra

MUDr. Tomáš Julínek, MBA, v.r.
ministr zdravotnictví

Mgr. Dana Kuchtová, v.r.
ministryně školství, mládeže a tělovýchovy

RNDr. Petr Nečas, v.r.
ministr práce a sociálních věcí

-
- 1) § 14 odst. 4 a § 61 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.
  - 2) § 26, § 27, § 45, § 45a, § 46, § 50 a § 78 zákona o rodině. § 93 zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů.
  - 3) § 49 Vyhlášky Ministerstva spravedlnosti ČR č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy .
  - 4) § 44 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
  - 5) § 5 odst. 5 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

7.

**SPECIFICKÉ LÉČEBNÉ PROGRAMY
ODSOUHLASENÉ MINISTERSTVEM ZDRAVOTNICTVÍ
V OBDOBÍ DUBEN – ČERVEN 2007**

ZN: FAR-2.7.2007

REF: RNDr. Dan Nekvasil, tel: 224 972 362

Ministerstvo zdravotnictví, podle § 31a odst. 5 zákona č. 79/1997 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a § 3 odst.3 vyhl.č. 288/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o registraci léčivých přípravků, jejich změnách, prodloužení, klasifikaci léčivých přípravků pro výdej, převodu registrace, vydávání povolení pro souběžný dovoz, předkládání a navrhování specifických léčebných programů s využitím neregistrovaných humánních léčivých přípravků, o způsobu oznamování a vyhodnocování nežádoucích účinků léčivého přípravku, včetně náležitostí periodicky aktualizovaných zpráv o bezpečnosti, a způsob a rozsah oznámení o použití neregistrovaného léčivého přípravku (registrační vyhláška o léčivých přípravcích), zveřejňuje odsouhlasené specifické léčebné programy humánních léčivých přípravků.

DUBEN 2007 (P – přípravek, V – výrobce, D – distributor, PŘ – předkladatel programu,
C – cíl programu a doba platnosti souhlasu)

P: PARASIDOSE SHAMPOOING šampón (phenothrinum 0,2%) 200ml 80000 balení

V: Laboratoires GILBERT, Francie

D: Newbrand s.r.o., ČR (dodávky přípravku do ČR), Biotika Bohemia s.r.o., ČR (dodávky v ČR pro další distributory, kteří dodají přípravek do lékáren: Aliaince UniChem CZ s.r.o., ČR, GEHE Pharma Praha s.r.o., ČR, PHARMOS a.s., ČR a PHOENIX lékárenský velkoobchod a.s., ČR)

PŘ: NEWBRAND s.r.o., Církvická 386, 264 01 Sedlčany

C: léčba pediculózy (výdej přípravku není vázán na lékařský předpis)
souhlas platí do 30. dubna. 2008;

P: APO-GO inj. 10mg/ml (apomorphini hydrochloridum) 5x2ml
APO-GO inj. 10mg/ml (apomorphini hydrochloridum) 5x5ml
v celkovém množství 5000 balení

V: Medeva Pharma Limited, V.Británie

D: Wiphatex s.r.o., ČR

PŘ: Fakultní nemocnice Olomouc, I.P.Pavlova 6, 775 20 Olomouc

C: použití přípravků, při léčbě pacientů s pokročilou Parkinsonovou nemocí, u kterých již není účinné perorální podávání levodopy a perorálních dopaminergních agonistů a u kterých nejsou splněna vstupní kritéria do programu hluboké mozkové stimulace, je vyhrazeno Neurologické klinice (Centrum pro diagnostiku a léčbu neurodegenerativních onemocnění) FN Olomouc,
souhlas platí do 30. června. 2009;

KVĚTEN 2007

P: DIFFUSIL H FORTE spray (carbaryl 1% hm) 150ml 100000 balení

V: Lybar a.s., ČR

D: Alliance Healthcare s.r.o., ČR; GeHe Pharma Praha s.r.o., ČR; Pharmos a.s., ČR; PHOENIX Lékařenský velkoobchod a.s., ČR; Štefanie Smutná, ČR

PŘ: A-Pharma s.r.o., K Ohradě 528/2, 155 00 Praha 5

C: léčba pediculózy (výdej přípravku není vázán na lékařský předpis),
Souhlas platí do 30. června. 2008;

- P: ADSORBED DIPHTERIA VACCINE BEHRING inj.sus. (vakcína proti záškrtu)
1x0,5ml/min.2IU, č.š. 033021, doba použitelnosti 31.1.2009 900 balení
- V: Chiron Behring GmbH & Co. KG, Německo
- D: PHOENIX lékárenský velkoobchod a.s., ČR
- PŘ: Novartis Vaccines&Diagnostics s.r.o., U Nákladového nádraží 6, 130 00 Praha 3
- C: použití přípravku je vyhrazeno Vakcinačnímu centru Motol, FN Motol, Praha 5; Klinice dětských infekčních onemocnění FN Brno, Brno; zdravotním ústavům ČR a Ústřednímu vojenskému zdravotnímu ústavu v případech a) dětí od 5 let věku včetně a dospělých, kteří jsou imunodeficitní nebo nemají dostatečný titer protilátek, b) dospělých, kdy je třeba např. v souvislosti s cestou do zahraničí jejich přeočkování, c) dětí cizinců bez důkazného očkování,
souhlas platí do 31. ledna. 2009;

ČERVEN 2007

- P: APO-GO inj. 10mg/ml (apomorphini hydrochloridum) 5x2ml
APO-GO inj. 10mg/ml (apomorphini hydrochloridum) 5x5ml
v celkovém množství 5000 balení
- V: Medeva Pharma Limited, V.Británie
- D: Wiphatex s.r.o., ČR
- PŘ: Fakultní nemocnice U sv.Anny v Brně, I.neurologická klinika LF MU, Pekařská 53, 656 91 Brno
- C: použití přípravků, při léčbě pacientů s pokročilou Parkinsonovou nemocí, u kterých již není účinné perorální podávání levodopy a perorálních dopaminergních agonistů a u kterých nejsou splněna vstupní kritéria do programu hluboké mozkové stimulace, je vyhrazeno I.neurologické klinice FN U sv.Anny v Brně,
souhlas platí do 30. června. 2009;
- P: NITROFURANTOIN RETARD - RATIOPHARM cps. (nitrofurantoinum) 50x100mg
250000 balení
- V: Merckle GmbH, SRN
- D: PHOENIX lékárenský velkoobchod a.s., ČR
- PŘ: ratiopharm CZ s.r.o., Bělehradská 54, 120 00 Praha 2
- C: použití přípravku je vyhrazeno zdravotnickým zařízením ambulantní a ústavní péče pro zajištění léčby infekcí močových cest léčivým přípravkem 1.volby,
souhlas do 31. prosince 2008.

Oprava.

Ministerstvo zdravotnictví vyhovělo žádosti VFN, Ústavu dědičných poruch metabolismu, Praha 2, a souhlas s uskutečněním specifického léčebného programu zn. OZF-10807/06 ze dne 16.3.2006 léčivého přípravku TRIPT-OH cps. 100mg (oxitriptanum) 50x100mg, výrobce Sigma-Tau Pharma, Švýcarsko, změnilo dne 5.4.2007 tak, že

slova „v množství 70 balení“
se nahrazují slovy „v množství 150 balení“.

Ostatní části textu souhlasu s uskutečněním specifického léčebného programu shora uvedeného léčivého přípravku se nemění a zůstávají v platnosti.

Ministerstvo zdravotnictví vyhovělo žádosti společnosti Novartis Vaccines&Diagnostics s.r.o., Praha 3, a souhlas s uskutečněním specifického léčebného programu zn. FAR/75/743 17431/07 ze dne 28.5.2007 léčivého přípravku ADSORBED DIPHTERIA VACCINE BEHRING inj.sus. (vakcína proti záškrtu) 1x0,5ml/min.2IU, č.š. 033021, doba použitelnosti 31.1.2009, výrobce: Chiron Behring GmbH & Co. KG, Německo, změnilo dne 6.6.2007 tak, že
slova

„Použití přípravku je vyhrazeno Vakcinačnímu centru Motol, FN Motol, Praha 5; Klinice dětských infekčních onemocnění FN Brno, Brno; zdravotním ústavům ČR a Ústřednímu vojenskému zdravotnímu ústavu v případech a) dětí od 5 let věku včetně a dospělých, kteří jsou imunodeficitní nebo nemají dostatečný titr protilátek, b) dospělých, kdy je třeba např. v souvislosti s cestou do zahraničí jejich přeočkování, c) dětí cizinců bez důkazného očkování“

se nahrazují slovy

„Použití přípravku:

- aktivní imunizace proti záškrtu u dětí od 5 let včetně a starších, u dospívajících a dospělých, kteří nebyli dříve očkováni,
- očkování cizích státních příslušníků přijíždějících ze států se zvýšeným výskytem záškrtu (pokud jim bylo očkování doporučeno nebo o něj požádali),
- očkování dospělých osob odjíždějících do států se zvýšeným výskytem záškrtu,
- očkování osob pracujících v zařízeních, kde mohou přijít do kontaktu s infekcí záškrtem a do přímého styku s osobami přijíždějícími ze států se zvýšeným výskytem záškrtu,
- přeočkování u zmíněných skupin osob, pokud základní očkování bylo provedeno před 10 lety“.

Ostatní části textu souhlasu s uskutečněním specifického léčebného programu shora uvedeného léčivého přípravku se nemění a zůstávají v platnosti.

8.

**OZNÁMENÍ O SEZNAMU VNITROSTÁTNÍCH SDRUŽENÍ ODBORNÍKŮ V OBLASTI
LÉKAŘSTVÍ, VÝŽIVY NEBO DIETOLOGIE PODLE ČLÁNKU 11 NAŘÍZENÍ (ES) Č. 1924/2006
O VÝŽIVOVÝCH A ZDRAVOTNÍCH TVRZENÍCH PŘI OZNAČOVÁNÍ POTRAVIN**

Č.j: OVZ – 35.0.0 3.08.07/25352

Referent: Ing. Eva Příbylová, JUDr. Ivo Krýsa

- (1) V souladu s článkem 11 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 ze dne 20. prosince 2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin uveřejňuje Ministerstvo zdravotnictví seznam vnitrostátních sdružení odborníků v oblasti lékařství, výživy nebo dietologie.
- (2) Seznam tvoří přílohu č. 1 k tomuto oznámení.
- (3) Ministerstvo zdravotnictví si vyhrazuje právo aktualizace seznamu, a to buď z vlastního podnětu nebo na základě žádosti. Žádost o zapsání na seznam může podat fyzická nebo právnická osoba. Žádost musí obsahovat odůvodnění.
- (4) Při posuzování podaných žádostí bude Ministerstvo zdravotnictví zohledňovat zejména tato kritéria:
  - působnost navrženého subjektu na území České republiky,
  - profesní způsobilost navrženého subjektu (sdružení odborníků v oblasti lékařství, výživy nebo dietologie, popřípadě charitativní organizace v oblasti zdraví),
  - obecná uznávanost navrženého subjektu a jeho pozitivní vnímání veřejností ve vztahu k předmětné problematice,
  - dosavadní korektnost a důvěryhodnost informací poskytovaných navrženým subjektem, včetně etického hlediska, jeho dosavadní působnost v dané oblasti.
- (5) O podaných žádostech Ministerstvo zdravotnictví nerozhoduje ve správním řízení. Na zapsání do seznamu není právní nárok.

MUDr. Michael Vít, Ph. D.
hlavní hygienik ČR a
náměstek ministra

Příloha č. 1

Seznam vnitrostátních sdružení odborníků v oblasti lékařství, výživy nebo dietologie

Česká lékařská komora,

Česká stomatologická komora,

Česká lékárnická komora,

Česká lékařská společnost Jana Evangelisty Purkyně, její odborné společnosti,

Společnost pro výživu.

9.

**OZNÁMENÍ MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ O ZRUŠENÍ METODICKÉHO OPATŘENÍ
MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ Č. 1/1998 O POSUZOVÁNÍ ZPŮSOBILOSTI K DÁRCOVSTVÍ
KRVE, KREVNÍCH SLOŽEK A KRVETVORNÝCH BUNĚK**

č.j. FAR 23735/2007
V Praze dne 30.8.2007

Na základě doporučení Národní transfúzní komise MZ a Společnosti pro transfúzní lékařství ČLS JEP ministr zdravotnictví MUDr. Tomáš Julínek, MBA ke dni 1. srpna 2007 ruší metodické opatření Ministerstva zdravotnictví č. 1/1998 o posuzování způsobilosti k dárcovství krve, krevních složek a krvetvorných buněk.

MUDr. Tomáš Julínek, MBA
ministr zdravotnictví

10.

KRITÉRIA A PODMÍNKY PROGRAMU PRO SCREENING KARCINOMU DĚLOŽNÍHO HRDLA V ČR**1. Záměr a cíl screeningu karcinomu děložního hrdla**

Screeningem je míněno organizované, kontinuální a vyhodnocované úsilí o časný záchyt zhoubného nádoru děložního hrdla a jeho předstupňů prováděním preventivních cytologických vyšetření v celé populaci dospělých žen, které nepocítují žádné přímé známky přítomnosti nádorového onemocnění, se zvláštním zřetelem k těm, jež nenavštěvují pravidelně nebo vůbec ambulanci gynekologa.

Záměrem screeningu je nabídnout ženám v České republice kvalifikovaná preventivní (screeningová) vyšetření děložního hrdla v laboratořích splňujících kriteria moderní diagnostiky.

Cílem screeningu je zvýšit včasnost záchytu zhoubných nádorů děložního hrdla a přednádorových stavů a tím snížit úmrtnost na rakovinu děložního hrdla v České republice.

Primární prevence, zdravotní výchova a poskytování průběžných informací o síti schválených referenčních laboratoří jsou nedílnou součástí screeningu.

2. Vstup cytologických laboratoří do programu screeningu karcinomu děložního hrdla

Soustředění detekce a diagnostiky karcinomu děložního hrdla na specializovaná pracoviště, referenční laboratoře, splňující zvláštní podmínky, zajišťuje kvalitu, kontinuitu a hodnotitelnost výsledků, odpovídá zájmu žen i doporučením evropských organizací a institucí zabývajících se programy onkologické prevence.

Cytologická laboratoř, která splňuje příslušná požadovaná kritéria a podmínky pro screening karcinomu děložního hrdla, je doporučena Komisí Ministerstva zdravotnictví pro screening karcinomu děložního hrdla k provádění screeningového vyšetření. Toto stanovisko je podkladem pro jednání se zdravotními pojišťovnami za účelem sjednání smlouvy o úhradě zdravotní péče nebo jejího dodatku.

Účast pracovišť ve screeningu v zájmu kvality, kontinuity a hodnotitelnosti výsledků mimo stanovená kritéria nelze vynucovat ani akceptovat udělováním výjimek z přijatých pravidel.

Příhlášku k zařazení cytologické laboratoře do screeningového programu podává na zvláštním formuláři statutární zástupce zdravotnického zařízení Ministerstvu zdravotnictví (formulář žádosti je přiložen v příloze).

Seznam doporučených pracovišť je uveřejněn a průběžně aktualizován na webových stránkách MZ.

3. Vstup a účast žen v programu screeningu karcinomu děložního hrdla.

Na preventivní vyšetření karcinomu děložního hrdla v referenční laboratoři má v souladu s vyhláškou o preventivních prohlídkách právo každá dospělá žena. Screeningovým vyšetřením se rozumí cytologické vyšetření navazující na preventivní prohlídku u registrujícího gynekologa, které je hrazeno z prostředků veřejného zdravotního pojištění ženám 1x za rok.

Ženy ve věku 25-60 let, které 2 roky nebyly v rámci gynekologické prevence vyšetřeny, jsou zdravotní pojišťovnou informovány o možnosti preventivního gynekologického vyšetření hrazeného z prostředků veřejného zdravotního pojištění. Nedostaví-li se, je informována každý následující rok.

4. Podmínky pro cytologické laboratoře k vyhodnocení cervikální cytologie**D) TECHNICKÉ PŘEDPOKLADY**

Standardem je provádění 15 000 nebo více vyšetření ročně. Jedním vyšetřením se rozumí cervikovaginální cytologický vzorek/ky od jednoho rodného čísla v daném roce.

a) vybavení cytologické laboratoře

Vybavení cytologické laboratoře je zajištěno v souladu s vyhláškou č. 49/1993, Sb., o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení. Pro účely screeningového cytologického vyšetření se považuje za standardní vybavení dále jeden laboratorní mikroskop s možností fotodokumentace, barvicí automat, počítač a softwarové vybavení dovolující provádět všechny základní statistiky a okamžité vyhledání předchozího vyšetření

b) další možné technické vybavení

Vybavení pro provádění testů přítomnosti DNA „rizikových typů“ virů HPV. Cytologické a patologicko-anatomické laboratoře, které provádějí nad 50.000 vyšetření gynekologické cytologie ročně, mohou provádět HPV testy. Testování indikuje lékař gynekolog a provádí se pouze ve sporných případech (např. ASC-US), což představuje cca 4% cytologicky vyšetřovaných pacientů z průměrného počtu vyšetření za rok.

II) PERSONÁLNÍ A KVALIFIKAČNÍ PŘEDPOKLADY PRACOVNÍKŮ LABORATOŘE

Každá laboratoř provádějící gynekologické cytologie zaměstnává minimálně jednoho lékaře oprávněného k provádění gynekologických cytologií na plný úvazek, který je přítomen celou pracovní dobu v laboratoři. Je též možné zaměstnávat 2 lékaře, a to každého na poloviční úvazek. Vždy však nejméně 1 lékař je přítomen na pracovišti během celé pracovní doby, jehož přítomností je zajištěno tzv. další čtení a možnost konzultace pro laboranta. Definitivní diferenciální diagnózu stanovuje lékař. Laboratoř dále zaměstnává minimálně jednoho cytotechnologa na úplný úvazek.

Lékaři a cytodiagnostikové:

- A) lékař se specializací v oboru patologické anatomie a s osvědčením o vykonané zkoušce pro odbornou způsobilost pro speciální úsek činnosti v oboru gynekologická cytologie dle dříve platných předpisů (§ 36 vyhlášky č. 77/1981 o zdravotnických pracovnících a jiných odborných pracovnících ve zdravotnictví, ve znění pozdějších předpisů), nebo absolvováním jiného obdobného vzdělávacího programu, který byl schválen Českou lékařskou komorou dle jejích stavovských předpisů,
- B) lékař se specializací v oboru gynekologie a porodnictví a s osvědčením o vykonané zkoušce pro odbornou způsobilost pro speciální úsek činnosti v oboru gynekologická cytologie dle dříve platných předpisů (§ 36 vyhlášky č. 77/1981 Sb., o zdravotnických pracovnících a jiných odborných pracovnících ve zdravotnictví, ve znění pozdějších předpisů), nebo absolvováním jiného obdobného vzdělávacího programu, který byl schválen Českou lékařskou komorou dle jejích stavovských předpisů,
- C) Zdravotnický pracovník, který získal odbornou způsobilost zdravotního laboranta podle zvláštního právního předpisu¹⁾ a specializovanou způsobilost v oboru cytodiagnostika podle zvláštního právního předpisu²⁾, nebo zvláštní odbornou způsobilost pro úzce vymezené činnosti³⁾.

Na činnosti se mohou dále podílet jiní odborní pracovníci a to pod odborným dohledem lékaře nebo zdravotnického pracovníka se způsobilostí k výkonu povolání bez odborného dohledu a specializovanou způsobilostí v oboru.

III) POPIS PROVÁDĚNÍ CYTOLOGICKÉHO VYŠETŘENÍ**a) Definice**

Cytologické vyšetření je vyšetřovací metoda, při které se pomocí světelného mikroskopu hodnotí preparované a barevně znázorněné buněčné populace získané stěrem či výtěrem z genitálního traktu ženy.

b) Postup vyšetření

- a) V laboratoři je zkontrolován počet preparátů, jejich označení, průvodky, stav po převzetí, neidentifikovatelné či sporné žádanky či materiál jsou vyřazeny a vráceny zpět.

¹⁾ § 9 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Nařízení vlády č. 463/2004 Sb., kterým se stanoví obory specializačního vzdělávání a označení odbornosti zdravotnických pracovníků se specializovanou způsobilostí

³⁾ § 45, § 61 - 63 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů

- b) Preparát po preanalytické kontrole se barví pro účely výše definovaného screeningu standardním způsobem dle Papanicolaoua nebo jeho modifikací, jiný postup je považován za non lege artis.
- c) Po ukončení barvení následuje nanesení montážního média, jeho překrytí a označení, po barvicím procesu je celý preparát vyšetřen mikroskopicky v základním zvětšení 100 – 150x, 400x.

c) Kvalitativní kontrola nálezů

- a) Všechny případy suspektní buněčné neoplázie a všechny s reaktivní buněčnou proplázií (přibližně 10%) předává cytotechnolog ke zhodnocení lékaři.
- b) Minimálně 10% náhodně vybraných preparátů podléhá povinně dvojí kontrole (rescreening).
- c) Preparáty jsou zpětně kontrolovány v těch případech, kde se objeví nesouhlas histologického a cytologického nálezu.
- d) Cytologické nálezy se vyjadřují slovně dle systému Bethesda 2001.
- e) Maximální doporučený počet vyšetření pro jednotlivého nositele výkonu je 80 případů denně v rámci primárního vyšetření a 40 případů denně v rámci druhého čtení.
- f) O nálezů je vedena zdravotnická dokumentace. Při nakládání se zdravotnickou dokumentací se postupuje v souladu se zákonem o péči o zdraví lidu a vyhláškou o zdravotnické dokumentaci. Nález je předán zpět příslušnému pracovišti gynekologa na papírové průvodce nebo na magnetickém mediu, případně elektronicky. Preparáty jsou archivovány po dobu 5 let. Dokumentace nálezů v papírové či elektronické formě se uchovává v souladu s vyhláškou o zdravotnické dokumentaci, a to nejméně 10 let.

5. Návaznost péče při zjištění nádoru

Součástí podmínek je jasně definovaná návaznost nálezů cytologické laboratoře na konkrétní gynekologické a onkologické, případně další odborné ambulance, aby zjištěný či podezřelý zhoubný nádor či prekancerosa mohly být bez zbytečného prodloužení terapeuticky řešeny v rámci nezbytné interdisciplinární spolupráce. Musí být zajištěna také zpětná informační vazba mezi lékaři provádějícími chirurgickou léčbu, onkology a screeningovým pracovištěm. Laboratoř průběžně vyhodnocuje validitu a efektivitu screeningových vyšetření, která provádí.

6. Kontinuita screeningu

Pracoviště provádějící screening vede záznam každé klientky o provedeném preventivním cytologickém vyšetření a jeho výsledku v písemné, filmové, případně elektronické podobě, přičemž doba archivace se řídí dle ustanovení článku 3 tohoto standardu. Doporučuje se, aby předchozí vyšetření byla k dispozici na jednom pracovišti, protože o časnosti záchytu nádoru může rozhodnout dynamika změn v čase. Pracoviště proto zajistí na vyžádání předání (se souhlasem pacientky) kopie celé dokumentace o dosavadním screeningovém vyšetření novému pracovišti, které preventivní péči o ženu přebírá (například z důvodu změny bydliště nebo na přání ženy). Rovněž (se souhlasem pacientky) protokolárně zapůjčí na vyžádání nového pracoviště nebo pověřenému členovi komise Ministerstva zdravotnictví všechny archivované cytologické preparáty dané pacientky.

7. Sledování a vyhodnocování činnosti screeningového programu (datový audit)

Laboratoř, která provádí screeningové cytologické gynekologické vyšetření, vede samostatně evidenci screeningových vyšetření, která obsahuje minimálně:

- Celkový počet jednotlivých cervikovaginálních cytologických vyšetření za období 1 roku.
- Jméno a identifikační číslo pacientky, číslo zdravotní pojišťovny pacientky, pořadové číslo průvodky, jméno odesílajícího gynekologa a cytologickou diagnózu.

Software používaný cytologickou laboratoří je schopen generovat jednoduché sestavy, a to především počet a procentuální zastoupení sledovaných údajů v sestavě.

Laboratoř vede zdravotnickou dokumentaci v souladu s vyhláškou o zdravotnické dokumentaci a je schopno poskytnout anonymizované údaje.

Kontrola plnění kritérií je prováděna v souladu s platnými právními předpisy orgány k tomu určenými.

Zrušuje se metodické opatření č. 9 Kritéria a podmínky programu pro screening karcinomu děložního hrdla v ČR uveřejněné ve Věstníku MZ částka 9/2005.

**MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR
KOMISE PRO SCREENING KARCINOMU DĚLOŽNÍHO HRDLA**

PŘIHLÁŠKA K ZAŘAZENÍ DO PROGRAMU SCREENINGU KARCINOMU DĚLOŽNÍHO HRDLA

Zdravotnické zařízení:

.....

Pracoviště:

.....

Úplná adresa:

.....
.....

IČZ :

.....

DIČ:

.....

Statutární zástupce

.....

Telefon :

.....

e-mail:

.....

FAX:

.....

Přihlašuji se tímto k zařazení do Programu pro screening karcinomu děložního hrdla ČR.

Svým podpisem na této žádosti potvrzuji, že:

1. všechny údaje uvedené v žádosti a na akreditačních formulářích jsou pravdivé
2. dodržím všechny podmínky a kriteria, každou změnu oznámím Ministerstvu zdravotnictví nebo jinému zřizovateli a zdravotním pojišťovnám a umožním kontrolu jejich plnění
3. souhlasím s tím, aby pro potřeby zhodnocení dosavadní činnosti zařízení poskytla zdravotní pojišťovna komisi potřebná statistická data (netýká se osobních údajů o pacientkách).

Podpis statutárního zástupce a razítko ZZ

V.....

dne .....

.....

Vyplněnou a podepsanou písemnou přihlášku zašlete na adresu:

Ministerstvo zdravotnictví ČR, odbor zdravotní péče, Komise pro screening karcinomu děložního hrdla,
MUDr. Lenka Krejčová (Lenka.Krejцова@mzcr.cz), Palackého nám. 4, 128 01 Praha 2.

**Dokumentace k žádosti statutárního zástupce cytologické laboratoře o zařazení
do programu screeningu karcinomu děložního hrdla.**

1. Výčet zdravotních pojišťoven, s nimiž má laboratoř smlouvu o výkonech odb. 817 resp. 823, týkajících se cytologické diagnostiky, v souladu s vyhl. č. 457/2000.
2. Kopie statistického výkazu laboratoře za 3 předešlé kalendářní roky pro ÚZIS, bez zřetele k případným změnám osoby vedoucího pracovníka, názvu nebo sídla ZZ.
3. Počet žen, identifikovaných rodným číslem, jimž laboratoř provedla cytologické vyšetření cervikovaginální oblasti v intervalu od 1.1. do 31.12. předešlého kalendářního roku.
4. Počet žen, identifikovaných rodným číslem, jimž laboratoř provedla ve stejném období vyšetření cervikovaginální oblasti opakovaně, bez zřetele k pracovišti, kde byl proveden odběr materiálu.
5. Jména, kopie nejvyšší dosažené kvalifikace a délka úvazků odborného zástupce a pracovníků, kteří jsou nositeli výkonů v cervikovaginální cytologii laboratoře v období od 1.1. do 31.12. předešlého roku a v roce podání žádosti.
6. Je hodnocení preparátu kvalifikovaným lékařem dostupné v průběhu celé pracovní doby?
7. Jména a počet osob, jež laboratoř zaměstnává pro práce pomocné a administrativní.
8. Stručný popis laboratorních prostor, odpovídajících vyhl. Č. 49/1993 Sb., o technických a věcných požadavcích na vybavení ZZ, ve znění pozdějších předpisů.
9. Výrobní značka a rok výroby badatelského mikroskopu, výrobní značka nástavné fotokamery.
10. Počet rutinních laboratorních mikroskopů a jejich výrobní značky, užívaných v laboratoři.
11. Výrobní značka a rok výroby barvicího automatu. Metoda (resp. modifikace) barvení cervikovaginálních cytologických preparátů, užívaná v laboratoři
12. Popis způsobu umístění a prostor pro archivaci skel a průvodek
13. Užívaná výpočetní technika: rok výroby PC, softwarové vybavení, případně výbava sítě.
14. Popis možnosti vyhledání předchozích vyšetření téže osoby a dohledání jeho substrátu (skla). Způsob expedice nálezů z laboratoře a obvyklý interval od přijetí preparátu k odeslání výsledku.
15. Počet nálezů, kde cytologický nález byl formulován jako ASCUS resp. ASC-US v období od 1.1. do 1.12. předešlého roku.
16. Dostupnost testu, detekujícího HPV DNA (metoda) a informace o jeho výsledku pro laboratoř – popis.
17. Jakým způsobem získává laboratoř výsledky histopatologické korelace svých nálezů, a výsledná hodnocení po provedených operacích (ústní sdělení, kopie nálezů, vlastní dohledávání).
18. Výčet histopatologických pracovišť, s nimiž je cytologická laboratoř v rutinním kontaktu.
19. Popis způsobů vnitřní kontroly kvality, užívaných v laboratoři.
20. Kopie výroční zprávy laboratoře pro gynekology, kteří jí zasílají materiály cervikovaginální cytologie s průvodními komentáři za období od 1.1. do 31.12. roku předešlého podání žádosti.
21. Demografický odhad populace dospělých žen ve věku 25 – 60 let, pro něž laboratoř provádí cervikovaginální cytologii. Výčet správních celků (dřívějších okresů), do nichž služby laboratoře zasahují.

Vydává: Ministerstvo zdravotnictví ČR – Redakce: Palackého nám. 4, 120 00 Praha 2-Nové Město, telefon: 224 972 672. – Administrace: písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – SEVT, a. s., Pekařova 4, 181 06 Praha 8-Bohnice, telefon: 283 090 352, 283 090 354, fax: 233 553 422, www.sevt.cz, e-mail: sevt@sevt.cz. Objednávky v Slovenskej republike prijíma a distribuuje Magnet Press Slovakia, s. r. o., P. O. BOX 169, 830 00 Bratislava, tel./fax: 004212 44 45 45 59, 004212 44 45 46 28 – Předpokládané roční předplatné se stanovuje za dodávku kompletního ročníku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Věstníku a pro tento rok činí I. záloha 870 Kč, – Vychází podle potřeby – Tiskne: SPRINT SERVIS, Lovosická, Praha 9.

Distribuce: předplatné, jednotlivé částky na objednávku i za hotové – SEVT, a. s., Pekařova 4, 181 06 Praha 8-Bohnice, telefon: 283 090 352, 283 090 354, fax: 233 553 422; drobný prodej v prodejnách SEVT, a. s. – Praha 5, Elišky Peškové 14, tel./fax: 257 320 049 – Praha 4, Jihlavská 405, tel./fax: 261 260 414 – Brno, Česká 14, tel.: 542 213 962 – Ostrava, roh ul. Nádražní a Denisovy, tel./fax: 596 120 690 – České Budějovice, Česká 3, tel./fax: 387 319 045 a ve vybraných knihkupectvích. Distribuční podmínky předplatného: jednotlivé částky jsou expedovány předplatitelům neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevídování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. Lhůta pro uplatnění reklamaci je stanovena na 15 dnů od data rozeslání, po této lhůtě jsou reklamace vyřizovány jako běžné objednávky za úhradu. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo bez lomítka (fyzická osoba) a kmenové číslo předplatitele. Podávání novinových zásilek povoleno RPP Praha č.j. 1178/93 ze dne 9. dubna 1993. Podávání novinových zásilek v Slovenskej republike povoleno RPP Bratislava, pošta 12, č.j. 440/94 zo dňa 27. 12. 1994.

